ИНТЕРВЮ Жара Пенева и Тотю Младенов за укриването на осигуровки 10

ПОЛИТИКА НС даде два месеца за преработване рамката за европарите 3

ЧЕЛЕН УДАР Прокопиев обвини Мавродиев в пране на пари от наркотрафик 6

РАЗМИРИЦИ Иранци и сирийци на бунт в лагера за бежанци в София 4

Неделник
Как нашите учители от „дивó племе” ни направиха човеци 14

ПЕГАС
Усещане за Антарктида от Иглика Трифонова 21

ДУМА®
ЛЕВИЯТ ВЕСТНИК
www.duma.bg
1 лв.
СЪБОТА-НЕДЕЛЯ | 14-15 СЕПТЕМВРИ | 2013 ГОДИНА/23 | БРОЙ 213 (6617)

Енерго прибира такса за пускане на неспиран ток

Потърпевшият варненец ще се жалва от рекета на ЕРП-то, за да не пострадат и други негови съграждани

Абсурдна случка се разигра на една от касите на “Енерго-про” във Варна. Бисер Атанасов отива да плати юлската си сметка за ток, като не крие, че е забравил да направи това в срок, съобщи Днес+.

Служителката от касата обаче го хвърля в недоумение, като му заявява, че колегите ѝ са посетили адреса на офиса му на ул. “Радецки” 5, но не успели да преминат през заключения вътрешен двор, за да спрат тока, и решили само да наложат наказателна такса от 19 лв., колкото е цената на услугата за пускане на тока.

Обясних им, че токът в офиса ми не е спиран и не е необходимо да плащам, за да ми го пуснат отново, а те отговарят, че такъв им бил принципът на работа, ядосва се Атанасов.

Мъжът е платил наказателната такса, тъй като му обяснили, че санкцията е включена в сметката му. Атанасов ще сезира Комисията за защита на потребителите, за да не попаднат под подобен рекет и други негови съграждани.

Снимка Мариета ТОМОВА

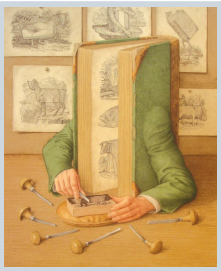

Цветомир Цветанов спечели 2 златни медала на дартс със съотборничката си Поли Генова. Той е един от около 50-имата участници в Първия национален пациентски спортен фестивал “Играй с мен”, организиран от пациентски организации “Заедно с теб”. В двудневните игри участваха пациенти с онкохематологични заболявания, онкологично оперирани пациенти, трансплантирани и други. ДУМА бе медиен партньор на игрите

...защото казваше, че царят е гол!

86 г. от рождението на Стефан Продев 11

Кога, как и защо книгите се превръщат в изкуство 34

Най-голямата котка показват в столицата 33

НЯКОЛКО ДУМИ

Велиана ХРИСТОВА

ОТ БОЛНАТА ГЛАВА - НА ЗДРАВАТА

Бившият министър на ГЕРБ Томислав Дончев “настъпи” вчера с въпрос към Зинаида Златанова - как вървяла подготовката на сегашния кабинет за вземането на пари от ЕС по оперативните програми до 2020 г. *(стр. 3)*. Белята си взеха ГЕРБ с тая тема при вчерашните дебати в НС. Лъсна грозната истина, която бившата власт крие, а сегашната снизходително премълчаваше - че и споразумението с ЕС, и оперативните програми са лошо изработени и зле заложени от бившето управление. Стана ясно, че земеделската програма преди три месеца е била на нула. Преди ден се разбра, че се пренаписва и новата програма за наука и образование, по която ЕС предварително ни критикува. Да не говорим, че процентът на усвоените при ГЕРБ пари от 3 години насам е мизерен, та се налага за няколко месеца направо на абордаж да се наваксва пропуснатото. Понеже според усвоените пари се залагат бъдещите за следващите 7 години.

Очевидно в партията на Борисов са наясно, че уличните крясъци за незабавна оставка на кабинета “Орешарски” са единствено за подгряване на бъдещ електорат, защото и техни депутати гласуваха Златанова след 2 месеца да се яви с актуализирано споразумение с ЕС. Нахалното е, че имат претенции, че и упреци към хората, които в 12 без 5 се опитват да стегнат България за влака в 12. Заплашиха с протест дори от БАН, чиито двама шефове бяха министри при Борисов и Райков и са баш отговорните за зле заложената програма за наука. При тях е правена.

ISSN 0861-1343

EUR: 1.95538 | USD: 1.47110 ⇩ | GBR: 2.32865 ⇧ | CHF: 1.58034 ⇩

Около 1,5 млн. лева изхарчило МВР за охрана на протестите

Юлия КУЛИНСКА

1 388 040 лева е изхарчило МВР за охрана на протестите, съобщи вътрешният министър Цветлин Йовчева по време на вчерашния парламентарен контрол. По думите му между 14 юни и 5 септември т.г. за опазване на обществения ред в столицата са били командировани 3660 полицаи от 21 дирекции на полицията в страната. Стойността на положения от тях извънреден труд възлиза на 202 330 лв., пресметна Йовчев. Той уточни, че към 5 септември допълнителните разходи за гориво, извънредния труд, светлоотразителни жилетки и други, са в размер на 1 177 714 лева. "Според нормативната уредба може да се заплаща само до 50 часа извънреден труд. Покрай протестите обаче много колеги натрупаха много повече. Тъй като няма друга възможност те да бъдат обезвъзмездени, ръководството на МВР взе решение полицаите да бъдат наградени. За целта са осигурени 500 хил. лв., които ще бъдат разпределени пропорционално според отработените извънредни часове и ще бъдат дадени с аванса на 10 септември", разясни Йовчев. Отнасяме се изключително отговорно към сигналите за провокации по време на протестите и работим по всяка информация, твърди министърът. Той бе категоричен, че срещу недоволните хора не е упражнявана полицейска репресия.

Снимки Мариета ТОМОВА

Отнасяме се изключително отговорно към сигналите за провокации по време на протестите и работим по всяка информация, заяви Цветлин Йовчев

Срещу недоволните, излезли на улицата, не е упражнявана полицейска репресия, категоричен е Цветлин Йовчев

България е правова държава с върховенство на закона и без значение кой извършва нарушение, законът се отнася с еднаква сила за него, заяви Йовчев в отговор на въпрос на депутати от ГЕРБ защо хора от Благоевград, които са участвали в протестите в София на 31 юли 2013 г., са били спирани за проверка. Йовчев обясни, че на 31 юли е получен сигнал в ОД на МВР в Благоевград от СДВР за проведен нерегламентиран протест в София. "Участие в протеста са взели лица от други населени места, някои от тях грубо са нарушавали обществения ред и са провокирали служителите на реда. За установяване на тези лица е създадена организация от колегите от Благоевград. Проверка е установила, че пътуващите в автобуса лица са участвали в протеста. На всички са връчени призовки да се явят на 1 август за обяснение в благоевградската дирекция на полицията. На 18 август на участниците в протеста са снети обяснения и са им съставени протоколи за предупреждения да не нарушават обществения ред.

Йовчев ще бъде безкомпромисен към служители на МВР, които извършват провокации или проповядват политическа дейност. Той посочи, че вижда провокация с поискания от гл. инспектор Александър Сидеров списък на новопостъпили членове на ГЕРБ във Варна. Йовчев припомни, че полицаят работи в системата от 1985 г. и многократно е награждаван. Вече е приключила проверката по случая и полицейският служител ще бъде уволнен, допълни Йовчев. Той информира, че на депутата от ГЕРБ Семир Абу Мелих и на бившия областен управител на Бургас Константин Гребенаров са били съставени актове за административно нарушение заради неофициалното откриване на участъка на магистрала "Тракия" между Карнобат и Бургас на 12 юли, когато от ГЕРБ организираха минаване по отсечката, за да покажат, че тя е готова и пускането се бави необосновано.

Няма реална терористична заплаха

Към момента няма реална терористична заплаха за България, обяви Цветлин Йовчев пред журналисти в НС. Той уточни, че има информации, които съдържат данни за рискове и заплахи, но никои от тези информации не съдържат абсолютно никаква конкретика, която да позволява да бъдат проверени. Сигналите са общи и са от рода на "някой, някъде, може би нещо лошо подготвя към нашата страна", отбеляза министърът. Той смята, че подобни сигнали не са сериозни. Йовчев обясни, че когато в МВР постъпи информация, тя трябва да бъде уточнена, така че да има конкретика, която да позволи планирането на конкретни мероприятия, извършване на проверка на източника и на канала за получаване на информация. Той посочи, че ако има рискове, те се вземат под внимание и се работи в посока запазване на сигурността на българските граждани.

Разблокират резерва на касата заради болниците

За пръв път в историята на НЗОК 10-процентният й резерв ще бъде разблокиран през октомври. Досега, когато се е налагало да се ползват парите от въпросния резерв, който т.г. е в размер на 269 млн. лв., той е бивал разблокиран през декември. В момента преразходът в болничната помощ е 100 млн. лв., съобщи пред журналисти управителката на НЗОК д-р Румяна Тодорова след среща с ръководството на Българския лекарски съюз. В 100-те милиона лева е и преразходът за онколекарства за болнично лечение. С парите от резерва ще бъде покрит споменатият преразход.

Преразходът в лекарствата в извънболничната помощ е минимален, уточни д-р Тодорова.

Д-Р ТОДОРОВА:

ПРОКУРАТУРАТА ДА СЕ ЗАНИМАВА С ОТКРАДНАТИТЕ 1,4 МЛРД. ЛВ. ЗДРАВНИ ВНОСКИ

"Нищо не може да се направи за тези 1.4 млрд. лв., които бяха прехвърлени от бюджета на НЗОК в държавния бюджет през 2010 г. Който е гласувал промяна в текстовете на закона и е решил да се вземат здравните вноски на хората, събирани в продължение на 10 години, да отговаря пред съвестта си и пред Прокуратурата", коментира д-р Тодорова.

"Доколкото чувам, парите са изхарчени за пътища и т.н. Но парите за здраве да се ползват за такива неща, за да се покрие 1 км асфалт, а да умрат 20 души. Но българското общество търпи това. Тези пари са дължими от държавата на населението. Каквото и да им коства, трябва да се намери начин те да бъдат върнати на хората", категоричен е д-р Цветан Райчинов, председател на Български лекарски съюз.

Орешарски очаква щетите по делото „Белене" да са по-малко

Юлия ИВАНОВА

Убеден съм, че адвокатите по арбитражното дело за АЕЦ "Белене" ще направят всичко възможно да минимизират щетите за България, заяви премиерът Пламен Орешарски по време на вчерашния парламентарен контрол в отговор на питане от бившия икономически министър и депутат от ГЕРБ Делян Добрев как е формирана оценката на България за проекта. Министър-председателят изрази притеснението си от хода на заведения от руската компания "Атомстройекспорт" иск срещу НЕК за над 870 млн. евро заради поръчано и неплатено оборудване за спряното в края на март 2012 г. изграждане на АЕЦ "Белене". По-късно пред журналисти Орешарски посочи, че икономическият министър Драгомир Стойнев прави в момента актуализация на разчетите по проекта. Причината за това е, че последният анализ на британската банка HSBC, наета от БЕХ при кабинета на ГЕРБ да оцени проекта, се базирал на погрешни данни.

Със създаването на Министерството на инвестиционното проектиране няма да се увеличи административната тежест върху бизнеса, категоричен е Пламен Орешарски

Новосъздаденото Министерство на инвестиционното проектиране ще заработи ефективно в следващите няколко месеца, отговори Орешарски на въпрос на експредседателя на Комисията за регионална министър Лиляна Павлова. Той бе категоричен, че създаването на ведомството е мотивирано от стремежа за подобряване работата, координацията вътре в състава на МС и по-ефективно разпределение на функции. Основните функции на МИП ще бъдат единна държавна политика в областта на устройственото планиране, в строителния контрол, упражняване на контрол по дейността във връзка с кадастъра, гарантиране на контрол и спазване на процеса от предпроектното проучване до реализацията на инвестиционния проект, засилване на координацията на органите на централната и местната власт, изброи премиерът.

Джип помете трима край мола на „Цариградско шосе"

Трима души бяха ранени, след като джип се е врязал в паркинга на мола на Цариградско шосе. Сигналът за инцидента бе подаден в 17,35 часа. Момче и момиче бяха откарани в Окръжна болница, а мъж над 40 години - в "Пирогов". Районът бе отцепен от полиция, която почна разследване причините за инцидента. Шофьорът на джипа е изпробван с дрегер и не е установено наличие на алкохол. От полицията увериха, че ще му бъде направен тест за наркотици.

ДУМА припомня, че преди няколко месеца на спирката пред същия мол шофьор на такси помете 11 души.

Само 88 учители под 30 години в Добричко

Дана РУСЕВА

Само 88 от общо 2215 учители в Добричка област са на възраст под 30 години. Преподавателите до 35-годишна възраст са 230, а основната група от педагозите - около 50%, са от 51 до 60 години - обяви началникът на Регионалния инспекторат по образование Петър Петров. От Бюрото по труда - Добрич, обявиха 30 работни места за учители. Всички ремонти в училищната мрежа на областта приключват и новата учебна година навсякъде ще започне нормално, увери Петров.

18 500 ученици - от първи до 12 клас, ще влязат тази есен в училищата в Добричка област. Първокласниците са 1760, почти колкото през миналата година. В региона отново ще има маломерни и слети паралелки. Такива класове се формират най-често в община Добричка, където децата като цяло са по-малко.

Ако това ще ви успокои, приемете, че аз съм предложила Делян Пеевски, и се успокойте

МАЯ МАНОЛОВА ШЕГОВИТО ОТГОВАРЯ НА ЛЮБИМИЯ ВЪПРОС НА ЖУРНАЛИСТИТЕ НАПОСЛЕДЪК

163 „за” обща политика за еврофондовете

Станишев иска единна структура да координира оперативните програми

Милена НИКОЛОВА

След два месеца вицепремиерът с ресор правосъдие и еврофондове Зинаида Златанова ще представи пред Народното събрание актуализиран вариант на финансовата рамка на ЕС за новия програмен период на ЕС от 2014-2020, реши вчера НС със 163 гласа “за”, един против и пет въздържали се депутати. Предложението за дискусия за обща държавна политика по темата за новия програмен период беше на председателя на ПГ на БСП Сергей Станишев и на колегата му от ДПС Лютви Местан.

Повечето депутати се обединиха около тезата, че средствата, договорени по европрограми, са по-малко. Дискусия обаче предизвика въпросът заради кого това е така. Сергей Станишев попита директно “Кой е спал по време на Европейския съвет в Брюксел, когато се договаряха парите за следващия финансов период?”, което предизвика гнева на Бойко Борисов, който дори си позволи да го нарече “доказано мързелив”. Левият депутат Таско Ерменков настоя председателстващата Мая Манолова да санкционира такива фриволни обиди по адрес на депутати. Тя обеща да опита, но обясни, че всичко е въпрос на домашно възпитание.

Лиляна Павлова обвини Младен Червеняков, че говори неистини, защото изрекъл “абсолютната лъжа”, че не е имало спиране на средства от ЕС. Тя припомни, че имало такъв период при управлението на Тройната коалиция, когато работела в Министерството на финансите.

Снимка Марието ТОМОВА

ГЕРБ се провали в усвояването на еврофондовете, констатира лидерът на БСП

Правителството на Борисов тръгна за преговорите в Брюксел по следващия финансов период с голяма торба с обещания, заяви лидерът на БСП. Той подчерта, че България е очаквала 18-19 млрд. евро. Стана ясно, че правителството се завърна с много по-малко ангажименти от ЕС. От фондовете за сближаване реално има 10% по-малко средства за следващия програмен период. Като дял от БВП, ако в този финансов период балансът за България е положителен, то за следващия период той е под 4%. Годишната сума от кохезионна политика на човек от населението в България е 120 евро на човек, докато в страни като Естония е 378.

Станишев допълни, че не трябва всяка оперативна програма да бъде сама по себе си и си заслужава да се мисли за единна структура за управление на еврофондовете. Да постигнем единение по този национален приоритет, призова Станишев. Павел Шопов от “Атака” каза, че България е нетен платец в ЕС и внася като вноски повече, отколкото получава като сфинансиране.

Не е вярно, че сме дали повече, отколкото сме получили от ЕС, България вече е много на плюс, оправда се Бойко Борисов. Той апелира към Орешарски да не се подведе по популизъм и празни приказки. Бившият премиер разказа за изтощителните заседания на “Европейските съвети” през изминалите няколко години, които продължавали понякога до сутринта, за да се уточняват бюджетите. Той каза, че дори на Германия били орязани парите и от 26 млрд. евро са станали 15 млрд. евро.

Цветанов: За какво да се оттеглям от политиката?

Мила ХРИСТОВА

За какво да се оттегля, беше въпросът, с който зам.-председателят на ГЕРБ Цветан Цветанов отговори на вчерашен журналистически въпрос в кулоарите на парламента дали ще се оттегли от политиката заради негативите, които е събрал около публичната си дейност. Той разказа отново положителните според него акции “Килърите”, за залавянето на наркотици и т.н. и категорично не прие тезата, че се е провалил с операцията “Октопод”, чиито доказателства и досега не са убедителни в съда. Работил съм само за интересите на държавата и за това да има поголяма сигурност, каза бившият министър. Аз се чувствам жертва на Тройната коалиция и на някои хора, които публично оповестиха и раздаваха заклинания по мой адрес, знаете, това беше в първите дни на заседанията на парламента, обясни тревогите си зам.-шефът на ГЕРБ. Цветанов отрече и информация за облаги на една от дъщерите си, учила в Лондон, и за най-малката, че е изпреварила други деца при класиране за детска градина в София. Той отново разказа старата история как е придобил шестте си апартамента. По думите му парите са дадени от тъста, който подпомогнал семейството му чрез приходи от фирмата си, работила от 1990 г. в областта на разрастването на корозията на металите.

На въпрос дали ще има ново разцепление сред ПГ на ГЕРБ Цветанов подчерта, че не очаква нови колизии. Уверявам ви, че към настоящия момент групата е единна и много сплотена, декларира той.

МАЯ МАНОЛОВА:

ДАВАТ ПО 50 ЛВ. ЗА УЧАСТИЕ В ПРОТЕСТИТЕ

Ценоразпис за участието в протестите срещу правителството извади и депутатът от БСП и зам.-председател на Народното събрание Мая Манолова. В телевизионно интервю тя бе категорична, че плащането е безспорен факт, но отрече БСП да участва в подобни практики.

Според информацията, с която депутатката разполага, пенсионер, който участва в протестите, получава по 30 лв. 50 лева получава гражданин, а за семейство с дете - повече от 100 лева. “Много хора се хвалиха, че така са си обезпечили лятната почивка”, добави Манолова.

“Всички знаем по какъв начин са стимулирани протестите. Безспорен факт е, че се плаща. Мога да дам десетки примери за това как се организират участниците в протестите”, коментира народният представител. Според нея организацията на протестите включва автобуси със служители на общини, хора, които се “стимулират допълнително”, както и такива, които са редовни участници в протестите. Тя имала информация за такива случаи в Дупнишко. “Това започна още с протеста в защита на Бойко Борисов през февруари, като това продължава и в момента. Нищо не се е променило”, възмути се Манолова. Тя бе категорична, че никой не получава пари от БСП, за да участва в протести. “Това са хора, които седят зад собствена кауза”, заяви още Манолова, но призна, че в контрапротестите е имало помощ от структурите на БСП.

ПРЕЗ АВГУСТ БЕЗРАБОТИЦАТА НАМАЛЯВА

Равнището на безработица през август 2013 г. е 10.7%, което е с 0.1% по-ниско от юли. В сравнение с август 2012 г. стойността му се запазва. В бюрата по труда са регистрирани 351 438 безработни, което е с 3601 души по-малко от юли, в сравнение с август 2012 г. - 68 по-малко. На работа през август са постъпили 19 327 безработни - с 1120 повече от юли. На първичния пазар са започнали работа 10 839 безработни. По програми за заетост и схеми на оперативната програма “Развитие на човешките ресурси” през август са постъпили на работа 7717 души. По насърчителни мерки от Закона за насърчаване на заетостта са започнали работа 771 лица. На първичния пазар в бюрата по труда са заявени 11 932 работни места, което е с 562 повече от юли. В сравнение с август 2012 г. местата са със 748 повече. Преобладаващата част от местата (6619) на първичния пазар са обявени от частния сектор. По програми за заетост са заявени 6799 места, а по насърчителни мерки от Закона за насърчаване на заетостта - 933 работни места.

Ханес Свобода видя напредък на политическата култура в България

България има редица важни подобрения на политическата култура, които забелязвам от предишното ми посещение в страната. Това каза председателят на Групата на Прогресивния алианс на социалистите и демократите в Европейския парламент Ханес Свобода след среща с премиера Пламен Орешарски.

“ГЕРБ се върна в парламента, защото това е ролята на опозицията. А министър-председателят и правителството започнаха диалог с гражданското общество, което също е много важно”, отбеляза Свобода и подчерта, че ще се срещне и с представители на протестиращите, за да чуе как смятат да бъдат полезни. “Ние се стремим към подобряване на икономическото и социалното положение на много бедни хора както в Европа, така и в България. Необходима е обаче една цялостна реформа на управлението”, коментира Ханес Свобода. Според него в миналото в България много малък брой фирми са печелили обществени поръчки и именно това трябва да се промени, като в търговете да могат да участват и по-малки фирми.

Стоянович иска двойно повече пари за култура

За пореден път министърът на културата Петър Стоянович потвърди, че ще иска двойно повече пари за култура от бюджета за следващата година. На международна конференция "Софийски разговори за Европа" Стоянович коментира, че този половин милион лева за археологически разкопки за миналата година, наследени от предишното правителство, са били много малко.

Според културния министър киното, театърът и читалищата имат нужда от по-голямо финансиране. Така по думите на Стоянович предвиденото за култура увеличение за 2014 година трябва да бъде почти двойно на 123-те милиона за тази година.

Социалист оглави Общинския съвет във Вълчи дол

Васил Василев от БСП е новият председател на Общинския съвет във Вълчи дол. Той бе избран на извънредно заседание на местните общинари в четвъртък.

Извънредното заседание бе свикано по инициатива на общинските съветници от БСП. В мотивите за исканото освобождаване на досегашния председател Георги Тронков от ГЕРБ се посочиха многократното нарушаване на Правилника за организацията и дейността на Общинския съвет, неговите комисии и взаимодействието му с общинската администрация, липсата на желание за диалог с общинските съветници от други политически сили, както и уронването на престижа на Общинския съвет като институция.

Снимка ПРЕСФОТО/БТА

Актьорът Емил Пеняшки влезе в ролята на глашатай, който ще обикаля улиците на Враца, за да кани мало и голямо на традиционния есенен панаир, чието 125-о издание се открива днес

Иранци и сирийци на бунт в лагера за бежанци в София

Върховният комисариат на бежанците на ООН обеща техническа помощ на България

Пребиваващите в лагера за бежанци в софийския квартал "Овча купел" излязоха на бунт в четвъртък вечер. Стотици граждани на Иран и Сирия скандираха за получаването на статут на бежанци. Виковете и крясъците попречиха на съня на живеещите в околностите, които се оплакаха от шума, идващ от лагера.

Протестите започнаха към 21 ч. Стигна се до намесата на полиция, която укроти стачкуващите под дъжда. Някои от бежанците легнаха на пътя в знак на протест срещу лошите условия на живот и бавните административни процедури. Някои от чужденците се оплакаха, че стоят в лагера от години, без да получават статут, който да им позволи временно да работят и да се ползват от някои права на българските граждани. Протестиращите скандираха, че искат статут на бежанци и по-високи помощи. "В момента ни дават по 65 лева месечно. С толкова пари живее ли се", оплака се един от протестиращите пред телевизионните камери.

Малко по-рано образователният министър Анелия Клисарова обяви, че министерството ще осигури сграда, където да учат деца на бежанци. Сградата се намира на "Ботевградско шосе" в София. Тя ще поеме необхванатите от интеграционните центрове деца, които към днешна дата са 130, допълни министърката. По разпореждане на Клисарова началниците на регионалните инспектории в страната трябва да проверят колко деца на бежанци има на територията на областите им, за да може да се организира подходящо обучение. Първоначално децата ще минават 6-месечни курсове по български език, уточни Клисарова.

Областният управител на Ямбол Николай Пенев пък предлага сградата на помощното училище в Елхово като временен разпределителен център за бежанци. Той е изпратил предложението до междуведомствената комисия за разглеждане на заседание на Министерския съвет и вземане на окончателно решение. Със заповед на ямболския управител е извършен оглед на държавния сграден фонд с отпаднала необходимост, който най-бързо може да поеме засиления миграционен поток от Сирия. Учебният корпус на училището не се ползва от 6 г. и след бърз ремонт на електрическата мрежа, водопровода и канализацията може да приюти бежанците. По първоначални данни във временния разпределителен център могат да бъдат настанени до 250 души, които ще остават там 24 часа, след което ще бъдат прехвърляни в постоянни бежански местообитания, обясни Пенев.

От МВР обявиха вчера, че през последното денонощие са установени 42 лица, преминали нелегално турско-българската граница. 31 са гражданите на Сирия. От 5 септември досега у нас са влезли 368 сирийци.

Вчера премиерът Пламен Орешарски се срещна в Министерския съвет с представителя на Върховния комисариат за бежанците на ООН в България Роланд-Франсоа Вейл, както и с регионалния представител на Върховния комисариат за бежанците на ООН за Централна Европа Монсерат Вие.

Върховният комисариат на бежанците на ООН ще предостави техническата помощ, от която се нуждае българското правителство при приемането на бежанци, обяви Вейл след срещата.

Монсерат Вие отбеляза, че срещата й с премиера е била насочена към евентуалната бежанска вълна заради конфликта в Сирия. По думите на Вие фактът, че капацитетът на страната е ограничен, означава, че условията, в които живеят бежанците, не са добри. Според нея Европейската комисия ще предостави подкрепа на една от своите държави членки, която се намира толкова близо до границата с държавата, в която има конфликт, каквато е България.

"Атентаторът" на турското посолство е психично болен

35-годишният Марчо Жеков, който се заби с автомобила си в сградата на турското посолство, не може да бъде подведен под наказателна отговорност, тъй като страда от психично заболяване, съобщиха от СГП. При процесуално-следствените действия е установено, че Жеков страда от "параноидна шизофрения". Заради заболяването си мъжът не може да бъде подведен под наказателна отговорност и да му бъдат повдигнати обвинения. Материалите по делото ще бъдат изпратени по компетентност на Софийската районна прокуратура.

ВЪЗПОМИНАНИЕ

НА 16 СЕПТЕМВРИ СЕ НАВЪРШВАТ 40 ДНИ ОТ СМЪРТТА НА

МАРИЙКА ЦОНЕВА ДИКОВА

30.05.1929 - 8.08.2013

Нека си спомним с уважение за един прекрасен, всеотдаен човек с голямо сърце.

От дъщеря и близки

Около 300 лева харчи българинът за първия учебен ден

Около 300 лева средно харчи българското семейство за тръгването в първи клас на своето дете, сочат данните от телефонно проучване на компания, която оперира в България, Чехия, Полша и Словакия. Сумата е по-ниска от разходите, които правят родителите за същата цел в Словакия - 490 лв., а Чехия и Полша - около 590 лв. Същевременно обаче в България е най-висок делът на родителите, които дават джобни пари на своите деца - 84%, при 66% в Полша, 64% в Чехия и 56% в Словакия.

94% от българите дават джобните на децата си на седмица, докато в Чехия и Полша това става веднъж месечно, посочват от компанията. Словаците пък най-често дават пари според нуждите на децата си. Средно в България джобните са не повече от 20 лева месечно за малките класове, като сумата расте с възрастта. В Чехия, Словакия и Полша средно джобните са около 45 лева, сочат данните от проучването. У нас родителите са най-благосклонни - всеки трети не се интересува за какво децата му харчат джобните си пари, като в Словакия например този процент е едва 16%. В същото време българите са най-големите противници на използването на джобните пари за поощрение на децата. 47 на сто от запитаните посочват, че категорично не одобряват този подход. Едва 5% от сънародниците ни използват джобните пари като мотивиращ фактор за добри оценки в училище, добро поведение или за помощ в домакинството.

77-годишна в реанимация, ужилена от 5 стършела

77-годишна жена бе приета в реанимацията на МБАЛ-Благоевград, нажилена от пет стършела. Сигналът за инцидента бе подаден в 13,10 ч. от село Българчево, на 5 километра западно от Благоевград.

Баба Зойка Т. била ужилена от цели 5 стършела, докато беряла ябълки. С линейка на ЦСМП пострадалата жена е транспортирана до Спешно-приемно отделение на МБАЛ-Благоевград. По време на движение на нея й е направен венозно урбазон.

Възрастната жена е нажилена само по главата, успяла е да преброи нападналите я стършели, не е изпаднала в алергичен шок. Станало й е лошо по-скоро от страх и от бясното каране на шофьора на линейката, взел за 20 минути разстоянието до Българчево и обратно. В СПО на баба Зойка й е направен и адреналин, поради опасения от последващи усложнения е настанена в ОАРИЛ.

Това лято има бум на ужилвания от пчели, оси и стършели, толкова нажилени хора в областта друга година не е имало, категорични са лекарите.

Снимка ПРЕСФОТО/БТА

Служителите на Главна дирекция "Пожарна безопасност и защита на населението" отбелязаха професионалния си празник. Пред паметника на загиналите при изпълнение на служебния дълг пожарникари бяха поднесени венци и цветя. На снимката: Главен комисар Николай Николов, директор на ГДПБЗН

БЪЛГАРЧЕТА СЪС ЗЛАТНИ МЕДАЛИ ПО ИНФОРМАТИКА

Българските информатици завоюваха престижни отличия от Балканската олимпиада по информатика за ученици старша възраст. Златни медали завоюваха Христо Веселинов Венев, ученик от СМГ "Паисий Хилендарски", София, и Енчо Иванов Мишинев, ученик от МГ "Атанас Радев", Ямбол. Сребърен медал спечели Момчил Павлинов Пейчев, ученик от МГ "Д-р Петър Берон", Варна, а бронзов медал - Христиан Тихомиров Христов, ученик от МГ "Баба Тонка", Русе. Олимпиадата се проведе от 7 до 13 септември 2013 г. в гр. Сараево, Босна и Херцеговина.

Ръководители на българския отбор са доц. д-р Каталина Григорова, Русенски университет "Ангел Кънчев", и Ясен Здравков Трифонов, студент по компютърни науки, ФМИ на СУ "Св. Кл. Охридски".

Деца от София дариха 107 лева на детската травматология в „Пирогов"

Осем деца от столичния район "Сердика" дариха вчера 107 лева на връстниците си, които се лекуват в Клиниката по детска травматология в "Пирогов", съобщиха от болницата вчера. Парите са събрани благотворително това лято от продажба на разхладителни напитки, които малчуганите сами подготвили. Поводът е репортаж, който са гледали по телевизията. Децата се организирали и с джобните си пари купили разтворими сокчета, чашки и безалкохолни напитки. Подготвили плакати, на които пишело, че събраните пари ще бъдат дадени за благотворителност. Цената, която определили за сокче, била символична - 0,30 ст., но повечето хора давали по лев или два, без да търсят ресто. "Най-скъпото" сокче от 5 лв. било купено от служител в банка, който толкова харесал инициативата на децата, че не само не искал ресто, но довел и колегите си. Имената на малките благодетели са Биляна, Симона, Андрия, Тошко, Люба, Натали, Гергана и Виктория. Дарението им бе прието от главния административен лекар на "Пирогов" д-р Атанас Кацаров и пиара на болницата Мария Пойразова, допълват от здравното заведение.

През 2014 ще има увеличение на пенсиите

Парите за Националния план по заетостта се удвояват

Догодина ще има увеличение на пенсиите, независимо от коя дата, увери Георги Гьоков, народен представител от ПГКБ и зам.-председател на Комисията по труда и социалната политика в НС. Той поясни, че ако се спазва златното швейцарско правило, увеличението ще е около 2,5-3%, а ако се спазва настоящото законодателство (чл.100 от Кодекса за социално осигуряване), то ще бъде около 1,8%. За коледните надбавки за пенсионерите Гьоков заяви, че трябва да се изчака анализът за деветмесечието и да се види какви са възможностите за отпускане на такива средства, дали ще са за всички пенсионери и колко точно ще са. "Ако е само за тези, които получават пенсии до 200 лв., те са около 800 хил. човека, ще трябват около 50 млн. лв.", уточни депутатът.

В бюджета за 2014 г. за Националния план за действие по заетостта ще се предвидят два до три пъти повече средства. Трябва да се търси и повече устойчивост на работни места и да не се пречи на бизнеса да се създават условия за развитието му, смята народният представител. По думите му безработицата е един от най-големите проблеми и най-добрият вариант за справяне с него е повишаване на квалификацията и преквалифицирането в професии, които са търсени на пазара на труда. "Един добре образован човек много по-лесно си намира работа. В бюрата по труда в момента се предлагат такива курсове", заяви депутатът. Той допълни, че в оперативната програма "Развитие на човешките ресурси" по схемите "Аз мога" и "Аз мога повече" 100 хил. души са минали обучение. На въпрос дали ще има увеличение на минималната работна заплата от октомври Гьоков отговори, че има желание да се постигне такова и се водят разговори доколко има възможност за това. "Националният съвет за тристранно сътрудничество вероятно ще се събере следващата седмица, за да намери решение на този въпрос", каза той.

В момента няма консенсус по предложените законови промени за криминализиране на укриването на осигуровки, няма как партия мандатоносител да застане твърдо на страната на една от спорещите страни, каза Георги Гьоков. Той бе категоричен обаче, че Коалиция за България не застава на страната на тези, които искат да укриват осигуровки, а че "вратата е отворена за разговори и предложения в Тристранния съвет". Въпросът е изключително сериозен и много неща трябва да бъдат доуточнени между бизнеса, работодателските организации и Националния съвет за тристранно сътрудничество, смята депутатът.

Работодатели дължат заплати за около 700 000 лв. във Видин и Монтана

Фирми от областите Видин и Монтана дължат заплати за близо 700 000 лв. В област Видин фирмите, които имат проблеми с плащането на заплатите, са 11, съобщи директорът на дирекция "Инспекция по труда" - Монтана, Димитър Петров. В началото на годината те са дължали 420 000 лв., от които са изплатени 320 000 лв. В област Монтана при общо 34 проверки е констатирано в една или друга форма забавяне на трудовите възнаграждения. Дължимите суми в началото на година са били 1 700 000 лв. Изплатени са 1 100 000 лв. и продължават да се дължат около 600 000 лв. В момента наблюдаваме само три фирми, които рецидивират в тази посока, заяви Петров. Той уточни, че едната фирма е започнала редовно да изплаща трудовите възнаграждения, но не в пълен размер, а 60% от брутното трудово възнаграждение.

Глоби за пациенти, извикали спешен екип за неспешен случай?

Глоби за пациенти, извикали спешен екип за неспешен случай, предлага д-р Мирослав Ненков, бивш здравен зам.-министър в служебния кабинет с ресор болнична политика. По думите му линейка с екип се вика, когато нещата са на "умирачка", "от кръвоизлив от носа не се умира. От разстройство не се умира и това го знае всеки. От 37,8 градуса температура не се умира и това го знае всеки". Според д-р Ненков високата температура на дете не е причина да бъде извикан спешен екип.

331 хиляди ще получат храни за бедни от ЕС

През тази година Българският червен кръст отново ще раздава хранителни продукти на най-нуждаещи се, купени със средства на Европейския съюз. Списъкът с хората, които имат право да ги получават, е предоставен от Агенцията за социално подпомагане и в него попадат 331 508 най-уязвими граждани. Това съобщиха от БЧК вчера. Хората от списъка ще получат на 2 транша 10 вида хранителни продукти - ориз, брашно, захар, олио, зрял фасул, леща, конфитюр, пчелен мед, вафли и картофено пюре. Продукти се доставят в областните складове на БЧК по график, в момента се зареждат ориз, брашно, захар, зрял фасул, леща, конфитюр, вафли и картофено пюре. От 16 септември започват доставките на олио и пчелен мед. От 7 октомври трябва да започне поетапното разкриване на 336 пункта в цялата страна за раздаване на продуктите. Раздаването за първи транш ще продължи до края на септември.

ЧЕСТИТ 80-и ЮБИЛЕЙ
на ДИМИТЪР НИКОЛОВ ДИМИТРОВ
Роден на 14.09.1933 год. в с. Инан Чешма (сега ФАНТАНЕЛЕ-СЕВЕРНА ДОБРУДЖА)

Завършил е СУ "Климент Охридски", специалност "География". След завършването си отдава своите знания и опит като ГЛАВЕН ЕКСПЕРТ в МНП (М-во на народната просвета). Пожелаваме му още дълги години смислен живот, вярност към социалистическите идеи и същата загриженост за българското образование.

От семейството, близките и членовете на 207-ОПО "Младост" - София

Честит 70-годишен юбилей
на
ВАСИЛ ГРАХОВСКИ
от гр. Дупница!

Пожелаваме ти здраве, щастие и дълголетие!

От семейството и сватовете

Може да усвоим над 7 млрд. евро от ЕС

Отделна програма към една от ОП може да бъде насочена специално към най-бедния регион в Европа - Северозападна България

Над 300 млн. евро допълнително ще разполага България след 2017 г., ако се справя добре с изпълнението на оперативните програми. Това стана ясно по време на обучителен семинар за течащата подготовка за новия програмен период, предаде БГНЕС.

Обявените преди време 6,257 млрд. евро, които страната ни ще получи от ЕС през следващия програмен период от 2014 до 2020 г., всъщност са 95% от парите, с които ще можем да разполагаме по линия на оперативните програми. Останалите над 300 млн. евро са резерв, до който България ще има достъп, ако се справя добре с изпълнението на заложените цели и с усвояването на средствата.

През 2017 г. започват да текат индикативни оценки на оперативните програми - до каква степен се изпълняват поетите ангажименти, както и напредъка в усвояването. Ако се стигне до над 75% изпълнение на заложените и одобрени от Брюксел индикатори за всяка една оперативна програма и България се справя добре със сертифицирането и разплащането на средствата, резервът от 5% може да бъде освободен и използван, обясни по време на семинара Ани Тодорова от дирекция "Програмиране на средствата от ЕС" в Министерския съвет (МС).

На практика заедно с резерва и с парите, които България очаква по линия на Инструмента за свързване на Европа и парите, както и със средствата, които ще дойдат по линия на новата програма за младежка заетост, която подготвя ЕС, страната ни ще има възможност да усвои над 7 млрд. евро.

Освен хипотезата, в която България получава допълнително пари като бонус за добре свършената до момента работа, обаче съществува и вариант, в който да бъде спряно финансирането на някои дейности, сектори или подсектори. Става дума за сектори, в които не само че не са извършени нужните реформи, но и за които Европейската комисия (ЕК) смята, че България няма намерения и не предприема никакви стъпки в посока на тяхното реформиране.

Експертите на МС обясниха как се стигна изобщо до това да се мисли за Смолян и за Северозападния район като части от страната, за които да има по-специален подход при усвояването на средствата от ЕС.

От началото на тази година общината и областната управа в Смолян сами са преследвали своята цел, като са написали множество писма до различни институции в България и извън страната - до всички министерства, МС, президента, до ЕК. В крайна сметка те успяват да убедят екипа, подготвящ споразумението с ЕК, в нуждата от по-специален подход именно към тази част от страната.

Така Смолян ще има стратегия и на принципа на "водено от общността местно развитие" определени дейности ще се финансират от Европейския социален фонд.

За Северозападния район (който обхваща областите Видин, Враца, Монтана, Плевен и Ловеч), който е най-бедният в целия ЕС, има вече одобрен план за развитие от МС. Ако се разработи бързо стратегия, ЕК би могла да се съгласи да финансира регион чрез прилагането на Интегрирана териториална инвестиция. Възможно е да има дори отделна подпрограма към една от оперативните програми, която да бъде насочена специално към този район.

Интегрирана стратегия за териториално развитие на Северозападен район се очаква да действа в периода 2016-2020 г. и да се базира на Регионалния план за развитие на Северозападния район за периода 2014-2020 г.

НАЙ-МНОГО СА ИЗПЛАТЕНИТЕ СРЕДСТВА ПО ОП „ТРАНСПОРТ"

За целия период 2007-2013 г. България е усвоила над 3,656 млрд. евро по оперативните програми на ЕС. Данните на Министерския съвет (МС) са към 10 септември. Договорените средства са в размер на 109% от планирания бюджет, или 8 721 375 561 евро.

Най-много са реално изплатените средства по ОП "Транспорт" - 1,888 млрд. евро, като изпълнението на програмата достига 50% от договореното за целия програмен период. С тях са изградени 137,5 км автомагистрали, 18 км нови жп линии и е извършена рехабилитация на вече съществуващи 182 км, изградени са 13 метростанции и 13 км метролинии в София. Данните показват, че най-нисък процент реално изплатени средства има по ОП "Околна среда" - 30 на сто от договорените, или 543 562 247 евро. Парите са вложени в изграждането на пречиствателни станции в Троян, Хисаря, Сопот и Вършец, в изграждане и реконструкция на канализационни мрежи и две регионални депа.

Като най-сериозна трудност при изпълнението на оперативните програми експертите посочиха сложните и недостатъчно уеднаквени процедури, забавянето на оценката на проектните предложения, продължителните процедури по избор на изпълнител по ЗОП, както и в чести случаи незадоволително качество на изпълнението на инфраструктурните проекти. В тази връзка правителството предприема мерки, за да се минимализира загубата от неусвояване на средства, коментираха експертите. Сред тях са наддоговаряне с до 10% над бюджета на програмата, опростяване на процедурите, увеличаване на размера на авансовите плащания, уеднаквяване на документацията и сроковете.

Продажбите на миди скочили десет пъти за 5 години

Търсенето на черни миди на пазара у нас през последните пет години се е увеличило десет пъти. Мидите вече не са деликатес, а достъпна за всяка трапеза вкусна храна, коментира пред БТА управителят на изградената край Каварна най-голяма на Балканите ферма за черни култивирани миди Найден Станев.

Докато през 2008 г. стопанството му е пласирало на българския пазар 50-60 тона миди, сега годишното количество е 600 т. Това обаче е помалко от една трета от годишния капацитет на фермата, който е 2000 тона.

Нашата цел е да направим култивираните миди желана, евтина и достъпна храна не само у нас, обяснява Станев. Черноморската мида се предпочита много в Холандия и Франция, а най-ценена е на пазара в Азия, разказва той. По негови сведения само 10 на сто от българите слагат на трапезата си риба и рибни продукти, докато морските дарове съставляват 90 на сто от храната на азиатците.

От 2004 г., когато прави първите си стъпки, досега Станев е инвестирал в мидената ферма над 10 млн. лева, като е реализирал три европейски програми. Следващата стъпка в овладяването на българския и на международния пазар е изграждането на фабрика за преработка на миди, риба и други морски продукти. След като цеховете заработят, трайността на мидените ядки от пет дни ще се удължи на две години, ще се разшири и географията на пазарите ни, казва Найден Станев.

Великобритания вече няма да наема наши берачи

Закриват схемата за сезонните селскостопански работници, според която мигранти от България и Румъния краткосрочно пребивават във Великобритания, за да участват в брането на плодове и зеленчуци. Това съобщи бТВ, като се позовава на вестник "Гардиън".

Това решение е взето въпреки предупреждение на експерти по миграционните въпроси от британското вътрешно министерство, че ако не бъде продължена схемата, плодовете и зеленчуците рязко ще поскъпнат.

Държавният министър за миграцията Марк Харпър заяви в парламента, че схемата за сезонни земеделски работници, чрез която над 20 000 румънци и българи идваха всяка година във Великобритания за максимум 6 месеца, ще бъде спряна през декември. Схемата осигуряваше 1/3 от сезонната работна сила в британското земеделие.

Прокопиев:

Мавродиев е замесен в пране на пари от наркотрафик

Своя позиция по обвиненията на председателя на Комисията за финансов надзор (КФН) Стоян Мавродиев разпространи късно в четвъртък Иво Прокопиев, председател на Съвета на директорите на "Алфа финанс холдинг" АД.

ДУМА припомня, че в интервю пред австрийския вестник "Дер Щандарт" Мавродиев заявява, че бившите министри в правителството на ГЕРБ Симеон Дянков и Трайчо Трайков и свързаната с Иво Прокопиев финансова компания "Булброкърс" са дадени на прокурор, тъй като са оощетили бюджета с 87 млн. лева при продажбата на остатъчния държавен дял от 33% в електроразпределителното дружество ЕВН.

В позицията си Прокопиев нарича обвиненията на Мавродиев безпочвени, тъй като продажбата на остатъчния дял е станала през Българската фондова борса и е била одобрена от КФН.

"В този ред на мисли буди недоумение как същата тази одобрена от КФН сделка е наречена, че ощетява държавата две години по-късно", пише Прокопиев.

"Обвиненията на г-н Мавродиев срещу издателската група "Икономедиа" също са абсолютно безпочвени. Действително има напрежение между "Икономедиа" и председателя на КФН г-н Мавродиев, но то е продиктувано от друго. Председателят на комисията използва цялата мощ на

институцията като инструмент за натиск срещу изданията, за да бъде прикрит фактът, че преди години, като адвокат на офшорни структури, той е замесен в операции по изпиране на пари от наркотрафик. Личното участие на г-н Мавродиев във финансовите операции се споменава в многожество съдебни заседания и в две съдебни решения на българския и на италианския съд", се казва в позицията на Иво Прокопиев.

Снимка ПРЕСФОТО/БТА

37 души загинаха при пожара, който опустоши психиатрична болница в руската Новгородска област в северозападната част на Русия. По данни на местните власти причината е в невнимателно боравене с огън от пациенти в клиниката

Кой все пак уби Йозал?

Таен свидетел твърди, че съпругата на осмия турски президент е била изнудена да го отрови

Прокурорска проверка започва в Турция въз основа на твърденията на таен свидетел по делото за смъртта на осмия турски президент Тургут Йозал, че съпругата на държавния глава Семра Йозал е била шантажирана и изнудена да го отрови. Това съобщи турският в. "Хюриет".

Ако твърденията бъдат преценени като сериозни, срещу вдовицата на Йозал ще бъде заведено дело. Прокуратурата вече проучва свидетелските показания, които излязоха на дневен ред на първото заседание по делото за подозрителната кончина на президента, което се състоя в сряда, 11 септември. Тогава адвокатът на единствения подсъдим в процеса - ген. Левент Ерсьоз, заяви, че в показанията си тайният свидетел неведнъж е споменавал името на Семра Йозал като замесена в предполагаемото отравяне на президента. Тези части от разпита обаче не били включени в обвинителния акт на прокуратурата, казва адвокатът.

Името на вдовицата на Тургут Йозал тайният свидетел "Селчук" споменал дори при последните си показания пред съдията на 20 август т. г. В тях той разказал за работата си в тайна разузнавателна част на турската жандармерия за борба срещу тероризма, известна с абревиатурата ЖИТЕМ, и познанствата си от този период с редица военни, нашумели покрай заговорите за преврат срещу правителството.

Информацията, че Семра Йозал може да е свързана със случая, той получил от полковник на име Саваш Коркмаз, който сега е в резервния състав на армията. Коркмаз споделил пред свидетеля, че смъртта на Йозал е всъщност атентат, който била изнудена да извърши съпругата му чрез шантаж със запис, с който разполагала ЖИТЕМ, пише още "Хюриет".

Прокуратурата е поискала досиетата по случая от съда и вече е започнала проверка на показанията на свидетеля "Селчук".

В Турция отдавна се разпространяват слухове, че Йозал, който почина на 65-годишна възраст през 1993 г. като действащ президент, е бил отровен. Тези подозрения, които се поддържат и от членове на семейството му, са свързани с усилията на Йозал за прекратяване на конфликта с кюрдските бунтовници по време на неговото управление.

Тленните останки на Йозал бяха ексхумирани в началото на миналия октомври, за да се установи причината за неговата смърт. Според изготвения от съдебно-медицинската комисия доклад от аутопсията в останките на Йозал има наличие на отровни вещества, но членовете на комисията не са могли единодушно да определят дали отрова е причина за смъртта му.

Смята се, че противоречивата тайна разузнавателна част на жандармерията ЖИТЕМ е отговорна за хиляди убийства в Източна и Югоизточна Турция през деветдесетте години на миналия век. Първоначално тя трябвало да помага в борбата на армията срещу кюрдските бунтовници, но неограничените правомощия и липсата на какъвто и да било надзор превърнали ЖИТЕМ в инструмент за тероризиране на местното население в населения главно с кюрди Югоизточен Анадол. Правозащитните организации твърдят, че близо 1800 души са изчезнали през 90-те години в Югоизточна Турция, за които има съмнения, че са станали жертва на извънсъдебни убийства, свързани с ЖИТЕМ.

Вашингтон трупа тайно ядрени арсенали в Белгия

Белгия е сключила тайно споразумение със САЩ за разполагането на нови ядрени оръжия във военновъздушната база Клайне Брьогел, на около 80 километра североизточно от Брюксел. Това съобщават белгийските медии, като се позовават на твърденията на датчанина Ханс Кристенсен, директор на проекта за информация в сферата на атома към Федерацията на американските учени. По неговите данни нови бомби трябва да заменят складираните досега в базата ядрени бойни глави B61.

Местните медии уточняват, че Кристенсен е един от най-подробно запознатите наблюдатели на военната ядрена програма на САЩ. Според него европейските държави от НАТО, на чиято територия има американски ядрени боеприпаси, са сключили през 2010 г. договор за замяната на тези оръжия с по-съвременни. Ако бъдат заменени, ядрените оръжия могат да останат на европейска земя още десетки години, се посочва в информацията.

Разполагането на ядрени боеприпаси в базата Клайне Брьогел никога досега не е било официално потвърдено от белгийските власти, макар през април тази година Уикилийкс да разпространи документи, доказващи това твърдение. Дни по-късно външният министър на Белгия Дидие Рейндерс неприкрито потвърди тези данни, като посочи, че желанието на европейските държави, изразено пред САЩ, е за постепенно разоръжаване на базите, където са разположени американски атомни боеприпаси. В базата Клайне Брьогел се намира Десето тактическо крило на белгийските военновъздушни сили с изтребители Ф-16. В тази база действа също 7361-ва ескадрила по обезпечаването с боеприпаси на ВВС на САЩ.

Скопие и Прищина спират търговската война

Македония и Косово постигнаха споразумение за вдигане на блокадата на границата и спиране на търговската война. Това твърди косовският вицепремиер Харедин Кучи, който в четвъртък имаше интензивни преговори с представителите на македонското правителство. Според него двете страни са се договорили властите в Прищина да премахнат забраната за внос на македонски стоки в Косово, а Македония да премахне таксата за влизане в страната за гражданите от Косово, съобщи излизащият в Прищина в. "Експрес".

Според съветника на Кучи Дритан Лайчи все още няма подписано споразумение, но двете страни са постигнали принципно съгласие за възстановяване на стария режим между двете държави. Той очаква в близките дни премиерите на Косово и Македония Хашим Тачи и Никола Груевски да оповестят официално постигнатото споразумение.

кратки

Неонацисти пребиват комунисти в Гърция

През нощта срещу петък група от около 50 крайни националисти от радикалната партия Хриси авги (Златна зора) атакуваха с метални пръти, палки и други хладни оръжия група от около 30 гръцки комунисти, които разлепвали афиши на своята партия по улиците на градчето Перама край Пирея, предаде ИТАР-ТАСС. Ранени са били 8 души, които са настанени в болница.

1400 стоманолеяри в Италия остават без работа

Италианският гигант в стоманодобива Илва прекратява дейността на 7 свои завода, поради което 1400 стоманолеяри остават без работа. Фамилията Рива, която контролира компанията, е разследвана по множество обвинения за измами и замърсяване на околната среда. Запор, наложен от прокуратура върху текущи сметки и авоари на компанията, в които има 916 млн. евро, е предизвикал срив в дейността на фирмата и е довел до затварянето на седемте завода.

Бесилка за индийски изнасилвачи

Съд за бързо производство в Делхи осъди на смърт четиримата индийци, които през декември 2012 г. изнасилиха групово 23-годишна студентка по медицина, която впоследствие почина. Само през тази година в полицията на Делхи е докладвано за 1098 случая на изнасилвания, което показва значителен ръст - за същия период през 2012 г. е имало 450 такива случая. В Индия смъртното наказание се изпълнява чрез обесване.

Дългът на Испания чупи рекорди

Акумулираният публичен дълг на Испания е достигнал нова рекордна стойност в края на юни и вече възлиза на 942,8 млрд. евро, съобщи централната банка на страната. Това е с 14,7% повече от същия период на 2012 г. и представлява 92,2% от БВП. Според оздравителната програма Мадрид през 2013 г. трябваше да доведе задлъжнялостта на страната до 91,4% от БВП.

Москва намали лихвата по кредит за Кипър

Русия и Кипър са подписали споразумение за облекчаване на условията по кредита от 2,5 милиарда евро, който Москва отпусна за Никозия през 2011 година. Според новите условия лихвата на заема ще бъде намалена от 4,5% на 2,5%.

Вашето
ТАКСИ
Ви чака!
ТАКСИ - С - ЕКСПРЕС АД
9 12 80
София, ул. "Житница" N 23
тел.: 02 855 60 12
факс: 02 855 50 04
e-mail: taxi_expres@abv.bg

www.duma.bg

Лукашенко получи Шнобел за мир

За 23-и път бяха връчени наградите Иг Нобел

В САЩ за 23-и път бяха връчени т.нар. Шнобелови награди (Ig Nobel Prize). Наградите Иг Нобел, известни и като Шнобелови награди, са пародия на Нобеловите награди, които отличават трудове (по-често на истински учени, но понякога и на псевдоучени), които забавляват с безсмислеността си или понякога с абсурдността си. И тазгодишната церемония по награждаването бе в Харвардския университет в Бостън, щата Масачузетс.

Шнобеловата награда е учредена през 1991 г. от американското сп. "Annals of Improbable Research" и се присъжда всяка година за достижения, "които първоначално предизвикват смях, а след това ни карат да се замислим".

Тази година с награди бяха отбелязани откритието на ориентацията на торния бръмбар по звездите, новият метод за автоматично хващане на похитители на самолети. А чували ли сте за възможностите за ходене по вода на други планети?

Церемонията беше открита с традиционното пращане на хартиени самолетчета в човек-мишена на сцената и приветствена реч, състояща се само от две думи: "Welcome, Welcome". През цялото време на сцената и в залата тичаше човек с шапка с надпис "NSA" (Агенция за национална сигурност) и микрофон - така организаторите бяха решили да отбележат неотдавнашния скандал с тази организация и делото на Сноудън. А от скука зрителите бяха спасявани от деветгодишно момиче, което прекъсваше ораторите с безкрайно повтаряне на думите "Достатъчно, скучно ми е!"

Церемонията беше прекъсвана от опера, лекции на Нобелови лауреати и мастити учени, които трябваше да се вместят в 1 минута.

На публиката беше обявено, че лауреатите на наградата ще получат чук (в кутия под стъкло), диплома, където от ръката на Нобелов лауреат е написано "IgNobel 2013", а също така "10 трилиона долара! Зимбабвийски. Една банкнота". Наградите бяха връчвани от "истински" Нобелови лауреати. Тази година те бяха в 10 номинации.

В сферата на медицинската награда получи група японски и китайски учени под ръководството на Масатеру Учияма, изучаващи въздействието на операта върху мишките, преживели трансплантация на сърце. Авторите на изследването, публикувано в "Journal Cardiothoracic Surgery", излезли на сцената в костюми на мишки, стискайки в ръце големи плюшени сърца, и изпълнили няколко такта от "Травиата", докато не чули: "Достатъчно, скучно ми е!"

Учени от Франция, Холандия и Полша под ръководството на Лорен Беже бяха удостоени с награда за психология за потвърждението, че тези, които се смятат за пияни, също така се смятат за привлекателни. Един от авторите, излизайки на сцената, се опитал да изпълни своята статия под звуците на китара, но не успял да попее дълго.

Ерик Уорънт от Швеция и колегите му от Германия, Австрия и ЮАР доказали, че торните бръмбари, в случай че се заблудят, намират пътя към дома, ориентирайки се по Млечния път, получиха награда за биология и астрономия. Уорънт съобщил, че преди учените смятали Луната за главен ориентир за африканските торни бръмбари. Но след това открили, че бръмбарите добре си намират пътя и в безлунни нощи. В края на краищата те изяснили, че бръмбарите се ориентират не по отделни звезди, а по целия Млечен път, и съобщили за откритието си в сп. Current Biology.

Американецът Гастано Пицо, починал през 2006 г., бил удостоен с награда за сигурност за изобретяването на система за защита от похитители на самолети. Тази система изхвърля терориста през специална врата-капан, където той се опакова и се изхвърля с парашут през люк. Извиканата от автоматичния радиосигнал полиция чака злодея на земята.

Награда за физика получила група учени с участието на руснака Юрий Иваненко за публикация в сп. PLoS ONE, където доказали, че някои хора могат да тичат или да се задържат на повърхността на вода в езеро - само че ако те самите и езерото са на Луната.

Наградата за химия отишла при японски учени под ръководството на Хидерико Кумгаи, които доказали, че биохимичните процеси, каращи хората да плачат при рязането на лук, са още по-сложни, отколкото се смятало порано. Церемонията по награждаването била съпровождана от демонстрация - резенче лук.

Брайън Крендол и Питър Стал получили награда за експеримент с поглъщането на недопечена земеровка (вид дребен бозайник) и по-нататъшното изследване на съдбата на нейните остатъци. Така те се опитвали да определят кои кости от скелета на земеровката може да преживеят преработката в храносмилателния тракт на човека и кои - не.

Учени от Шотландия начело с Колин Морган получили награда за две свързани открития. Първо, колкото по-дълго лежи кравата, толкова по-голяма е вероятността тя да стане. Второ, ако кравата е станала, много е трудно да се предскаже колко скоро тя ще легне. А екип тайландски медици, който не могъл да присъства на церемонията, получил награда за разработени методи, които следва да се използват при "епидемия от ампутирани пениси в Сиам", с изключение на случаите когато част от пениса е изядена от патица.

Наградата за мир получиха беларуският лидер Александър Лукашенко "за преобразуването на публичните аплодисменти в незаконно действие" и беларуската полиция "за арестуването на еднорък човек за аплодисменти".

Русия и САЩ готови да съгласуват дата за „Женева 2"

Снимка ПРЕСФОТО/БТА

Срещата между ръководителите на дипломациите на Русия и САЩ Сергей Лавров и Джон Кери за обсъждане на инициативата на Москва за поставяне на сирийските химически оръжия под международен контрол, която започна късно в четвъртък вечерта в Женева, продължи и вчера. "Преговорите вървят в конструктивен дух. Нещо повече, до довечера може да успеем да намери общ знаменател относно химическите оръжия в Сирия", съобщи в петък за ИТАР-ТАСС дипломатически източник от руската делегация.

Според агенциите срещата между двамата висши дипломати е продължила малко повече от час, след което към тях се е присъединил и специалният представител на ООН и на Арабската лига за Сирия Лахдар Брахими. Малко по-късно на специална пресконференция Джон Кери отбеляза, че президентът Барак Обама е сериозно ангажиран с намирането на дипломатическо решение за сирийския конфликт, предаде ИТАР-ТАСС. Държавният секретар на САЩ определи като "конструктивни" продължаващите разговори за химическите оръжия, допълни Ройтерс. Кери посочи още, че двете страни първо трябва да поработят самостоятелно, след което да продължат разговорите. От своя страна Сергей Лавров заяви, че руски и американски експерти трябва да започнат съвместна работа с Организацията за забрана на химическите оръжия, за да начертаят пътна карта пред Сирия.

Двамата министри подчертаха, че се надяват преговорите за сирийските химически оръжия да помогнат за съжиряване на международния план за провеждане на конференцията "Женева 2", предаде Ройтерс. Те заявиха също, че до края на месеца ще проведат нова среща за Сирия в рамките на Генералната асамблея на ООН в Ню Йорк.

"Договорихме се да се срещнем на Генералната асамблея, за да видим къде сме (както във връзка с въпросите, свързани със сирийските химически оръжия, така и по перспективите на "Женева 2"), както и за да разберем какво мисли по въпросите сирийската страна. Вярваме, че ще можем да говорим по-конкретно в Ню Йорк", посочи Лавров и похвали изразеното от Джон Кери разбиране за това колко е важно да продължат дипломатическите усилия за сирийската криза.

"Ще се видим отново около 28 септември", заяви Кери в края на пресконференцията.

СИРИЯ СЕ ПРИСЪЕДИНИ КЪМ КОНВЕНЦИЯТА ЗА ХИМИЧЕСКИТЕ ОРЪЖИЯ

Сирия става пълноправен участник в Конвенцията за забрана на химическото оръжие, заяви в четвъртък постоянният представител на страната в ООН Башар Джафари. Той потвърди, че ръководството на страната му е изпратило писмо до генералния секретар на ООН Бан Ки Мун и на Организацията за забрана на химическото оръжие.

Малко по-късно ООН съобщи, че е получила молба от Сирия за присъединяване към Конвенцията от 1993 г. за забрана на химическите оръжия. "Преди няколко часа получихме документ за присъединяване от страна на сирийското правителство относно Конвенцията за химическите оръжия и я проучваме, в момента тя се превежда", заяви говорителят на ООН Фархан Хак.Той уточни, че присъединяването към вече подписан договор от други страни изисква "някои процедури", които ще отнемат "няколко дни". "Необходим е срок от няколко дни преди една страна да може да се присъедини официално" към конвенцията, заяви говорителят. Той допълни, че присъединяването "е първи етап".

Удължиха извънредното положение в Египет

Временният президент на Египет Адли Мансур удължи с два месеца извънредното положение в Египет, което е в сила от средата на август, съобщи неговият говорител Ехаб Бедауи в комюнике. Първоначално той обяви, че въведеното на 14 август извънредно положение след кървавите сблъсъци в Египет при разпръскването от полицията на два протестни лагера на ислямистите ще продължи един месец. Решението било взето във връзка с "развитието на събитията и положението със сигурността в страната", каза още говорителят.

Над 1000 души бяха убити на 14 август и в следващите дни, след като полицията разпръсна два седящи протеста в Кайро на поддръжници на свалените ислямистки президент Мохамед Морси. Оттогава ожесточените протести като цяло утихнаха, отстъпвайки място на нападения на бунтовници като предполагаемия самоубиец атентат срещу вътрешния министър.

Зауахири заплаши Америка с удари

Идерът на "Ал Кайда" Айман ал Зауахири призова в реч по случай 12-годишнината от атентатите от 11 септември за атаки срещу САЩ и бойкот на най-голямата икономика в света.

72-минутната реч на Зауахири е качена на джихадистки интернет форуми, ден след като Америка почете паметта на близо 3000 души, убити в атентатите от 2001 година. "Ние трябва да обезкървим Америка икономически, като я провокираме да продължи да прави масивни разходи за нейната сигурност, тъй като слабото място на Америка е нейната икономика, която вече е започнала да се разклаща заради военните разходи и разходите за сигурност", подчерта Зауахири. "Държането на Америка в напрежение и в очакване струва само няколко атаки тук и там, както в Сомалия, Йемен, Ирак и Афганистан, така че ние трябва да продължим с тази война на своя собствена земя", добави лидерът "Ал Кайда".

Европа не е готова за сирийските бежанци?

Всяка година в Швеция, Дания или Германия възниква по един малък град от търсещи убежище хора, твърди евродепутат

Европа е шокирана от зверствата, извършвани в Сирия. Шокирана е и от страданията на милионите сирийци, които бягат от родината си. В същото време обаче повечето европейски страни не са готови да приемат бежанци. Защо?

Проблемът с бежанците от Сирия се обсъжда разгорещено и в Европейския парламент. Надя Хирш от групата на либералите настоява за изготвянето на "европейска програма за прием на бежанци". Нейната фракция ще се бори за това, разпределението на бежанците да става равномерно и според броя на населението и икономическата мощ на съответната държава. А не както досега, "десетина страни да приемат 90% от търсещите убежище", казва Хирш пред Дойче веле. Тя е убедена, че Германия трябва да засили ангажимента си в тази насока и да даде възможност на разделените семейства да се съберат отново. Представителката на европейските либерали е силно разочарована от държави като Франция и Великобритания, които се склонни да приемат само по 2 хиляди бежанци. "Такива големи страни биха могли да направят много, много повече", казва Надя Хирш.

Германската евродепутатка от Християнсоциалния съюз Моника Холмайер вижда нещата по друг начин. Тя се отнася доста резервирано към искането за приемане на колкото е възможно повече бежанци: "В една толкова голяма страна като Сирия, която е в капана на една толкова страшна гражданска война, проблемът не може да бъде решен единствено с това, че полагаме усилия бежанците от тази страна да бъдат разпределени по света", казва Холмайер пред Дойче веле. Въпреки това тя одобрява ангажимента на Германия да приеме 5 хиляди бежанци от Сирия.

Дали обаче един ден Европа ще се реши да отвори вратите си за нуждаещите се от помощ и подслон хора? И по-важното - възможно ли е това да стане на доброволен принцип? Надя Хирш от европейските либерали не е особено обнадеждена: "Политиците избягват темата за бежанците, защото с нея не могат да печелят избиратели", казва тя. Освен това в много общества има силна съпротива, от която се възползват предимно крайнодесни и популистски партии като френският Национален фронт, британската Независима партия или унгарската Йобик. Друга причина за нежеланието на европейските страни да приемат бежанци е страхът, че покрай тях в Европа могат да проникнат и екстремисти. Това обяснява и защо в Германия се чуват гласове да се приемат предимно сирийци-християни.

Моника Холмайер не е съгласна с твърдението, че Европа приема твърде малко бежанци: "Да вземем например Швеция, Дания или Германия - там годишно пристига по един цял малък град", казва евродепутатката. Надя Хирш твърди на свой ред, че според нея повечето бежанци от Сирия напускат родината си само временно - заради ужасите на войната. Когато тя свърши, те ще се върнат по родните си места, смята Хирш.

Трудов народ

Алексей ДУЕЛ

Российская Газета
СЪВМЕСТНО ИЗДАНИЕ С ДУМА

От 1 септември в Русия вече има 4766 работни професии. Именно толкова специалности, заети в най-различни производства и сфери на икономиката, влязоха в Списъка на работните професии, длъжности на служещи, по който се осъществява професионалното обучение, утвърден от министъра на образованието и науката Дмитрий Ливанов.

Началото на учебната година съвпада с встъпването в сила на приетия още през декември нов закон за образованието. За да започне той да действа, правителството и Министерството на образованието трябва навреме да успеят да приемат цяла поредица подзаконови актове. Списъкът с професиите е един от тези документи.

Става въпрос за тези специалисти, които порано ги подготвяха в професионално-техническите училища. От новата учебна година, когато измененият закон за образованието ще влезе в сила, бъдещите работници ще ги обучават в средни специални учебни организации. Казано по-простичко - в техникуми и колежи.

- В Москва системата на ПТУ прекрати съществуването си още преди десет години - спомни си директорът на столичния технологичен колеж №14 Юрий Мироненко. - Тук-таме в страната още са останали. Учрежденията за начално професионално образование вече са изживяли времето си, превърнали са се в заплаха за слабите ученици, в тях често попадаха девойки и младежи, неспособни да завършат дори гимназия. Квалифицирани работници и днес подготвят в техникумите, където те могат да получат достойно професионално образование.

- Според нашите данни, през август е имало сериозен дефицит за работнически професии: броят на вакантните места почти двойно е надвишавал броя на търсещите работа специалисти - каза директорът по изследванията на сайта HeadHunter Глеб Лебедев. - Работници не достигат на всички, а в същото време работодателите не са готови да плащат много за труда им. Средно на работник предлагат заплата от 35 хиляди рубли, което е с една четвърт по-ниско, отколкото на хора с други специалности.

Колкото и красив и велик да е замисълът на прекрасния ръководител, точни и съвършени изчисленията на инженерите, без умен и опитен работник, който да претвори всичко това в метал, пластмаса, дърво или някакъв иновационен материал, всичките им идеи ще останат само проект.

Често вместо тежкия и не особено престижен ниско заплащан физически труд, хората предпочитат да печелят по друг начин. Въпреки това в Русия ще продължат да подготвят нови професионални работници. От тази учебна година за тях са определили 4766 отделни специалности. Сред тях има и добре познати - такива като тракторист или касиер. Има обаче и екзотични - сушилчик на теневе или щамповчик на моливи. По всяка от тези специалности обаче може да се получи професионално образование в един от 2448-те руски техникума.

Сега се получи доста странна ситуация: анализаторите пресметнаха, че 71 процента от тези, които търсят място за работник, имат диплома за висше образование. И само 18 процента от работниците са завършили техникум или колеж. Ако нещата продължат така, то скоро при набиране на бригада за полагане на асфалт задължително условие за кандидатите ще бъде магистърската степен, а още по-добре - кандидатска.

Ислямисти търсели химикали за производството на зарин в Турция

Ислямистки бунтовнически групировки в Сирия се опитали да се сдобият в Турция с химикали, които биха им позволили да създадат отровния газ зарин, съобщават турски вестници, цитирани от ДПА. Прокурор в турския град Адана е завършил обвинителния акт срещу 35-годишен сириец, арестуван през май, за когото се твърди, че се опитал да се сдобие с химически вещества за свързаните с "Ал Кайда" организации "Джебхат ан Нусра" и "Ахрар аш Шам".

Обвинителният акт се основава на подслушани телефонни разговори, пишат турските вестници "Миллиет" и "Радикал". Освен сприно сириеца, идентифициран като Хайсам Касап, обвинения са повдигнати и срещу петима турски граждани, заподозрени, че са му сътрудничели. В показанията си пред прокурор сириецът, роден в Саудитска Арабия, след като семейството му емигрирало там заради издадена в Сирия смъртна присъда за баща му, е разказал, че при избухването на гражданската война се присъединил към бунтовниците и получавал указания за действията си от виден член на "Ахрар аш Шам" на име Абу Валид. Според инструкциите той заминал за Турция, където различни сирийски бунтовнически организации осъществявали контакт с него.

В. "Радикал" посочва, че турската полиция, която разполагала с информация, че бунтовнически организации в Сирия ще се опитат да се сдобият с химически вещества, необходими за създаването на химическа бомба, са задържали на 28 май 2013 г. в Адана и Газиантеп 11 души, петима от които, включително сирийски гражданин, били оставени в ареста. Впоследствие турците били пуснати на свобода. През следващите дни сириецът Хайсам Касап ще бъде изправен пред съд за тежки престъпления по подозрения в "членство във въоръжена терористична организация" и "опит за осигуряване на оръжие за въоръжена терористична организация" - престъпления, за които може да бъде осъден на до 25 години затвор. По второто обвинение пред съда ще отговарят и петимата турци, които рискуват присъди до 15 години лишаване от свобода.

В обвинителния акт подробно са описани качествата на химическите вещества, които е трябвало да бъдат набавени и от които според анализ в криминална лаборатория е можело да бъде добит нервнопаралитичният газ зарин, посочва още "Радикал".

БЮДЖЕТНИЯТ ДЕФИЦИТ НА САЩ СЕ Е СВИЛ С 35 ПРОЦЕНТА

Правителството на САЩ обяви силно намаляване на бюджетния дефицит през август, предаде Асошиейтед прес. Министерството на финансите съобщи, че през август бюджетният дефицит е бил 147,9 млрд. д. спрямо 191 млрд. д. през август 2012 година. За първите 11 месеца на бюджетната година бюджетният недостиг е 755 млрд. долара, което е спад с 35 процента спрямо близо 1,2 трилиона долара за същия период на предходната бюджетна година.

Правителството вероятно ще отчете излишък през септември, понижавайки дефицита за цялата година до 642 млрд. долара, прогнозира Бюджетната служба на Конгреса. Бюджетният дефицит на САЩ ще бъде под 1 трлн. долара за първи път от пет години, отбелязва АП. Стабилният икономически растеж и по-високите данъци повишиха държавните приходи с 4 процента през август, а разходите са се свили с 10 процента.

www.duma.bg

ДУМА

СЪБОТА 14 СЕПТЕМВРИ 2013

ЖАРА ПЕНЕВА:

Да не се подиграваме с хората

При ширещата се безработица и бедност предложението на ГЕРБ е още едно бреме, твърди депутатката от Коалиция за България

Защо не се прие предложението на ГЕРБ за промени в Наказателния кодекс, целящи криминализиране на укриването на осигуровки от работодателите?

- Ние не сме несъгласни с текстовете, а със самия предлаган акт, понеже се цели да се прехвърли отговорността на държавата и на работодателите върху самия човек, което е пълно безумие. Не защото се предлага от ГЕРБ, а защото не може да си позволим още повече да натоварваме хората. Има Инспекция по труда, която е ефективен и перфектен орган, който контролира спазването на трудовото законодателство във всички отрасли и дейности.

Друг е въпросът защо по времето на управлението на ГЕРБ финансовият министър Симеон Дянков не съумя със съответните механизми да затегне контрола и не успя да увеличи събираемостта, за да няма днес толкова много несъбрани осигуровки и да няма злоупотреби с осигуровки.

И в момента действащото законодателство е отредило място за контрол над работодателя. Освен това и в момента в Наказателния кодекс има текст за длъжностни лица, които в кръга на службата си съставят официален документ за удостоверяване на неверни обстоятелства или изявления с цел да бъде използван този документ като доказателство - те се наказват с лишаване от свобода до 5 години. Не може с механизмите на Наказателния кодекс да бъдат решавани всички проблеми в икономическите сектори.

Но нали работникът или служителят, подлежащ на задължително осигуряване, не носи наказателна отговорност, ако работодателят не е внесъл осигуровките?

- Ако разчетем по-внимателно предложението, на практика върху работниците и служителите се стоварва още едно бреме. Бих нарекла безумие такава законодателна промяна и смятам, че след четирите години, в които безработицата и бедността неудържимо се разшириха, не бива повече да се подиграваме с хората.

Какви точно злоупотреби визирате?

- Знаете, че повечето работодатели сключват трудови договори с работниците за минимална работна заплата и съответно плащаните осигуровки са върху това възнаграждение. Останалите пари се дават наръка. В същото време работниците и служителите са принудени да прикриват този акт, защото нямат избор - ако се възпротивят, може да бъдат уволнени. А в тази криза, при тази увеличаваща се безработица това е сериозен проблем за домакинствата - огромен е броят на четиричленните, а често и по-големи, семейства, в които работи само един човек.

Предложението на ГЕРБ в момента е популистко и няма да промени много ситуацията, напротив - може и да я влоши. В момента е важно да се затегне контролът.

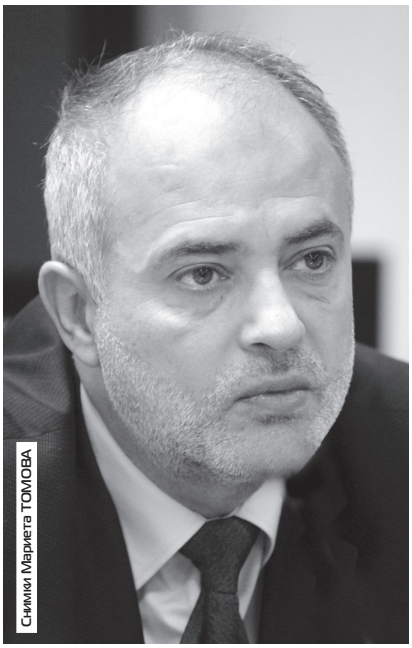
Интервюто взе Аида ПАНИКЯН

> **Защо по времето на управлението на ГЕРБ финансовият министър Симеон Дянков не съумя със съответните механизми да затегне контрола**

ТОТЮ МЛАДЕНОВ:

Предложената мярка е дисциплинираща

Винаги съм подкрепял идеята на синдикатите за инкриминиране на укриването на осигуровки, казва депутатът от ГЕРБ

Снимки Маргита ТОМОВА

Г-н Младенов, защо ГЕРБ внесе сега предложението за инкриминиране на укриването на осигуровки?

- Това е по настояване на синдикатите. В края на миналия мандат го внесохме, но не остана време за него и сега се гледа в парламента. Аз съм учуден защо управляващите от БСП и ДПС го отхвърлиха. Няма логика да не се приеме криминализирането на укриването на осигурителни вноски, както е и с данъците. От тази гледна точка смятаме, че синдикатите имат право, защото по този начин бихме стабилизирали приходите в осигурителната система. Само да припомня, че когато такъв текст влезе в сила през 2000 г., само за няколко месеца приходите в НОИ скочиха с над 300 млн. лв.

Защо престана да действа тогава този текст?

- Отмени го Конституционният съд, но тогава текстовете бяха доста по-различни от сегашните.

Какъв би бил сега ефектът от такава мярка?

- Сега също ще има сериозен ефект и върху приходите на ДОО, и върху приходите на НЗОК. В България има много работодатели, особено големи предприятия, които редовно плащат осигуровки на работниците и служителите си, при това върху реалните им заплати. Знаете, че през последните години всяка година се вдигат минималните осигурителни прагове за отделните професии с цел да се намали делът на сивата икономика. Знаете и за контрола, който прави Главната инспекция по труда заедно с инспекторите на Националната агенция по приходите на случаите, в които се работи без регистриран трудов договор. Такъв пакет от мерки, от една страна, би поощрил компаниите, които редовно и в срок плащат осигуровките на работниците си. И такива работодатели с основание негодуват, защото казват: "Ние сме редовни платци, искаме всички работодатели да са такива, за да няма дъмпинг и нелоялна конкуренция". В този смисъл криминализирането би имало превантивен характер и много би помогнало на осигурителната система да има по-добри приходи. Това е и смисълът на нашето предложение.

Такова предложение вие лично сте отправяли към управляващите още по времето, когато бяхте директор на ГИТ, нали?

- Точно така, никога не съм се отмятал от него... И в този смисъл ще дам пример от практиката си, когато бях в ГИТ. Когато един работодател започне да плаща, първо плаща консумативите - ток, материали, след това - данъците и заплатите, и ако останат пари - осигуровките. Ето това е порочното, защото осигуровките са важни за работниците, когато дойде време да се пенсионират, да се ползват от правата си. Затова смятам, че предложената от ГЕРБ мярка е по-скоро превантивна и би дисциплинирала.

Крайно време е работодателите в България да разберат, че плащането на осигурителни вноски е толкова важно, колкото и плащането на заплати и на данъци. И още нещо: когато бе въведена задължителната регистрация на трудовите договори в НОИ, само през първата година имаше много сериозни приходи в бюджета на ДОО.

Защо като министър на труда и социалната политика не лобирахте за такава законодателна промяна, след като години наред като изпълнителен директор на ГИТ настоявахте за подобна мярка?

- Винаги съм подкрепял това предложение на синдикатите. Но трябваше време на икономическата и на бюджетната комисия в парламента да узреят за това. Все пак това се случи в края на мандата и затова сега го предложихме.

> **Плащането на осигурителни вноски е толкова важно, колкото и плащането на заплати и на данъци**

ПРЕДИ 13 ГОДИНИ

През 2000 г. промени в Наказателния кодекс предвиждаха да се наказва със затвор и укриването, и неплащането на осигуровки. Тогава Конституционният съд отмени текстовете с мотива, че на практика се обявява за престъпление изплащането на заплати, ако работодателят няма пари за осигуровки, с което се застрашава правото на труд.

www.duma.bg

ДУМА

СЪБОТА 14 СЕПТЕМВРИ 2013

„...защото сочи, че царят е гол!”

На 15 септември се навършват 86 години от рождението на основателя на ДУМА Стефан Продев

...Още от първия си брой “Дума” обеща да бъде вестник на всички, които търсят истината и искат да бъдат добре информирани. Мисля, че през изминалата година вестникът удържа на думата си. Неговите обективни новини събраха доверието на милиони. В същото време много от рубриките му станаха нарицателни. Да не говорим за редица от публикациите му, чието мисловно богатство стигаше без превземки до читателската душа.

“Дума” изненада мнозина, които нарочно я свързваха с миналите си представи за печата. Тя ги опроверга. Нейното слово стигна до нацията. Нейните горещи страници отбиваха атаките на лъжата и предопределиха изборната победа на БСП. Нейната позиция даде подкрепа на идейните течения в партията и помогна за демократизацията на социалистическата идея.

И всичко това вестникът извърши в движение, без някакво суетене, под обстрела на опозиционната преса.

...Критичният език на “Дума” и етичното й поведение към чуждото мнение се харесват на всички. Те са част от капитала на “Дума”. За всичко това трябва се благодари на творците на “Дума”. На журналистите й, които обиждани, клеветени и гонени по разни поводи, стояха твърдо на своя професионален пост и пишеха безстрашно. Неслучайно читателите ги обичат.

4 април 1991

• • •

За една година преживях всичко, което политиката и улицата могат да измислят. Не знаех, че безсилието и омразата имат такава фантазия. Ако някой събере всичко, написано срещу особата ми, ще се получи планина от нелепости и лъжи. Известни и неизвестни имена и пера се нахвърлиха отгоре ми като глутница, сякаш не съм човек, а дивеч. Не знам дали им преча, но знам, че ги настървявам, и това е единствената ми утеха... Добри хора ме питат често: “Как издържаш, не те ли е страх?” Аз си знам как издържам, но честна дума, не ме е страх. Срещу името ми не тракат само зъби. Има и обич, която ме пази. Тази обич е навсякъде и глутницата, ще не ще, си подвива опашката... Не знам какво мислят злите, но мога да ги уверя, че обичта е по-силна от омразата. В нея има нещо вълшебно, което дава на човека не само топлина, но и храброст.

20 декември 1991

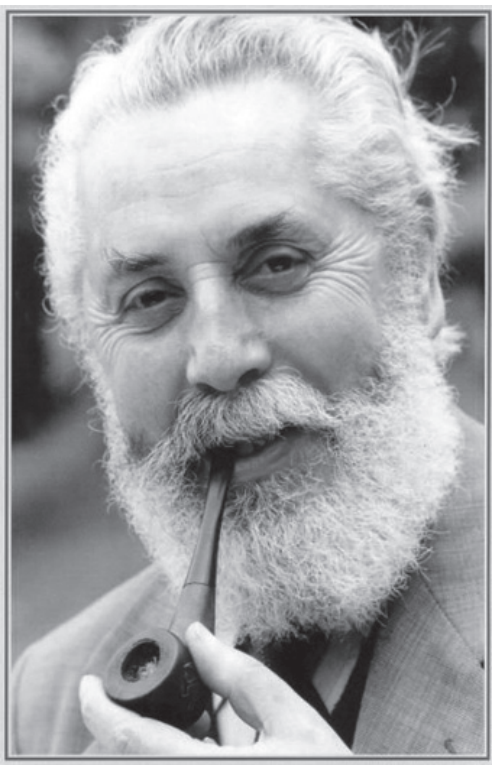
• • •

...Лично мен не ме е страх от каквато и да е атака, защото знам какво правя. Съвестта ми е чиста. Вече няколко пъти съм заявявал открито, дори и на пленум на ВС, че моя милост може да ръководи вестник “Дума” само такъв, какъвто е. Ако някои искат да променят вестника, трябва да се разделят с мен. В случая нещата са пределно ясни. Но аз не мога да не защитя колегите си, които през последните три години извършиха истински вестникарски подвиг... Никой няма право да решава съдбата на “Дума” извън съдбата на хората, които го създават всеки ден. Освен всичко друго, вестникът е и лично творчество, лична позиция и лична драма, независимо от колективните му ангажименти. Който не е разбрал това, няма шанс да харесва “Дума”.

За щастие стотиците хиляди читатели на вестника са наясно по този въпрос. Те всеки ден разговарят с нас и много добре знаят цената на труда ни. На тях - поклон!

...Ако “Дума” се списва така, както искат нейните критици, то твърде скоро вестникът ще загуби и читателите, и влиянието си. Ще се превърне в едно ретроиздание, в трибуна на скучно организационно идеологическо и псевдополитическо равнище. При днешната конкуренция подобно издание ще се смали до мизерните мащаби на един партиен лист. Кой ще спечели от това е повече от ясно. Ето защо “Дума” не само не се вслушва, но и отхвърля онези гласове, които се опитват да я върнат назад, да й наложат едно мнение, което е в разрез с модерния социалистически вестник. Днешният вестник не може и не трябва да бъде нито намек, нито копие на онова, което е било преди три години. Той е рожба на нови условия и трябва да се осъществява с напълно нови разбирания за мястото на печата в живота. Необходимо е недоволните да разберат, че Лениновото разбиране за партийния орган е изживяло своето историческо време и в никакъв случай не важи за вестник като “Дума”. Ако някой се опита да го възкреси, ще се намери на дъното на съвременната журналистика.

...”Дума” ще умре, ако се обърне назад. Нейната единствена надежда е бъдещето. Онова близко бъдеще, което все по-определено ще иска от нея излизане от рамките на тесния политически интерес и превръщането й в глас на нацията. В глас на всички, които страдат от безскрупулното настъпление на десните сили, от желанието на реакцията да се реванширa класово за сметка на народа. Това няма да стане лесно, но трябва да стане, ако искаме “Дума” да бъде не само вестник на социалистите, но и на всички, които хранят надежда в лявото движение на обществото. А те са мнозинството от нацията, което иска да се измъкне от социалната кал и да живее достойно. Единственият вестник, който може да приласкае и поведе тези хора, е “Дума”. Ето защо нека никой не й пречи да осъществи своята голяма задача.

18 януари 1993

• • •

За разлика от повечето други големи всекидневници в България, “Дума” няма зад гърба си нито спонсори, нито мощна финансова групировка, нито чужда фирма. Единствената й сила са читателите, които я обичат и купуват. Елементарна легенда е, че зад нашия вестник стоят финансовите възможности на БСП. Това е измислица... Ето защо ние спокойно можем да кажем, че сме по-независими от много независими, тъй като нямаме в джоба си нито една пара, дошла от външен източник.

12 юли 1993

• • •

За “Дума” истината е по-важна от всичко. Дори и когато е тежка, неприятна или смущаваща. Без истината нашият вестник ще загуби себе си. А и неговите опоненти също ще загубят. Тук е скрито разковничето, което ни дава сили. Времето на покорния вестник, на послушния вестник, на сивото слово си отиде безвъзвратно. Ако днес един вестник не тревожи умовете и не ги поставя на изпитание, няма право да живее. Просто такава е обществената обстановка.

17 февруари 1996

Има една велика мисъл, която превърнах в свой девиз още в годините на тоталитарната система. Тя гласи: “Свободата на печата е майка на всички свободи!” Не знам дали е красива, или умна, но е точна. Махнете вестниците, арестувайте словото и вие ще се окажете роб. Ето какво искат някои господа в днешна България. Свободата, в която се кълнат, не ги интересува. Затова четат вестниците отзад напред. И ги мразят, както се мрази куче. Не защото словото хапе или лае, а защото сочи, че царят е гол!

Текстовете са от публикации на Ст. Продев в ДУМА

Той бе човек на идеала

Евлоги ИЛИЕВ

Има любопитни хора, които понякога питат: Стефан Продев участвал ли е в антифашисткото движение и признат ли е за активен борец против фашизма и капитализма? Най-краткият и най-точен отговор на двата въпроса е: Да! Участвал е като член на забранения по Закона за защита на държавата Работнически младежки съюз (РМС). Добре известно е, че членуването в РМС преди 9.09.1944 г. се смяташе за тежко престъпление и се преследваше по жесток, нечовешки начин. Хиляди младежи и девойки, срещнали, по думите на Продев, съдбата си в РМС, биваха арестувани, малтретирани и измъчвани във фашистките затвори и концлагери. С други думи, членуването в нелегалния РМС беше голям риск, но оправдан в името на великата идея за братство и равенство между хората.

Ще разкажа един случай. Близък другар на Продев беше Никола Манолов - съкварталец от “Банишора”. По време на трагедията и убийството (самоубийството) на Горуня, Манолов, вече със звание майор, служи в Главното политическо управление на МНО като завеждащ отдел “Печат”. Има проблеми с квартирния си въпрос и отива да търси съдействие при един от началниците в строителното управление на МНО. Там, между другото, прави някои нелицеприятни изказвания във връзка със смъртта на Горуня. Те стават достояние на ръководството на МНО и крайният резултат е служебно уволнение за майор Манолов и заплаха за изключване от партията. Тук Продев се явява пред съответната партийна комисия и в качеството си на гарант доказва, че приемането им с Манолов е станало на едно събрание през 1943 г. по установения тогава специален ред. С това предпазва Манолов от нов тежък удар и по партийна линия.

Веднъж се срещахме с Продев и Манолов на пл. “Славейков” и Манолов сподели, че сините управници са удостоили с голямо внимание неговия син Владко, като са го назначили на една от най-престижните длъжности в системата на националната сигурност. В характерния за него стил и с лека ирония Продев каза на Манолов: “Как няма да му гласуват доверие? Ние теб те направихме активен борец срещу фашизма, след това сините решиха, че си репресиран и уволнен при комунизма и те включиха в списъка на репресираните. В случая Владко получава положителни точки по две линии.” След една или две години бе съобщено, че Владимир Манолов е напуснал отговорната длъжност по собствено желание.

Що се отнася до това признат ли е Продев за активен борец против фашизма и капитализма - да, признат е, но той и по този въпрос си имаше свое виждане и оценка. Той смяташе, че всички участници в антифашистката борба - партизани, политзатворници, нелегални функционери, ятаци и помагачи, трябва да се ползват с всенародна признателност. И активните, и не дотам активните, са поемали лична отговорност и затова е справедливо да получат всенародна почит. Що се отнася до т.нар. материални помощи и привилегии, становището му бе друго. Смяташе, че за участниците в антифашистката борба и за пострадалите им семейства с опожарени къщи и увредено здраве материалната подкрепа е абсолютно необходима, морална и законна. В същото време някои от привилегиите Продев не приемаше. За себе си казваше: “Аз не съм поемал риск за участие в антифашисткото движение, за да пътувам сега безплатно с трамвая и да се къпя без пари в обществената баня. Аз съм се посветил на една велика хуманна идея. И тази идея не бива да се опорочава с дребни привилегии”.

В парадокс беше превърната, според него, практиката за прием на студенти във висшите учебни заведения. Случваше се така кандидат-студент по т.нар. общ ред да получи на приемния изпит оценка “много добър”и да не го приемат. А друг кандидат, син на активен борец, за същата специалност да ползва привилегия и се класира с тройка. Продев не пожела неговият син да ползва привилегии за прием в университета с мотива, че всеки младеж трябва сам да се бори за мястото си в живота.

Като виждам какво става днес, няма да е справедливо да не спомена и изключителната човешка прозорливост на Продев. Той пръв видя нагаждачите и отбеляза, че те се пребоядисват като на Заговезни. Пръв разобличи измъкващите се от пукнатините на сервизните помещения политически хлебарки, които в последно време отново се раздвижиха с надежда да се докопат до някое лакомство.

Нека напомня за финал знаменитата мисъл на Продев: “Аз не съм комунист, нито съм социалист, аз съм просто ремсист.” Нека ние, неговите приятели и почитатели, читателите на неговото скъпо отроче в. ДУМА, да пазим жив в сърцата си този чист и достоен човек.

Токът - повод за война

СВЕТЛА ВАСИЛЕВА

Тази седмица клиентите на трите електроразпределителни дружества (ЕРД) получиха поредните сметки за ток. Нещо като юлско-августовски сюрприз с горчив вкус. Понеже вместо широко рекламираното очаквано намаление, бяха изненадани с... увеличение. Което за пореден път демонстрира, че виртуалното и реалното, обещаното и действителното съществуват у нас в различни измерения. Както и че трите енергийни "грации" ЧЕЗ, ЕВН и Енерго-про продължават да са нещо като държава в държавата.

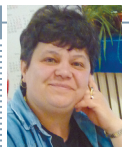
Омбудсманът обяви в сутрешно предаване по една от националните телевизии, че при него вече постъпват жалби от граждани за завишени сметки.

Такива валят и в редакциите на регионални и централни медии, видно от техни публикации.

Ситуацията да ви се струва позната? Това не го ли живяхме вече? При това съвсем скоро? Ще има ли юлско-августовски кавър на декемврийско-януарската сага с тока? Ще повтаряме ли трагедията този път като фарс, или най-после ще кажем стига на издевателствата на ЕРД-тата? На опитите им да подлагат на изпитание интелигентността и толерантността на клиентите си. Нима останаха наивници, които да повярват на обясненията им за завишено (през юли) потребление до 50% в сравнение с предходни месеци, в сезон на отпуски? Едва ли. Просто става дума за едни пари. За нашите пари. Юли беше последният месец от стария регулаторен период, в който цената на тока бе повисока от вече действащата от 1 август. Изкушението да се припечели като за последно очевидно е било трудно преодолимо. Щом компания като Енерго-про стигна дотам да принуди свой клиент да плати наказателна такса включване, без в действителност да му е изключила тока, значи нещата са стигнали твърде далеч. И като нищо могат да се превърнат в повод за война.

Картите на масата

ИНА МИХАЙЛОВА

Динамичната картина с бежанците от Сирия е поредното предизвикателство за малка България. Дръзнала преди шест години да влезе в клуба на богатите, днес най-бедната страна в ЕС очевидно вече има проблем с бежанците. Недостигът на места за настаняване, както и сметките, че един бежанец струва на бюджета 1110 лв. месечно, са малка част от общата картина. И докато богатите държави имат стратегии и дългосрочна визия или са договорили европейска помощ в евро дори с условие част от ЕС-парите да остават за развитие на местните райони, у нас решението явно ще е кризисно.

Парите ги има, въпросът е да знаем как да си ги поискаме, заяви вчера ръководителят на Представителството на Европейската комисия в България Огнян Златев. Явно, че освен стратегическо виждане и решения, повече отвсякога днес се нуждаем от ясна, единна и категорична държавна позиция. Защото Европа няма да предложи непотърсена помощ, а българското правителство само ще трябва да намери начин, по който да поиска средства - за инфраструктура, за благоустройство, за настаняване и издръжка на бежанците. Сами ще трябва да проявим достатъчно гъвкавост, за да потърсим и партньори в нелекото начинание.

Клубът на богатите трябва ясно да разбере, че бедна България, която заделя като ден приблизително еднакви пари и за бежанец, и за български ученик, няма как да се справи с кризата единствено с техническа помощ, фургони или експерти, на които да плащаме, за да ни съветват. Специалисти и ние имаме, при това с опит и доказан капацитет. Имаме и условия, и възможност да бъдем част от "добрите". Затова и правителството безспорно трябва да направи необходимото - не само да кърши пръсти заради незавидната ни просешка тояга или да се усмихва на предложената експертна, консултантска и техническа помощ, а да сложи картите на масата. С аргументи, без да оставя в обществото усещане, че нещо му се нарежда, със самочувствие на държава с равни права и задължения с най-богатите в общността.

На кино с голи гърди

АЛЬОНА НЕЙКОВА

Един от най-старите кинофестивали в света - Венецианският, вече няма да бъде същият. Защото никога досега представянето на която и да било лента на престижния филмов форум не е било съпровождано с показването на... голи гърди. Именно това обаче се случи при презентацията на документалната лента "Украйна не е публичен дом". Филмът на младата австралийска режисьорка, посветен на движението "Фемен", като че ли целеше за пореден път да напомни на Европа и света за съществуването на момичета, разсъбличащи се заради различни каузи.

През последните години за акциите на девойките, показващи гърдите си на публични места, са разбрали и далеч от родината им. И в студ, и в пек активистките са готови да останат топлес в името на определена акция. И ако кадрите с протестите им вече не учудват почти никого, понеже могат по всяко време да се намерят в интернет, документалната творба залага на нещо различно. Интервютата с активистките на движението и техните родители разкриват друг пласт от битието на политически ангажираните девойки от Украйна. Любопитна подробност е, че разказите им са прекъсвани от обаждания на шефа им - политолога Виктор Свитской, наричан патриархът на движението срещу патриархата. Та началникът на девойките непрекъснато ги напътства какво и как да правят по време на поредната им акция. Което изглежда, меко казано, странно. И навява асоциации, че девойките, чиято популярност е започнала с издигнатия от "Фемен" лозунг "Украйна не е публичен дом", всъщност сами попаднаха в подобна организация.

Е, движението се занимава не със сексуални, а с политически услуги. Което обаче се осъзнава не от всички активистки, готови да се разголят срещу заплащане. Родителите на украинките коментират "избора" на отрочетата си с думите: "Ако имахте дете без крак, щяхте ли да го обичате?! А нашите са без мозък! Какво да направим?!"

Ами поне да не участват в самоцелни филми за тях...

Датата 14

ПРОФЕСИОНАЛЕН ПРАЗНИК НА БЪЛГАРСКИТЕ ПОЖАРНИКАРИ. На тази дата през 1905 г. става факт първото професионално обединение на пожарникарите в България. Денят е обявен за празник с решение на Министерския съвет от 12 септември 1995 г.

407 - УМИРА ЙОАН ЗЛАТОУСТ, ПРОПОВЕДНИК И БОГОСЛОВ (Р. 349 Г.). Една от най-значимите личности в историята на Православната църква. Наречен Златоуст заради красноречието си. Оставил най-голямото по обем богословско творчество в Източната църква. Най-известна е "Св. Божествена Литургия на св. Йоан Златоуст", която се извършва през цялата година, освен в дните, през които е предвидено да се извършва св. Василиева и св. Преждеосвещена литургия. Канонизиран за светец през 438 г.

1849 - РАЖДА СЕ ИВАН ПАВЛОВ, РУСКИ УЧЕН (УМИРА 1936 Г.). Баща на учението за висшата нервна дейност и на руската физиологическа школа. Описва явлението, известно днес като условен рефлекс, и доказва биологичните основи на психичната дейност. Умирайки от бронхопневмония, той диктува на асистентите си стъпка по стъпка етапите, през които минава умиращият организъм.

1867 - ИЗЛИЗА ПЪРВОТО ИЗДАНИЕ НА "КАПИТАЛЪТ" НА КАРЛ МАРКС. Единственият том, публикуван приживе на автора. Другите два са отпечатани от Фридрих Енгелс по бележките на Маркс. "Критика на политическата икономия" - една от ранните му работи, е почти изцяло включена в "Капиталът", особено началото на първи том. Самите бележки на Маркс в подготовката на писането на обширния трактат са публикувани години по-късно под заглавието "Към критика на политическата икономия".

1960 - СЪЗДАДЕНА Е ОРГАНИЗАЦИЯТА НА СТРАНИТЕ ИЗНОСИТЕЛКИ НА ПЕТРОЛ (ОПЕК). Венецуела, Ирак, Иран, Кувейт и Саудитска Арабия полагат основите ѝ на международна конференция в Багдад. Понастоящем членките на ОПЕК са 12. Целта на организацията е да контролира ценовите равнища на нефта чрез картелни споразумения. От 1965 г. централната дирекция на ОПЕК се намира във Виена, Австрия.

1984 - УМИРА РАДА БАЛЕВСКА, ПРОФЕСОР ЗООЛОГ (Р. 1903 Г.). Първата жена-директор на Допълнителното земеделско училище в Долна баня, Ихтиманско, откъдето е уволнена за комунистическа дейност. Емигрира в СССР за 11 години. От 1945 г. е преподавател в Агрономо-лесовъдния факултет на СУ, по нейна инициатива се разкрива Зоотехническият факултет. Доцент и първата жена-професор в България от 1948 г. Първи директор на Националния селскостопански музей от 1970 г. (дн. Национален земеделски музей - на снимката). През 1981 г. дарява цялото си имущество на музея.

2008 - УМИРА ГЕОРГИ КИТОВ, АРХЕОЛОГ И ТРАКОЛОГ (Р. 1943 Г.). Автор на над 200 статии и десетина студии върху историята, археологията и религията на траките. Прави значителни открития, свързани с културата на траките. Сред тях са гробниците при Стрелча, религиозният комплекс край с. Старосел, 673-грамовата златна маска на тракийски владетел, гробницата на цар Севт III в могилата Голямата Косматка близо до Шипка, Александровската гробница до Хасково и др. Заради забележителните си постижения като археолог заслужено остава в паметта на хората като "Българският Индиана Джоунс".

Неделник
ПРИЛОЖЕНИЕ ЗА ПОЧИВНИТЕ ДНИ
СЪБОТА
14 СЕПТЕМВРИ 2013
ДУМА

Неизвестно за известните

Великият Карузо
ПОСЛАНИК НА БОГА

Ако Мария Калас е първа сред жените, то певецът с феноменалния тенор достига ненадминати висини при мъжете

Огнян СТАМБОЛИЕВ

Ако Мария Калас е великата певица на нашето време, то сред мъжете първото място по право принадлежи на Енрико Карузо, или както са го нарекли още приживе - Великия Карузо. Роден е преди 140 години в покрайнините на слънчевия Неапол под знака на чувствителните и неспокойни Риби. Расте в много бедно семейство и още от дете осъзнава, че притежава наистина "златен глас". Пее от малък в църковен хор, пее на приеми на богаташите от града, а неаполитанските кавалери го ангажират да изпълнява серенади под прозорците на техните любими.

Учи малко и дебютира на сцената в родния Неапол на 22-годишна възраст. Първият му голям сценичен успех идва през 1897 г. с доста проблемната тенорова партия на Енцо Грималди от "Джоконда" на Амилкаре Понкиели. Тя му отваря пътя към Миланската Скала, а след това и към лондонската Ковънт гардън, парижката Гран опера, виенската Щатсопер.

След като завладява Европа и Латинска Америка, Карузо се установява за постоянно в Щатите, където е най-високо оценен и заплатен. Първият му хонорар в Неапол възлиза на 15 лирети, а в Америка получава рекордните тогава 2500-3000 щ.д. на вечер - сума изключително висока за началото на XX век.

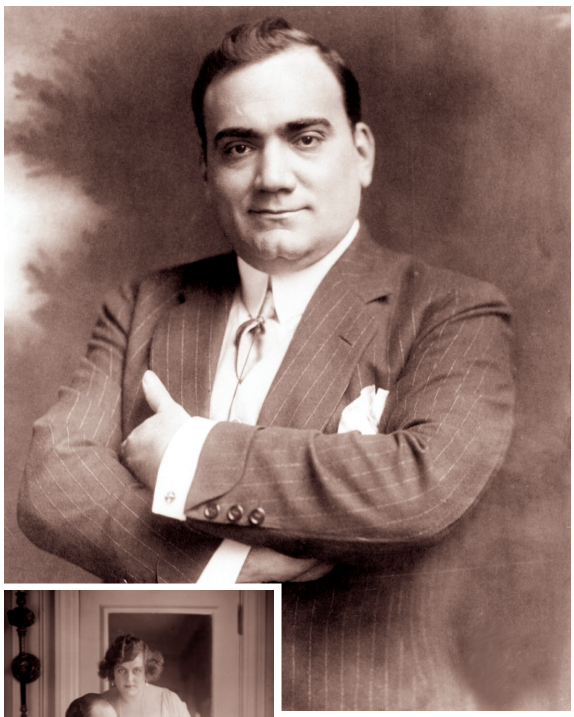
От 1903 до 1920 г. е на постоянен договор в нюйоркската Метрополитън опера, където след смъртта си е наследен от друг блестящ италианец - Бениамино Джили.

Репертоарът на Карузо е наистина внушителен - с превес на италианската класическа и съвременна опера и на творби от френската школа. Но е пял още немска и руска опера. Трудно могат да се изброят и степенуват ролите му - те са твърде много и разнородни по стил и характер. От лиричните Неморино от "Любовен еликсир" и Ернесто от "Дон Паскуале", през лирико-драматичните Марио Каварадоси от "Тоска" и Рудолф от "Бохеми" до драматичните Канио от "Палячи", Андре Шение и Отело. Във всяка от тях той няма равен на себе си. Във вокално и музикално отношение те са несравними и изкупват малко сдържаната му и несложна сценична игра.

Роден и израснал в крайна бедност, когато стига до върховете на славата, Енрико Карузо започва да живее в разкош. Бил е изключително щедър към приятелите и близките си.

Невисок на ръст, набит, с широк гръден кош и малко смешни мустаци, Карузо очарова жените не само с магията на великолепния си глас, но и с поведението си на кавалер и донжуан. В началото на кариерата

Енрико, Дороти и Глория Карузо

се сгодил за дъщерята на директора на един от оперните театри в Италия, където имал договор, но в последния момент избягал с балерина от същия театър. Често го привличат по-възрастните дами. Така се влюбва в Ада Гиачети, оперна певица, която е с цели десет години по-голяма от него.

Като отвръща на своя млад любовник с взаимност, Ада се отказва от собствената си успешна кариера, за да се посвети на младата изгряваща звезда. От своя страна Енрико решава да избягва случайните връзки. Но непрекъснато е преследван от безброй почитателки (по онова време оперните певци са изключително популярни, както в наше време поп и рок певците).

Съвместният живот на Карузо и Гиачети, съпътстван от множество скандали и взаимни обвинения в невярност, продължава единайсет години. Ада му ражда двама сина. За да отмъсти на Енрико за многобройните му флиртове и за бурните сцени на ревност, които й устройва, един ден тя избягва с неговия млад шофьор. Карузо изпада в шок и получава нервно разстройство. За да отмъсти на Ада, започва роман с нейната по-малка сестра. Но и тази тактика не заставя Ада да се върне в семейството. Тогава Енрико започва да се среща безразборно с много от своите почитателки. На свой ред Ада подава молба за развод. Делото не стига до съда, Карузо предлага да й изплаща солидна месечна издръжка и тя с радост приема офертата му.

На четиридесет и пет години Карузо отново удивява света, като се жени за двайсет и петгодишната Дороти Бенджамин. Баща й е твърдо против този неравен брак и я лишава от наследство. Скоро тя ражда дъщеря. До края на дните си Карузо е силно влюбен в своята Доро, както я нарича. Ревнува я много и упорито настоява да надебелее, за да не я гледат другите мъже.

През 1906 г. Карузо предизвиква истински скандал в Ню Йорк, след като ощипва непозната дама по време на разходка в Сентръл парк. Пресата се нахвърля жестоко върху него, нарича го "италианският перверзник", пристигнал в Щатите само за да "похищава невинните американки"?!

Осъждат го да плати глоба. Той не може да понесе това унижение и задълго напуска Щатите, като прави триумфално турне в Латинска Америка. След време се завръща в Ню Йорк и бива посрещнат с невиждан възторг. Публиката решава, че не трябва да обръща внимание на поведението му извън сцената. Наричат го The Great Caruso - Великия Карузо. Титла, която не е давана на нито един певец преди него, както по-късно Калас ще бъде определена като La Divina - Божествената.

Въпреки невероятната си природа, Карузо не пазел нито здравето, нито гласа си. Пушел по две кутии египетски цигари дневно, не спазвал нужната певческа хигиена, претоварвал се. Така се разболява много сериозно от куп болести и на 2 август 1921 г., едва 48-годишен, умира от плеврит.

За щастие Карузо е записал на грамофонни плочи голяма

Ваканция в родния Неапол

част от своя оперен и концертен репертоар, и въпреки несъвършената техника можем да добием представа за невероятното певческо майсторство и за феноменалния му тенор с леко баритонално звучене. Глас, невероятно силен и богат и рядко красив, с неповторим тембър, който звучи с безброй нюанси, винаги пределно развълнувано, одухотворено. Способен да изрази всяко едно състояние и чувство на човешката душа. Неслучайно, когато Пучини го чува за първи път, му казва, че е "посланик на Бога".

Карузо е достоен продължител на майсторите на италианското белканто (красиво пеене) от XVIII и XIX век, като подобно на Мария Калас го доразвива и стига до нови, неподозирани висини.

Щом ще има снимка, всички вдигат ръка в нашия клас

А на отличниците - свидетелство и книга

Снимки Мариета ТОМОВА и ЛИЧЕН АРХИВ НА АВТОРА

Снимка за спомен

На екскурзия с класната

Малката шестичка, Финягата, Фрау Ахтунг, Художника и другите...

Как щурави, чорлави, неграмотни, мръсни, невъзпитани, бедни се изсипахме като „дивó племе” в училище, за да изминем с много премеждия и патила пътя до „ти първо стани човек”

Виждам и сега черната сянка на отсрещната кооперация, която бавно захлупва светлината - оранжева като резенче портокал. В училищната ни стая се смрачава и точно тогава влиза класната:

- Деца, станете прави!

Всички се надигаме от чиновете.

- Деца, трябва да ви съобщя нещо страшно: почина чичко Сталин...

Плач, хълцания, стенания се сливат с черната сянка. Искрен детски плач, ридания. Още не знаем буквите и цифрите, но отлично знаем кой е великият вожд и учител на народите и колко много обича децата.

- Хайде стига, мили - приласкава всички учителката, самата тя смаяна какво е направено с мозъците ни. - Хайде, прибирайте чантите. Утре е ден на траур и няма да учим.

- Ура-а-а! - ревваме като обезумели, изтъркалваме се надолу по стълбите и превъзбудени от тези новини, започваме див бой помежду си, при което Васил Вандов го цапардосват с тежка чанта и ключалката му пуква главата. Тече кръв, настава олелия, учителките търсят памук и спирт, а Васил гледа изплашен и засмеетен. Той е твърде малък, за да съобрази, че с тази пукната глава след няколко години може да бъде обявен за борец срещу сталинските репресии и диктатура, а още по-късно - да получи и специална пенсия...

Но за пенсии още е ужасно рано, ние едва открехваме вратата на живота, надничаме през нея боязливо, обаче и с любопитство - щурави, чорлави, неграмотни, мръсни, невъзпитани, бедни... Какво има да става?

Богдан ИВАНОВ

Виждам и сега насядали на дългата дървена пейка в коридора нашите учители.

Ето я класната - Русалиева. Тя ни преподава български език и литература и хем гледа да й върви урокът, хем като класна има да оправя и отсъствия, и наши бели, и наши двойки по други предмети. Безкрайно съвестна, отговорна, всеотдайна, тя пази обич в сърцето си за всеки от нас и винаги помага:

- Попов, тази двойка по физика ще я поправиш ли?

- Да, другарко. Уча...

- Ще говоря с другаря Йовев да те изпита. Искам да си готов!

Беше ни парламентьорка и се радвааше повече от нас, когато двойката ставаше четворка или петица.

Понякога часът по български минаваше в такива разправии, но сякаш усетила се виновна, следващия час тя се впускаше така омайно да ни разказва за наши писатели, поети, майстори на словото и техни знаменити творби, че ние слушахме със зяпнали уста и си казвахме: “Няма такава вълшебница като Русалиева - много случихме с нея!”

Даваше ни ту контролни, ту класни. Носеше написаното от нас вкъщи да го прегледа и щом върнеше съчиненията в училище, винаги отделяше цял час за анализ на темата. Такъв анализ с червено мастило и с препоръки имаше след края на съчинението във всяка тетрадка. После следваше оценката. Учеше ни не само да знаем, но и да мислим, да намираме най-главното - всеки по свой начин.

Винаги посочваше двете най-добри работи и изправяше двама от нас да ги четат пред класа. Често моя милост беше един от тези двама и досега съм горд да си спомням това, защото изискванията на Русалиева бяха много и шестици слагаше рядко. Запомнил съм нейните думи, пък и тя обичаше да ги повтаря:

- Напишете Ботев, Вазов, Яворов, Пенчо Славейков, Дебелянов, Смирненски, Вапцаров, Багряна и все едно сте написали България! Заради тях цял свят шапка ни сваля!

Русалиева често ни изпитваше дали сме научили стихотворенията им наизуст и поръчваше:

- Казвайте ги бавно, за да преглъщате сълзите си - толкова са хубави!

И наистина сълзите ни се стичаха по лицата ни, когато Ботев и Яворов, на всички ни течаха сълзи от очите, като ги гледахме, като слушахме каква майсторка е Русалиева в рецитациите и си мислехме:

- Виж ти, виж ти, че то имало и други неща на Земята освен наш'те дивотии...

Когато след десетина години разбрала, че съм завършил българска филология и съм станал журналист, класната си призна:

- За Богдан нарочно казвах, че литературата му е на сърце, но едва ли ще се захване с нея. Исках да го амбицирам, защото той трябва да бъде по-амбициозен. Значи съм успяла!

Това си го спомни Попов - Попето, моят съученик, дето Русалиева му помогна да си оправи двойката по физика. Той нея оправи, но получи двойка по химия - при Масларова. И там работата се закучи, защото ако имаше много красива учителка между нашите, това беше точно Масларова: чаровна глава, разкошно тяло със стегнато високо дупе, а краката, за краката по-добре да не говорим...

Носеше къса, впита в тялото черна престилка с бяла якичка и щом се обърнеше с гръб към нас да пише безкрайно дългите формули на дъската, в мъжката компания отзад настъпваше такова сладострастно възбуждение, ръмжене, мляскане, свиркане и тропане, че всеки момент имаше опасност от експлозия. А Попов се качваше на чина и правеше диви движения с двете си ръце, в смисъл: “Ще я побъркам от секс!”, макар целият клас да знаеше, че той още е девствен...

Веднъж Химичката се обърна неочаквано, видя Попов с неговите недвусмислени ръкомахания и попита смаяна:

- Попов, защо си се качил на чина?

- Да видя по-добре формулите, другарко.

- Я излез на дъската, щом е така, аз да те видя тебе.

Попов излезе изпотен, зачервен до уши, а Химичката на свой ред седна не на стола зад катедрата, а отгоре на катедрата, вирна прелестен крак под носа ми и заповяда:

- Изтрий черната дъска!

Попов изпълни автоматично командата.

- Я сега напиши формулите!

Попов, забравил от смущение и бурни трепети дори малкото си име, промълви скрушено:

- Не бих могъл, другарко!

- Е как ще можеш, когато акълът ти е другаде!

- Какво говорите, само за химията си мисля... и още нещо...

По-късно тоя лаф “...и още нещо”, го налапаха три милиона писатели, поети, журналисти, политици и всеки обявяваше твърдо, че той го е измислил.

Не! Не и пак не! Измисли го Гошето Попов в момент на бясно възбуждение, ужасно притеснение и пълно умопомрачение по Химичката.

Завалията, той не усещаше, че неговата история е съвсем безсмислена, защото по Химичката си падаше цялото училище от четвърти клас нагоре, отделно учителите, а за физика Йовев се говореше, че се намира в по-специални отношения с нея.

- То нали и без това физиката и химията са си близки - казваха завистници. Всъщност завистници бяхме всички.

Обаче Йовев имаше много предимства пред нас: елегантен, интелигентен, учтив, авторитетен, модерен - направо баровец. Обръснат две контри, изискано подстриган, звънтящ от чистота, той изпъчваше дискретен аромат на скъп парфюм и ментолови цигари. Ходеше с небесносин костюм и зелена риза или с маслиненозелен костюм и небесна риза - съчетания, които срутваха всички класически представи за модерен тон и предизвикваха единствено възхищение, обожание (сред момичетата) и тиха завист (сред момчетата).

Всичко започна от някогашното начално училище “Екзарх Йосиф”

Щом напишеше формулите на дъската, изваждаше голяма и много красива носна кърпичка и дълго избърсваше тебешировия прах от пръстите си. Често оставяше вратата отворена, а той за момент отиваше в тоалетната да си измие ръцете. Викахме му Финягата.

За ужас на колегите си и на учулищните инспектори от министерството, които идваха често-често в клас на негови уроци, Йовев изповядваше разбиранието, че не е важно всеки от нас да знае формулите наизуст, а къде-къде по-важно е да знае премеждията и патилата в живота на големите физици, как са стигнали до своите открития, какъв характер са имали, колко много са работили, през какви изпитания са минали, докато наложат новото и защо победния с формули учебник.

- Ще отворите учебник, справочник и винаги ще изваждите формулата точно. Аз искам да ми кажете защо тези велики мъже са смаяли всичко живо с постиженията си, как и защо са открили други светове, които не ние не познаваме, и са минали през времето напред и назад - питаше ни учителят.

Ние мигахме, кокорехме се и бъркахме чудено ту в носовете, ту в ушите си. Изглеждаха така реагираха и инспекторите, а някои наши съученици, дето майките им ходеха по-често на родителски срещи, разгласяваха, че на Йовев му се клатят краката заради тези нездравословни схващания, но видеше ли човек колко е спокоен и уверен, ни на първи, ни на втори поглед личеше да му се клатят краката.

Още повече, че около него се скупчваше цяла групичка млади и много симпатични учители. Сред тях и географът Долчев - прякорът му беше Малката шестичка. Той страшно се гордееше със своя кръжок по география и със своите кръжочници и все гледаше да ги похвали:

- Я, Кирчо да каже коя е столицата на Австрия? - задаваше Долчев въпрос с “повишена” трудност.

- Виена!

- Ето, бе, вижте го Кирчо - обръщаше се Географа към целия клас - хем учи, хем знае. Така са кръжочниците! Я аз да му пиша една малка шестичка в моето тефтерче. А който има три малки шестички...

- ...получава една голяма! - довършваше всички в хор.

- Сега Любчо да каже колко

Навремето 32-о и 33-о бяха в един двор и правехме едно бързо мачле в голямото междучасие

са годишните времена, кога започват и кога свършват - продължаваше учителят.

- Няколко - хитруваше Любчо.

- То си личи, че Любчо не е кръжочник и не знае. Затова сега ще получи една малка двойчица, а преди има една малка четворчица, та върви към голяма тройка, ама ще видим...

Другарят Долчев насочваше цялата работа към игра, дори ни караше, разделени по двойки, да търсим редки географски названия на нашите карти, а той в това време бързичко марки-раше новия урок на дъската и когато биеше звънецът за край на часа, обичаше да заключава мъдро, преди да излезе от клас:

- След 10 или 20 години, ако се озове някой от вас, най-вероятно кръжочник, на другия край на света, до вулкана Попокатепетъл, например, да си рече: “Абе знаем го ние тоя вулкан - другарят Долчев ни е разказвал...”

След което Малката шестичка затваряше фамозното си тефтерче, вземаше дългата показалка, с която всяваше неописуем респект сред учениците, и тръгваше към учителската стая, за да изпушат заедно с Художника Олексиев по една ментолова цигара - черпня от Йовев.

Речеше ли някой да направи анкета сред учениците кой е най-освободеният, най-колоритният и най-готиният учител, би получил незабавен отговор: Олексиев. Красив, атлетичен, предизвикателен, той създаваше атмосфера на духовна раскрепостеност и аристократизъм. Ученичките бяха луди по него и разнасяха всякакви клюки: бил женен за чужденка със замък в Испания, бил три пъти разведен, бил голям сваляч, бил женомразец, бил много богат, бил бохем, бил...

Караше ни веднъж да рисуваме кълбо, друг път - цилиндър, трети - пирамида. Заставаше до всеки, вземаше молива и поправяше нашата неумелост. После ни разказваше за светлината, за светлосянката и само с няколко щрихи ги разполагаше върху хартията така, че всичко се променяше и оживяваше.

Рисувахме върху бял лист с черен молив - благодатна възможност за играта на светлини и сенки. Затова Олексиев - той говореше меко, приглушено, но всяка дума се чуваше много ясно в тишината на стаята - точно тогава ни казваше:

- Вие още сте малки, за да разбирате, че бялото и черното въртят живота. А също, че светлината става главен герой благодарение на сянката. Сега ви го казвам от моя опит, обаче след време сами ще се убедите: сянката има особената прелест на тайнството...

При което Олексиев слагаше ръце в джобовете на панталона си и започваше да се разхожда между редиците от чинове в класа като пътуващ проповедник, а физиономията му изразяваше съзерцание и вглъбеност.

След часовете водеше нюколцина от нас в ателието на своя приятел Васил Панов, художникът на кино “Георги Димитров”, и там ни черпеше кафе с коняк. Васил Панов в това време рисуваше плаката за следващия филм и пиеше само коняк, а в ателието пръхаха две-три балерини от Музикалния театър и бяха безмерно щастливи, че такъв велик майстор ги е допуснал толкова близо до себе си. Те пък пиеха само кафе. Ученическата компания ги гледахме така прехласнати и така се облизвахме, че чак устните ни се пукаха. От питието, разбира се...

Към Физкултурничката се обръщахме направо с Арсова - без другарката Арсова. Чувствахме я много близка - едва ли не наша съученичка и приятелка. Нахакана, отворена, навита на всякакви идиотщини, които раждаха главите ни, тя винаги ни защитаваше и нахъсваше. Имаше ли състезание с други училища, участвахме ли било в районно, било в градско, за Арсова се раздавахме докрай и даже когато губехме и сълзи ни течаха от яд, тя ни хвалеше:

- Ей, я избършете сополите! Горе главите! Вий сте моите шампиони! Ще видите как другия път с още тренировки ще им скъсаме задниците от бой!

Всички грейвахме, а лафът за задниците ни разтапляше от кеф.

Арсова си падаше по колективните спортове - футбол, волейбол, баскетбол - и ни оставяше след часовете да ритаме в двора до изнемога: 12 гола и после смяна на вратите. Без да има защо, щом я видим, се сбиваме около нея 20-30 души и веднага се усещахме по-уверени и по-силни.

Няма да забравя как обикаляше на другата вечер след абитуриентския бал да ни събира по къщите един след друг, за да ни води тя на ресторант за последно, как първа започваше да скандира името на всеки и как очите й се навлажняваха, че се разделяме. Арсова беше наша любимка, а нейният дълбок, дрезгав глас и нейният чепат характер така ни харесваха, че някои от нас ги взяха на въоръжение.

Фрау Ахтунг (Госпожа Внимание) беше нашата учителка по немски. Чиста българка, тя приличаше на малък подарък от братската ГДР за братската НРБ и сякаш бе изпратена у нас с мисията да пренесе немската дисциплина, ред, отговорност, трудолюбие в разпасаните ни редици, да ни стегне и промени.

- Руе (Тишина), Арбайт, нур арбайт (Работа, само работа), Ахтунг (Внимание), Ауф дойч, бите (На немски, моля) - се чуваше през вратата на класа как в коридора и ние се напъвахме да разберем поне няколко думи от нейната реч.

Винаги с изискана фризура и дрехи, сякаш купени сега от магазина, тя оставяше след себе си аромат на тоалетен сапун и лек парфюм. Уважаваше усърдието, точността, сочеше за пример на всички дори добре подвързаните тетрадки по немски. Понякога, за да ни окуражи, поправяше грешките ни не с червено мастило, а със синьо - така показваше, че е готова да даде едно рамо на прилежните и работливите, но само ако залагат здраво над немския.

В същото време проверяваше строго и прецизно всяка наша домашна, често ни изненадваше с контролни, отделно класните, изправяше ни да пишем по един и по двама на дъската и вярвате не вярвате, успя за няколко години не толкова да ни направи царе на немския, колкото да ни подреди в здрав строй пред прага на живота и като че ли да ни посочи:

- Хайде, минавайте и нека всеки да покаже какво е научил и какво може.

Както приказвахме помежду си, Фрау Ахтунг отлично си знаеше работата, щом излезе на глава с такива като нас. Отличницата си знаеха работата и Математичката, Инженера, Ботаничката, диригентът на оркестъра Василев - цялата дружина наши учители. А музиката на Василев беше най-добрата в цяла София и наредени след нея, първи откривахме тържества и паради - фукня до небесата!

● ● ●

За мъдростта, добротата и педагогическите умения на българските баби се носят легенди и неслучайно има предложение те да бъдат включени в Световното културно наследство, а знаменитият Татко Песталоци и невероятният Антон Макаренко да станат скромни чираци при тях.

Та, сещам се, една такава баба - 96-годишната баба Пена от село Телиш, Плевенско, като ме гледаше веднъж умно и многозначително под черната забрадка, побърза да ме предупреди:

- Ние, българете, сме дивó племе - от мене да знаеш!

Казваше дивó, с ударение на о-то - дивó.

Сега, като се връщам назад в годините, наша милост се изсипа точно като дивó племе в училището - щурави, чорлави, неграмотни, мръсни, невъзпитани, бедни... То и после нито забогатяхме, нито от нас излязоха маршали, президенти, премиери, патриарси, но работихме честно и достойно цял живот, не се орезилихме.

Или както разказва Ботев за внуче, което пита баба си:

- Бабо, когато порасна, какъв ще стана?

- Ти първо стани човек, на после песна работа!

Струва ми се “първо” успяхме да изпълним. Благодарение на нашите учители - класната Русалиева, Малката шестичка, Финягата, Художника Олексиев, Фрау Ахтунг и другите...

„По нужда“ в училищната тоалетна

Над половината от учениците избягват с цената на всичко посещение в “заведението”, докато са на занятия

В навечерието на 15 септември на страница “Здраве” в ДУМА сме поставяли и проблемите за тежката ученическа раница (с предложение експертите на МОН и МЗ от новата учебна година да тръгнат с 10-12-килограмови раници на работа!), и за храната на децата ни, и за гръбначните изкривявания и плоскостъпието, и за безопасността им на пътя. Проблемите на хигиената обаче са се свеждали до миенето на ръцете, което също изисква обучение. Но проблемът, наречен училищна тоалетна някак си е оставал настрани. Въпреки че има цял Наръчник от 42 страници за училищните тоалетни (практическо ръководство за училищни директори), основан на Конвенцията на ООН за правата на детето и преведени от ученици от Втора английска езикова гимназия “Томас Джеферсън”, София, и адаптиран от Национална мрежа за децата (НМД). Все пак преводната брошура показва, че проблемът не е само с български адрес.

Близо 40% от българските ученици “стискат”, докато са на училище заради мръсотията, близо 30% - заради липсата на тоалетна хартия, топла вода и сапун, а всеки 5-и заради това, че вратите не се затварят или просто ги няма. Е, контрааргументът би бил, че самите деца съсипват и разбиват тоалетните, като драскат по стените или се бият в тези помещения. От друга страна още през 2009 г. (по времето на министър Божидар Наневи) МЗ обеща да изготви нарочна наредба

По данни на СЗО всяка година около 2 млн. души, предимно деца, умират заради липсата на хигиена и елементарни санитарни условия. Какви

рискове за здравето

носи “стискането” или отлагането на посещението на тоалетната? Ако е по малка нужда, възможно е да се развият възпалителни заболявания на отделителната система, смущения при уриниране, увреждане на бъбреците, увеличава се и рискът от бъбречно-каменна болест и др.

Децата, които се въздържат от използване на тоалетната в училище, по правило избягват да консумират течности, а това води до проблеми със стомаха и до запек. Предпоставка за това е и недостатъчният прием на целулоза с храната под форма на зеленчуци и плодове. Смята се, че целулозата действа като “метла” за червата, ускорявайки чревната перисталтика. Плодовете и зеленчуците съдържат и доста течности, поради което се избягват от учениците, докато са в училището. С времето хроничният запек може да доведе до усложнения като поява на хемороиди, фисури, фистули и др.

МРЪСНАТА МИВКА ОТКАЗВА ОТ МИЕНЕ НА РЪЦЕТЕ

Само 5% от хората мият ръцете си достатъчно дълго след посещение в тоалетната, така че да бъдат убити вредните бактерии. Това става ясно от резултатите от изследване на учени от университета в Мичиган. Те установиха, че 1/3 от хората дори не използват сапун, а всеки 10-и подминава умивалника. Само 1/2 от мъжете използват сапун, а 15% въобще не мият ръцете си след посещение в тоалетната. При жените 78% използват сапун, а 7% не мият ръцете си.
Ръцете трябва да се мият енергично 15-20 секунди със сапун и вода, за да бъдат убити бактериите. Обикновено хората ги мият само 6 секунди, чистата мивка ги предразполага да търкат ръцете си по-дълго. Учените установиха, че хората са по-склонни да не измият ръцете си, ако мивката е мръсна. Мръсните ръце допринасят с над 50% за епидемиите от заболявания, пренасяни с храна.

Ангел Попов, завеждащата детското онкологично отделение д-р Стоянова и спортистът Йордан Йовчев обявиха началото на ремонта в отделението

Благодетел ремонтира онкохематологията в пловдивската болница „Св. Георги”

През 2012 г. г-н Ангел Попов, президент на козметична компания “Рефан България”, бе удостоен с престижното отличие “Малкият принц” като най-верен дарител. Сред благотворителните му инициативи са: цялостното реновиране на Хирургичното отделение към Детската клиника в УМБАЛ “Св. Георги” в Пловдив, закупуване на транспортен кувьоз за педиатрията към столичната университетска болница, пуслов оксиметър, който следи сърдечната дейност на новородените и десетки други.
За г-н Ангел Попов човешкото благородство е съизмеримо само с желанието да подкрепяш хора в беда!
Да помагаш за него е не само сух девиз, но и житейска мисия, отстоявана безрезервно!
Само преди дни г-н Попов стартира цялостния ремонт и оборудване на Отделението по онкохематология в пловдивската университетска болница “Св. Георги”. Президентът на просперираща българска козметична компания “Рефан” изпълни даденото от него обещание и посвети своите сили на един труден и амбициозен проект, вдъхновен от идеята, че жестовете на съпричастност към човешкото страдание и благотворителността осмислят живота.

Реализацията на такова грандиозно благородно начинание изисква освен големи инвестиции и изключително добра организация, както и много кратки срокове за изпълнение поради спецификата на лечението, което се провежда в отделението. Следвайки своето чувство за човешка и гражданска отговорност, г-н Ангел Попов пое всички предизвикателства и рискове с голяма вяра в доброто, което винаги побеждава.
Началото ще бъде поставено с реновирането на две стаи и две манипулационни, оборудвани с най-модерната апаратура, които по всички показатели ще отговарят на световните критерии за съвременно отделение от такъв тип.
Президентът на “Рефан” отново ни показва, че да твориш добро, да даряваш надежда и да постигаш мечти е мисия, пред която няма граници.
Неслучайно при обявяването на идеята за реновирането на отделението световноизвестният спортист Йордан Йовчев изтъкна: “Г-н Ангел Попов дава достоен пример за подражание с десетките вдъхновени и реализирани от него благотворителни инициативи. Аз не познавам друг човек като него, който така ентусиазирано и безкористно да е отдаден на благородните си цели!”

Всеки седми гимназист в София е с високо кръвно

При всеки седми ученик се установиха повишени стойности на артериалното налягане (АН). Това сочат данните от проучване на тема “Артериална хипертония при ученици от горен курс”, проведено от Столичната регионална здравна инспекция (СРЗИ). Обобщените изводи сочат, че всеки 7-и ученик е с повишени стойности на АН, а при 1/5 от изследваните е установено свръхтегло и затлъстяване. От 108 изследвани гимназисти единственият младеж с поднормено тегло пуши до 10 цигари дневно, консумира редовно алкохол, спортува нередовно и е с фамилна обремененост от страна на единия родител по отношение наличие на артериална хипертония.

1/4 от учениците пушат различен брой цигари дневно - от 10 до 20. 2/3 от изследваните консумират алкохол. Повече от 1/3 от учениците имат фамилна обремененост по отношение на хипертония и диабет от страна на родителите.

Повече от 2/3 от учениците имат умерена степен на депресивност. Изследванията са проведени в края на учебната година, в периода на контролните и оформяне на оценките, което е свързано с нервно-психическо напрежение, но полученият резултат е тревожен, коментират експертите от СРЗИ.

Артериалното кръвно налягане е показател, даващ представа за състоянието на сърдечносъдовата система, поясняват специалистите. Рискови фактори за повишение му стойности са наднорменото тегло, ниската двигателна активност, нездравословният модел на живот. От факторите на средата особено значение има стресът, който се превърна в постоянен спътник на съвременния човек. Повишените стойности на кръвното налягане са сигнал за развитие на неинфекциозни хронични заболявания - хипертонична болест, исхемична болест на сърцето, мозъчносъдова болест и пр., предупреждават експерти.

ОПАСНОСТИТЕ НА ПЪТЯ

Неделя, понеделник и петък са дните, в които има най-много пострадали деца, сочат данните на “Пътна полиция”. Най-много пострадали деца и юноши има в интервала 8-9 ч., 12-14 ч. и 17-19 ч. - времето, в което учениците отиват или се прибират от училище.

Лекари от „Пирогов” ще преглеждат безплатно деца

Всяка последна събота на месеца специалисти в областта на хирургията, урологията, ортопедията и уши-нос-гърло (УНГ) от “Пирогов” ще извършват безплатни профилактични прегледи на деца, съобщиха от болничното заведение.

Прегледите са в рамките на програмата на болницата “Детско здраве “Пирогов”.

Предварителното записване може да стане на тел.: 02/ 91 54 428 - за детски уролог
02/ 91 54 447 - за детски хирург
02/ 91 54 479 - за УНГ
02/ 91 54 262 за детски ортопед-травматолог.

Не е необходимо направление от личния лекар, поясняват от здравното заведение.

Съдържанието на материалите в „Здраве” дава обща информация за здравето и болестните състояния на достъпен немедицински език. Тя не може да замени консултацията с лекар за поставяне на диагноза и за лечение. Екипът на вестника не носи отговорност за самостоятелно поставяне на диагноза и самолечение, основани на публикациите.

Страница на Аида ПАНИКЯН

Европа, каквато искам да я видя

Не очаквам ЕС да решава всичките ми проблеми, а да защитава правата ми и да отстоява интересите ми

S&D

Група на Прогресивния алианс на социалистите & демократите в Европейския Парламент

Делегация на българските социалисти

Ивайло КАЛФИН, член на Европейския парламент

Европейският съюз трябва да е голям във важните дела и малък в ежедневните. Президентът на Европейската комисия Жозе Барозу не би могъл да го каже по-добре в годишната си реч "За състоянието на Съюза", която изнесе пред Европейския парламент тази седмица.

Фразата е красива и дори повече - вярна, но приложението ѝ в днешния Европейски съюз е непоследователно и по-скоро спорадично.

Икономическата, финансова и социална криза разтърси ЕС из основи и дори когато тя остане само в учебниците, той няма да е същият. Новата Европа ще се появи от отчаянието и надеждата на днешния ден. Но каква да бъде тя?

Политиците не са мениджъри

Политиците се избират, докато мениджърите се селекционират. Добрият политик не изпуска от очи цялостната картина и може да предостави дългосрочни решения. От него се очаква да бъде лидер, визионер, чийто идеи да създават обществена енергия. Тъкмо лидерството е това, което най-силно ми липсва както на национално, така и европейско равнище. Потапянето в текущото управление, гасенето на ежедневни пожари е неизбежно, но управление на кризи, без ясна и цялостна визия за бъдещето, не може да даде перспектива на хората. Напротив, то може да ги отблъсне от политиката, от обществения живот.

Често чувам, че ЕС е загубил смисъл, защото целта, с която е бил създаден - помирението след края на Втората световна война, е изпълнена. Бившите противници седят около заседателните маси в Брюксел, а враждебният комунистически блок не съществува. Казват ми, че поколения европейци са виждали конфликти само по телевизията и не се вълнуват от уроците от последната война. Ако това е логиката, то ЕС би трябвало да се разпадне. За щастие, това се върти в главите само на някои националисти като Найджъл Фараж.

Въпреки това уроците от миналото трябва да се знаят и да се напомнят възможно най-често. Преди седемдесет години младежите отиваха на война, днес - на студентски обмен по програма "Еразъм". Преди седемдесет години индустрията беше в руини, сега ЕС е най-голямата икономика в света. Преди седемдесет години европейските народи (някои и доскоро) се бореха срещу диктатурите, днес демократичните принципи са дълбоко вкоренени и ЕС гарантира свободите и правата на своите над 500 милиона граждани.

Тези постижения се дължат не на добрата работа на националните правителства, никое правителство не може да направи толкова, а на съществуването на ЕС, на синергията, свързваща разнопосочните национални усилия. Смисълът на ЕС не е да побратимява противници и да вдига стени пред враговете. Той е в потенциала му да посреща нуждите на своите граждани.

Съюз за могъщество

ЕС създава възможности. В глобалния свят националните решения не са достатъчни. Ако преди 200 г. икономическата и политическа мощ се измерваха с индустриалната революция, а след това със свободната търговия и с единния пазар, сега мярката е финансовата стабилност. Ако искаме Европа да е по-силна, тя трябва да има стабилна обща валута, консолидирани финансови пазари и стабилни финансови институции. А също и органи, бюджет и централизация, които да ѝ позволяват да поддържа тази валута.

Европа сега се сблъсква с трудности. Навлякоха ѝ ги лидерите, които създадоха единната валута като политически проект. Когато негативните икономически шокове я ударихa, липсващите връзки трябваше спешно да бъдат създавани, като междувременно пробойните се запушват с краткосрочни решения. Но трудностите не бива да ни отклоняват от стремежа да изграждаме силен и влиятелен съюз, който да брани интересите на гражданите в глобализирания свят.

Можем ли поотделно да опазим личните си данни и да се противопоставим на САЩ за програмата "ПРИЗМА"? Можем ли сами да договорим еднакво добри условия за търговия с големи международни партньори? Можем ли да отстоим позицията си на най-голяма икономика в света, ако държим тя да е съставена от 28 отделни икономически субекта? Отговорът е очевиден - за да си влиятелен, трябва да си силен.

Не искам ЕС да решава всичките ми проблеми, но не бих имал нищо против ЕС да разшири правомощията си, ако в замяна получа по-силна защита на моите права и интереси, отколкото може да ми осигурят националните институции. Размерът на бутилките за зехтин, формата на кръставицата или максималната скорост по магистралите могат да бъдат оставени на националните власти.

Това, което ЕС би трябвало да прави, е да създаде и контролира правилата за поддържане на финансовата стабилност, да се стимулира конкуренцията, да се осигурява по-добра защита на европейските интереси в международните отношения. Това означава ЕС да получи повече правомощия за вземане на решения, да може да изисква повече дисциплина и да разполага с по-голям бюджет.

Това е Европа, от която имам нужда

Тя не решава всичките ми проблеми, но защитава интересите ми. Тази Европа се нуждае от единна валута, от банков и фискален съюз, от икономическо управление и от социално измерение. Такъв съюз би бил много по-ефективен от всяко национално правителство. Такъв съюз би привлякъл на своя страна и гражданите. ЕС съществува, за да ни направи част от най-голямата икономика в света, за да установява и отстоява високи демократични стандарти, да брани интересите ни на международната сцена. Задачата е титанична. Търсят се лидери.

Младите хора - съюзници в процеса на своето обучение

Маруся ЛЮБЧЕВА, евродепутат от Групата на социалистите и демократите в ЕП

На последната пленарна сесия на ЕП бе обсъден докладът относно борбата срещу безработицата сред младежите. Дебатите бяха интересни, чуха се различни мнения и доста критики, поради бавното решаване на проблемите с младежката безработица, поради това, че прекалено много се говори, но действията както на ниво ЕС, така и на ниво отделни страни членки са недостатъчни.

В условията на криза един от най-тревожните проблеми остава безработицата. Въпросът с младежката безработица е сериозен за всички държави членки, защото отразява липсата на перспективи пред една млада генерация. В момента говорим за нива, надхвърлящи 25%. Оказва се, че групата на младежите до 29 години се отнася към "рисковите групи", като особено внимание в нея заслужават младите жени и майки, много от които са принудени да напуснат работа, за да се грижат за семействата си. Губейки възможности за придобиване на професионален опит и трудов стаж, последващата им интеграция и включване на пазара на труда са поставени под въпрос.

Проблемът трябва да бъде разрешен, при това спешно. Младите хора са нашият капитал и това не трябва да бъде тълкувано формално и само като терминология. Допускайки младите хора да останат извън пазара на труда и извън системата на социално осигуряване, рискуваме не само да ги демотивираме да проявяват инициативност и предприемачество, но и да застрашим устоите на европейската икономическа система.

Намирането на решение е свързано с много фактори. На първо място, целевото финансиране за разкриване на нови работни места в краткосрочен план, съгласно предписанията на Европейската младежка гаранция. Приемането ѝ беше важна стъпка в правилната посока и несъмнено ще даде политически стимул на последващи мерки. Бих желала да обърна и специално внимание на четири основни фактора, които стоят в основата на тенденцията за увеличаване на нивата на младежка безработица:

1. Наличие на голям брой младежи с ниска степен на образование и без нужната квалификация. В еврожаргона неслучайно се наложи акронимът NEET - неработещи, неучещи и необучаващи се лица. Важно е да бъдат изготвени специализирани програми, чрез които младите хора да могат много по-бързо да придобият квалификация, както и да се предприемат действия за улесняване адаптацията им на пазара на труда;

2. Несъответствие между търсенето и предлагането на пазара на труда - в много страни няма добро съответствие между нуждите на икономиката и специалностите, по които се провежда обучение. Това се отнася както за средните професионални училища, така и за висшите, подчертавайки колко дълбоко това несъответствие е залегнало в структурата, в учебните планове и в програмите на образователните системи;

3. Системите за професионална ориентация работят неефективно и изборът на образование и професия често се осъществява на случаен принцип, без съответствие между възможности, нагласи и интереси от страна на младите хора. Всичко това превръща образованието във формалност и дори в средство за отлагане на безработицата във времето;

4. Не на последно място - отслабени икономики. Опитите за изход от кризата посредством бюджетни съкращения нанесоха тежък удар върху перспективите за устойчива заетост сред младите хора. Временните и "ad hoc" мерки на национално и европейско ниво, с които се правят опити да бъде стимулирана заетостта сред младежите, както и програмите за развитие на човешки ресурси са недостатъчно ефективно и устойчиво решение.

Познавайки тези четири аспекта на проблема, ние ще бъдем в състояние да идентифицираме необходимите стъпки по посока неговото разрешаване. На първо място следва да бъдем наясно, че оздравителните мерки следва да бъдат интегрирани, секторно-ориентирани и свързани със стратегиите за развитие на икономиката, анализа на нуждите на бизнеса, т.е. преосмисляне както на образователната система, така и взаимодействието ѝ с икономиката. И това трябва да се осъществи както на националните, така и на общоевропейския пазар на труда. Не мога да приема рестриктивните мерки, каквито се въвеждат в някои страни (напр. Великобритания) по отношение допускането на български специалисти на трудовия пазар. Считам, че подобни практики противоречат на основните принципи и достижения на европейската интеграция.

Подходите за решаването на проблема трябва да обединят усилията на различни институции. МОН, отговорно за образователната система, трябва да бъде подкрепено от всички министерства, за да бъде изготвена обща програма за осигуряване на заетост на специалисти, които излизат от системата на образованието. Тук място имат и различни браншови организации. Това означава да имаме няколко типа мерки, с които можем да реагираме:

- Икономически - които да доведат до създаване на благоприятна бизнес среда за малките и средни предприятия, за развитие на самостоятелна икономическа дейност, което да стимулира предприемачеството сред младите хора, като алтернатива на традиционната заетост;
- Образователни - чрез създаване на модулно обучение, целеви учебни планове и програми, които ще доведат до изграждане на практически умения като основа за успешна предприемаческа дейност. Необходимо е да се модернизира образованието посредством адаптирането на учебните планове към настоящите и бъдещите нужди на пазара на труда, с акцент върху бързо развиващите се сектори - екоинновации, биотехнологии. Вече говорим за "зелен" растеж, за "син" растеж, и трябва бързо да изпълним тези сектори със съдържание;
- Социални - чрез приобщаване на младите хора в една обща социална система, която подкрепя, мотивира, утвърждава интеграцията и създава предпоставки за включване към групата на икономически активните хора, без да ги превръща в свои постоянни клиенти.

Необходимо е да направим младите хора съюзници в процеса на тяхното обучение, подготовка и реализация на пазара на труда. Това също е сложен процес. Някои казват, че младите хора без необходимото образование и квалификация сами са виновни за състоянието, в което се намират, а обществото трябва да се грижи за образованите и за тези, които са положили усилията да получат качествено образование. Аз мисля, че ние сме длъжни да дадем шанс на всички, защото обществото има нужда от труда на всеки от нас. Причините, които доведоха до това състояние на проблема с безработицата, са различни и много, но консолидацията на обществото около тезата всеки да намери своето място и да бъде удовлетворен от положението си в обществото трябва да бъде нашият стремеж.

Парсон

ПЪРВИЯТ УЧЕБЕН ДЕН

Петър СОФРОНИЕВ

Всяка година на петнайсти септември ние, малко поостарели момчета, се събираме в сладкарница "Хризантема" - хем по някоя бира да изпием, хем да отпразнуваме първия учебен ден, хем да се разбере, че макар и бивши даскали, не се предаваме и се вълнуваме от образователната система в държавата.

Първи идва Коко, или господин Куков, както го наричаха учениците му допреди две години. Преподавател по литература бе и вдъхновено преподаваше и за дядо Йоцо, и за Гераците... Но като го съкратиха, се принуди да се квалифицира като водопроводчик, и сега само муфи и цолове са му в главата. Казват, че с работата си засрамва майстори в занаята с многогодишен стаж.

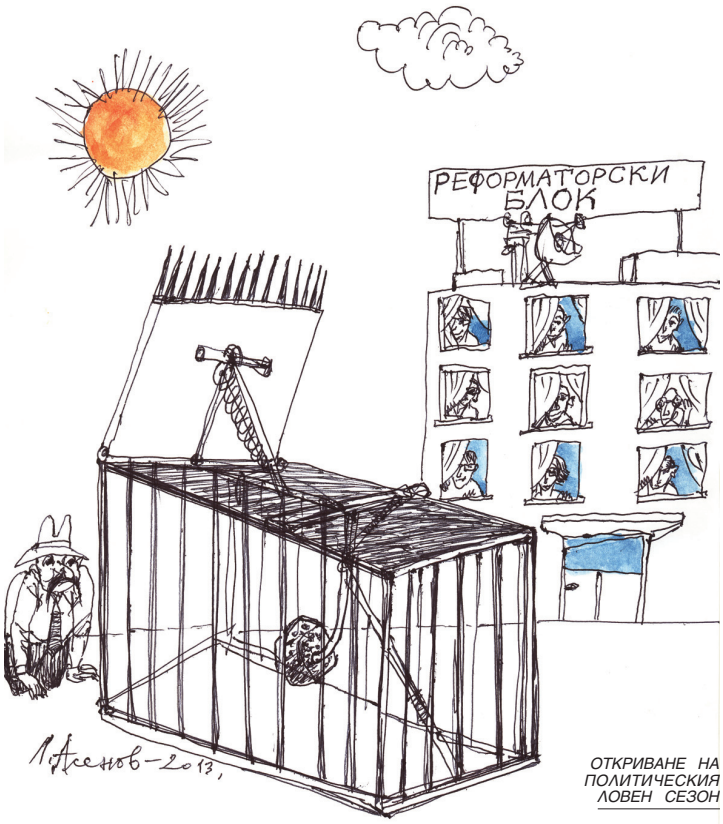
На срещата идва и Панчо - даскал, ама по музика. Бивш. Намалели децата в неговото училище, съкратили паралелки и оставили само един учител по музика - сват на директора... Знаем, че в душата на Панчо винаги звучат мелодии, така е пристрастен към музиката, горкият. Сега е охранител на някакъв цех за ританки, но и този цех е май със затихващи функции, защото приятелят ни каза, че заплащането там не било въобще редовно.

Идва доста кахърен на нашата среща и Цвятко. Той пък беше възпитател в някакъв интернат за деца. Много стриктно следеше за грамотността на подрастващите, препоръчваше им книги, купуваше ги даже на по-бедните деца и помагаше в учебния им процес. Културен човек, филолог. Но и той отпадна от щатната бройка възпитатели в интерната поради липса на пари. Сега е пиколо към един хотел. Разнася куфари по етажите, усмихва се на луксозни дами и господа и за тези усмивки получава понякога лев-два, че да набъбне малко ниската му заплата.

И аз съм в компанията, естествено. Бивш директор на едно селско училище, което е вече само спомен. Защото в селото нямаше достатъчно деца, а колкото имаше, ги отпратиха в съседен град, знания да набират. Сега работя като куриер в един офис и съвестно разнасям по цял ден пратки срещу заплащане. Радостен съм, че и към мен съдбата бе благосклонна, та някъде се закачих и аз.

Е, събираме се, пием бира и малко кахърни ние, поостарелите момчета, си говорим все за хубавото бъдеще на образованието у нас. Добре, че никой не се сеща да зададе въпроса - ще го доживеем ли това време. Защото зная, убеден съм, че и никой не може да отговори...

Людмил АСЕНОВ

ОТКРИВАНЕ НА ПОЛИТИЧЕСКИЯ ЛОВЕН СЕЗОН

ОТ НЕТА С ИНТЕРНЕТ

ЗАДЪЛЖИТЕЛНИ ЕЛЕМЕНТИ В ЕДИН ХОЛИВУДСКИ ФИЛМ. (ВТОРО ДОПЪЛНЕНО ИЗДАНИЕ)

1. Всяко полицейско разследване трябва да мине през поне един стриптийз бар.
2. Почти всички кучета са неубиваеми.
3. Когато някой те преследва по центъра, можеш да му избягаш, като се смесиш с участниците в празненството на деня на San Patricio (17 март) по всяко време на годината.
4. В леглото на жената завивката й винаги минава под мишниците й, а мъжът е покрит до кръста.
5. В торбите за покупки трябва винаги да има една франзела, която се подава навън.
6. Лесно можеш да пилотираш и приземяваш самолет, стига от контролната кула да те напътстват.
7. Веднъж поставено, червилото не се изтрива дори и когато се гмуркаш.
8. Вентилационната система на сградите е идеалното място да се скриете, никой не се сеща да погледне в тях и можете лесно да стигнете до всяка точка на сградата.
9. Ако трябва да презаредиш пистолета, разполагаш с достатъчно амуниции, дори и да си чисто гол.
10. Никога не те убиват при престрелка и през това време спокойно можеш да покажеш снимката на приятелката ти на някого.
11. Няма значение в коя държава се развива събитието, всички знаят перфектен английски.
12. Айфеловата кула може да се види от всеки прозорец в Париж.
13. Раните от здрав бой започват да ги болят, когато някоя жена им ги почиства.
14. Шефът на полицията почти винаги е негър.
15. Когато плащаш на таксито, изкарваш точно пари на момента.
16. Човешките гени могат да се кръстосват с всяка раса от галактиката.
17. В кухнята няма ключ за осветлението и нощем, като влезеш, трябва да отвориш хладилника да те освети целия.
18. С една кибритена клечка или запалка осветяваш стая с размер на футболно игрище.
19. Винаги при катастрофа автомобилите се възпламеняват или избухват.
20. През Средновековието хората не са имали развалени зъби, въпреки че не е имало зъболекари.

Георги ВЕДРОДЕНСКИ - МОРТУС

С ХИМНА НА ЕВРОПА

Спешен случай

Благовест МИТКОВ

Не знам как стана, обаче стъпих накриво и си навехнах глезена. Боли, не се трае! Куцук-куцук - отидох при джипито си - симпатична докторка, учтива.

- Ауу, как сме се подули! - плесна с ръце тя, разглеждайки крака ми.

Не знам защо лекарите имат неприятния навик, като говорят с пациентите, да използват първо лице множествено число.

- Как само сме се подули! - повтори докторката. - Според мен е навехнато!

- И според мен е навехнато - простенах аз. - Дайте ми направление за травматолог.

Докторката въздъхна, поклати глава и пак въздъхна.

- За съжаление не мога!

- Защо?! - поинтересувах се.

- Защото не сте спешен случай! - отвърна тя.

После ми обясни, че направленията за специалист още не са пристигнали и всички лични лекари дават направления (по изключение) само при спешни случаи. Обясни ми и какво е спешен случай и какво - не. Ако пациентът например има цирей на врата - това не е спешен случай. Но ако има бъбречна криза - е. Ако болният има високо кръвно налягане - не е спешен случай. Но ако вследствие на високото кръвно налягане е получил инсулт, тогава - да. Докторката приведе и пример от собствената си практика. Преди два дни в кабинета й нахълтал младеж със забит нож в гърба. Тя извадила ножа, промила раната, направила превръзка и изпратила младежа по живо, по здраво, защото случаят не бил спешен. Виж, ако младежът бил пристигнал с нож в корема или в гърдите, то тогава...

- Чакайте, чакайте! - прекъснах я. - Казвате, че моят навехнат глезен, нищо, че ме боли кански, не е спешен случай, така ли?

- Така - кимна утвърдително тя.

- А ако беше счупен, щеше ли да бъде?

- Щеше.

След кратък размисъл станах от стола и с всичка сила изритах с навехнатия крак бюрото й. Изкрещях от болка и загубих съзнание. Когато дойдох на себе си, направлението вече беше в ръцете ми.

- Ето, вашият случай вече е спешен! - мило се усмихна личната ми лекарка. - Травматологията е на горния етаж. Побързайте, защото колегата има навик да си тръгва преди края на работното време!

Двама пияници се срещат:
- Защо си такъв тъжен?
- Не съм тъжен, а трезвен...

☺

Стои катаджия, минава по пътя един "Голф". Изведнъж катаджията рязко маха с палката, надува свирката и си вади пистолета. Шофьорът набива яко спирачки, ще излети през прозореца направо, излиза от колата и трепереща казва:
- Какво има?
- Нищо - казва замислено катаджията, гледайки колата. - И аз мисля да си купя "Голф", но някои казват, че спирачките били слаби.

☺

- Преди година ме уверяваше, че аз съм жената от твоите сънища, а сега искаш да се разведеш.
- Какво да направиш?!... Събудих се!

☺

Майката пита Иванчо:
- Защо имаш двойка на диктовката?
- Заради отсъствие.
- Не си бил на училище?!
- Бях, но съседът по чин не беше.

☺

- Ах, как ми се иска жена! Не издържам направо!
- Хм, ако толкова си на зор - отивай в публичния дом!
- Не, искам да я познавам!
- Ами ходи по-често в публичния дом и познати ще имаш...

☺

В училище.
- Деца, днес ще пишете съчинение на тема: "Кое кръстовище ще си избера, когато стана катаджия".
- Госпожо, а ако искам да си избера позиция зад храстите?
- Разбира се, Иванчо, изборът си е твой. Но когато пораснеш, ще разбереш - кръстовище е по-добре...

☺

Двама пият в кръчмата, вече ще затварят. Единият казва на другия:
- Да отидем у нас, там ще си допием!
- Не, по-добре у нас, аз съм по-близо.
- Грешиш! Аз съм по-близо!
- Хайде да вървим, да видим кой е по-близо!

Излизат от кръчмата, завиват зад ъгъла, и единият казва:
- Ето я моята къща, виждаш ли?
- Нищо такова, това е моята!
- Хайде да питаме!

Отиват до вратата и звънят, отваря им домакинята и:
- Вижте ги красавците - баща и синковец пияни като казаци!

☺

Влиза един в кабинета на шефа си, скача отгоре върху бюрото му, изритва абсолютно всичко - компютър, телефон и кво ли не и почва да танцува пред вцепенения от ужас шеф. Отваря се врата и един негов колега казва:
- Стига бе, Тошко! Пошегувахме се, не си спечелил джакпота...

☺

Новини от шоубизнеса:
Вчера рок група "Плутоний" обяви своя полуразпад.

☺

Научил Иванчо в училище от децата, че всеки възрастен си има някаква тайна и може лесно да го изнудваш с това.
Прибрал се вкъщи и казал на майка си:
- Знам всичко!
Майка му:
- Ето ти десет лева и не казвай на никой.
По-късно се прибрал баща му и на него му казал:
- Знам всичко!
А бащата:
- Ето ти двайсет лева, само да не казваш на никой.
На другия ден Иванчо видял съседа във входа и му казал:
- Знам всичко!
А съседът:
- Ела да те прегърна тогава, сине мой!!!

☺

Една сутрин съпругът се върнал от неколкочасово ловене на риба и легнал да дремне. Въпреки че не била наясно с особеностите на езерото, съпругата се качила в лодката. Тя навлязла с нея недалеч от брега, хвърлила котва и се зачела в книгата си. Не след дълго дошъл служител от риболовен контрол и казал:
- Добро утро, госпожо! Какво правите?
- Чета книга!
- Вие се намирате в забранена за риболов зона!
- Съжалявам господине, но аз не ловя риба. Аз чета.
- Да, но имате необходимото оборудване за това. От всичко, което виждам, може да започнете да ловите всеки момент. Трябва да ви издам от зоната и да ви глобя.
- Ако го направите, ще ви обвиня в сексуално нападение!
- Но аз не съм ви докоснал!
- Така е, но вие имате необходимото оборудване за това и от всичко, което виждам, може да започнете всеки момент.
- Приятен ден, госпожо! - възкликнал контрольорът и се отдалечил.

☺

Малки хитрини:
Не демонстрирай пред хората своето щастие - не им трови живота!

Еврокласици

Хенри БЮТНЕР - ГЕРМАНИЯ

- ПЕРСОН И ДВЕ ПОЛОВИНИ

☺

Знаете ли, че:
Библията ни учи да обичаме ближния, а Кама сутра обяснява как точно.
Затова рано или късно източната цивилизация ще победи западната.

☺

Току-що съкратен вдига тост на рождения ден на шефа:
- И пожелавам любовницата ви да е като София Лорен...
- Благодаря!
А оня добавя:
- Да е родена през 1934 година...

☺

Баба пита внука:
- Петьо, кой счупи прозореца?
- Мама, но е виновен татко.
- Как така?
- Наведе се, когато мама хвърли по него една чиния!

☺

Нова услуга на авиокомпания Ермастер:
На борда на самолета можете да намерите Книга за оплаквания и завещания...

☺

Страстен рибар се хвали в бара:
- Снунвах чудесен сън! Бях в една лодка с Анджелина Джоли!
- И какво стана?
- Хванах сом цели десет килограма!

☺

Жената кокетно пита мъжа си:
- Сигурно в главата ти са се родили страшни подозрения, след като изчезнах за цели три дни...
- Да, веднага си помислих, че ще вземеш да се върнеш...

☺

Хазяйката строго предупреждава новия си наемател:
- Надявам се, че нямате деца? Не понасям виковете им.
- Не, аз съм ерген.
- Котки и кучета също няма да търпя. Безпокоят другите наематели
- Нямам.
- Няма да пускате музика и да свирите на музикални инструменти, нали?
- Няма... Искам да ви предупредя - аз съм писател, понякога пиша, пък писалката ми скърца...

☺

Звъни телефонът в кабинета на директора на цирка.
- Ало, случайно да ви трябват изроди за представлението?
- Трябват ни. Какво можете да ни предложите?
- Аз имам две глави!
- Това е добре. Друго?
- На едната глава имам три уши!
- Прекрасно!
- А на другата - четири очи!
- Великолепно! Трябва да се срещнем, за да уговорим условията!
- Добре, ще ви чакам в понеделник в шест часа при "Попа". За да ме познаете, в дясната си ръка ще държа вестник "Шок"...

☺

- Така мразя Лев Толстой!
- Що?
- Взел, че написал "Война и мир" в четири тома!
- Стига бе! Ти да не би да си ги чел?
- Не, ксерокопирах ги!

☺

Срещат се двама професори по математика. Единият се оплаква:
- Колега, вчера пак ме обраха!
Другият гордо казва:
- Аз пък реших тоя проблем веднъж завинаги!
- Как, колега?
- Използувам теорията на вероятностите и сложих на вратата си шест от най-евтините китайски брави.
- И какво общо има теорията за вероятностите, като всичките се отварят с един и същи ключ?
- Там е тайната, колега! Когато излизам, заключвам три от бравите, а другите три - не...

☺

Великден. Срещат се двама на улицата. Както си му е редът, всеки носи по едно червено яйце. Чукат се, едното яйце се счупва. Чукват се втори път - и второто червено яйце се счупва.
- Левски - шампион!
- Воистина шампион!

☺

Каквото и да си говорим, англичаните не обичат индийците.
Веднъж в луксозен лондонски квартал си купил къща и се заселил индиец.
Съседът му - англичанин, си купил Ролс-Ройс.
След седмица индиецът звъннал на вратата на съседа си:
- Несправедливо се отнасяш ти към мен. В края на краищата и аз живея не по-зле от теб - ето, ти имаш Ролс-Ройс, и аз имам Ролс-Ройс.
Амбициран, англичанинът си построил в задния двор плувен басейн.
След месец индиецът позвънил на вратата.
- Несправедливо се отнасяш ти с мен! Виж - ти имаш басейн, и аз имам басейн... Не по-зле от тебе живея!
Англичанинът продължил да се отнася надменно със съседа си.
След месец индиецът пак звъннал на вратата му.
- Напразно се отнасяш така с мен! Виж, аз живея дори по-добре от тебе!
- Как така?
- Ами аз имам за съсед англичанин, пък ти имаш за съсед индиец...

☺

Английски лорд се връща по-рано от околосветско пътешествие и заварва в пушалнята слугата си да се търкаля върху индийското канапе, да пуши от хаванските му пури и да си налива от френския му коняк.
- Какво значи това, Боб? Моят коняк, моите пури... Да бяхте поканили и жена ми! - иронизира лордът.
- Съжалявам, сър, ние тук, прислугата, поиграхме малко покер и миледи я спечели градинарят...

☺

Седят български и английски професор и спорят чий език е по-сложен.
- Мръсен език е вашият - казва българинът. - Тия ваши неправилни глаголи направо могат да ти скъсат нервите. Да вземем глагола to be: I am, You are, He is... Никаква логика!
Англичанинът сухо вдига рамене:
- Сър, и във вашия език срещаме същия проблем. Да вземем глагола идвам. Аз идвам, Ти се мъкнеш, Той се натриса...

☺

Една мутра попитала един чукча:
- Брато, защо нас във вицовете все тъпаци ни изкарват?
Чукчата помислил и отвърнал:
- Работата е в това, че антагонизирайки на повърхността на общото, ние с теб се явяваме не нещо друго, а симбиозна атаракция на субапрополюсните емоции от страна на електората, който анихилира индивидуалната самонедостатъчност, интерпретирайки самоконцептуално определилата се реалност. Стопляш ли, брато?

☺

Срещнали се китаец и албанец.
- Ние сме вече почти два милиарда - казал гордо китаецът. - А вие?
- Ние? Около два милиона...
- Брей - завистливо рекъл китаецът. - И сигурно всички се познавате?

☺

Съобщение на полицията: "За трети път откраднаха от музея картината на Казимир Малевич "Черният квадрат". За късмет и този път пазачът на музея само с една четка успя до сутринта да възстанови знаменитата картина."

☺

Между блондинки:
- Днес ще вали.
- Кой ти каза?
- Никой, чух го от радиото!

☺

- С кого разговаря онзи?
- Със себе си.
- Тогава защо вика?
- Не чува добре.

☺

- Ало, редник, запалихте ли камиона?
- Да, сър, допреди малко го гасихме.

☺

В една розова вселена, на една розова планета, в една розова гора живеело едно зелено джудже. Една сутрин то се събудило, погледнало розовата трева, розовите цветя, розовите птички и си казало:
- Абе, аз май не съм от тая приказка!

ПЕГАС

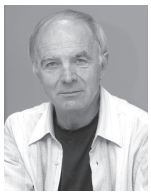
ПРИЛОЖЕНИЕ ЗА ЛИТЕРАТУРА, ИЗКУСТВО И КУЛТУРА

ДУМА

СЪБОТА 14 СЕПТЕМВРИ 2013, БРОЙ 202

От редактора

А Скопие краде не само история

Борис ДАНКОВ

След скандала с пътуващата изложба в Белград, в която Гоце Делчев е представен като "македонски херой", а българският надпис под знамето на Крушевската република "помакедончен", страната ни получи заслужен "бонус" от ЮНЕСКО и уверение, че тези фалшифицирания на историята ще бъдат спрени. Поне така ни уверяват българските медии. В конкретния случай абсолютно адекватна беше реакцията на министъра на културата Петър Стоянович, решителна бе и позицията на директора на Националния исторически музей проф. Божидар Димитров.

Да, време е да се каже "Баста!" на системните фалшификации с българската история, които си позволяват болните "македонисти" от Скопие. Но фалшификациите на историята са само една малка част от лъжите и спекулациите, чрез които титовите наследници край Вардара градят "темелите" на своята измислена "афирмация" и "идентитет" като македонска нация.

Другата, не по-малко скандална спекулация, на пръкналите се в съседната република "бугаромразци", е системното ограбване на културното ни наследство - фолклор, музейно дело и литература. Пример в това отношение е издадената преди няколко години 130-томна поредица "Македонска книжевност", в която част от българския фолклор е представен като "Македонски народни умотворби" (без да са посочени източниците, от които са взети). Старата българска литература е буквално секвестирана като "македонска книжевност от IX - XVIII век". Възрожденската ни книжнина направо е скалпирана, като от нея са зачеркнати емблематични български имена. Върхът на тази патологична клептомания е сборникът "Македонски дводомни писатели", в който като "македонски" автори са включени Христо Смирненски, Димитър Талев и Никола Вапцаров, чиито творби са "препети" на скопско-велешки диалект. В друг том Венко Марковски пък е представен "хем като македонец, хем като българин".

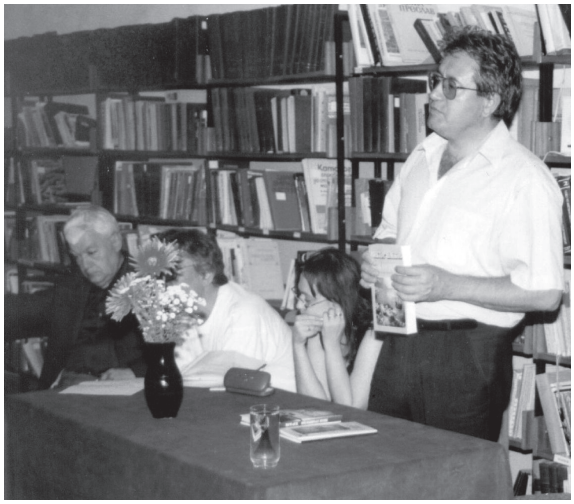
Върховният скандал е този, че вече няколко години тези томове с откраднати български автори се рекламират по света в превод на английски, руски, немски, френски, арабски, испански, турски и албански. И ако има нещо тъжно и срамно, то е в това, че и този път всичко е постфактум, че дипломатическите ни и културни мисии са проспали скандалния плагешки грабеж. Докога?

ФЕСТ

Започват културните празници „Албена'2013"

На 16 септември със среща в Националния военен университет "Васил Левски" във Велико Търново започват културните празници "Албена'2013" - съобщи БТА. На следващия ден писателите, музикантите и учените, участващи в празниците, ще посетят няколко училища в Търговище. На 18 септември "културният маратон" продължава в Шумен, на 19-и във Велики Преслав, на 20-и с музикално-поетичен спектакъл в местността "Яйлата", на 21-ви в Балчик, на 22-ри в Каварна, след което на 23-ти завършва в гр. Генерал Тошево.

Тазгодишната програма на празниците включва множество премиери на книги, срещи с читатели, изложби и рецитали. Акад. Георги Марков ще представи своя фундаментален труд "България в Балканския съюз срещу Османската империя. 1911-1913". Акад. Константин Косев - своите две книги "Васил Левски и възкресението на българския народ" и "Българската освободителна кауза през горнилото на Източния въпрос". Стоян Райчевски - новото си изследване "Етническото прочистване на българите в Източна и Западна Тракия и Мала Азия (1903-1913-1923)".

Иван Гранитски е организатор и участник в празниците "Албена'2013"

Не са малко и литературните издания, които ще бъдат представени на празника. Петър Маринков има две нови книги - сборника с пиеси "1000 метра над морето" и романа "Пролом". Панко Анчев - с новата си книга за "непрочетения Иван Хаджийски". Иван Гранитски - със стихосбирката "Начала" и книгата си за Васил Левски "Внимателно бързайте".

ПРЕДСТОИ

Гео Милеви дни в Стара Загора

Традиционните Гео Милеви дни ще бъдат открити в Стара Загора на 26 септември. Програмата на дните предвижда поднасяне на цветя и венци пред бюст-паметника на поета същия ден и заседание на Международната фондация "Гео Милев".

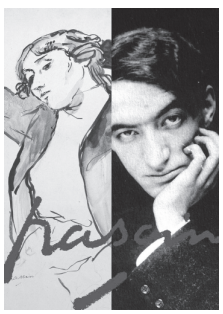
От 15 часа същия ден е кръглата маса, посветена на живота и творчеството на Леда Милева, по време на която известната българска поетеса ще бъде представена от Никола Инджов. В рамките на същото събитие ще се състои премиерата на новата "Книга за Леда", дело на изследователката Анастасия Цандер, съставителката Виолета Цонева и художничката Меглена Константинова. В представянето на новото издание ще участват председателят на българския ПЕН-център Бойко Ламбовски, директорите на Гео Милевите списания "Пламък" и "Везни" Георги Константинов и Иван Гранитски, главният редактор на електронния сайт "Литературен свят" Георги Ангелов и др.

Вечерта от 18 часа в Художествената галерия на Стара Загора ще стане официалното откриване на Гео Милевите дни с изложбата "Гео Милев и списание Der Sturm" на доц. Ружа Маринска. Същата вечер ще бъде връчена и традиционната Международна награда "Гео Милев".

Дните ще бъдат закрити на 27 септември в гр. Раднево, където ще се състои разговор за живота и творчеството на Леда Милева с участието на писатели, учители, ученици и жители на града.

АРТ

Голяма колекция на Жул Паскин показват в СГХГ

След пауза от близо 40 години за пръв път у нас ще бъде показана голяма колекция от творби на световноизвестния художник Жул Паскин. На 17 септември от 17.30 часа в Софийската градска художествена галерия на ул. "Гурко" 1 се открива ретроспективна изложба на художника, в която са включени 118 негови произведения - живопис, акварел, рисунки, графики и колажи от частни колекции и галерии в Париж, Люксембург, Осло, Лондон и Тел Авив.

Изложбата "Жул Паскин - от Видин до Париж" дава възможност да се добие представа за богатото и разнопосочно творчество на родения през 1885 г. в България художник, извървял интересен път през Виена, Мюнхен, Берлин, Париж, Ню Йорк и обратно в Париж, където свършва земният му път през 1930 г. В експозицията са включени много негови рисунки, включително ранни работи от неговото сътрудничество в немското сп. "Симплициусимус", творби от първия му период - 1914-1920 г., и от втория парижки период.

Куратор на изложбата е Мария Василева. Тя ще бъде отворена за посетители до 21 ноември т.г.

КЛАСИКА

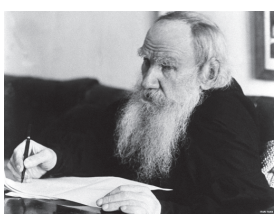
90 тома от Лев Толстой достъпни в интернет

В навечерието на 185-годишнината от рождението на Лев Толстой започна осъществяването на проекта "Целият Толстой с едно кликване в компютъра" - съобщи руската преса. Това е амбициозна идея, която предвижда 90 тома от събраните съчинения на гениалния руски писател да бъдат качени изцяло в интернет.

Проектът е дело на музея в Ясна поляна, където е живял и работил известният литературен класик. Той се осъществява под ръководството на неговата праправнучка Фьокла Толстая, която неотдавна представи първите резултати от внушителната идея. 90-те тома ще включват над 46 000 страници от произведенията на бележития писател.

Праправнучката на писателя Фьокла Толстая представя амбициозния проект

Досега електронният сайт на внушителното издание само за 2-3 месеца е бил посетен от над 3000 читатели от близо 50 страни в света.

Толстой както никой друг винаги е апелирал за отвореност и достъпност във всичко - споделя Фьокла Толстая, подчертавайки, че в официалния литературен сайт на писателя неговите произведения ще бъдат представени в тяхното пълно академично издание. Предвижда се проектът да бъде завършен окончателно до следващата годишнина от рождението на писателя през 2014 г.

Белетристика

Касата

РАЗКАЗ

ЕЛИЦА ГОРЕТОВА е един от младите автори на ДУМА. Родена е през 1983 г. Завършила е българска филология. Новелата "d'Ева" е издадена с конкурса "Новелови награди" на издателство "Сиела", а миналата година младата писателка взе второ място в Националния литературен конкурс "Славейкова награда" със стихотворението си "Passe par terre". Този път предлагаме неин разказ.

"Няма да вляза в огъня с теб."

Ръцете ми треперят, докато вадя - една по една - банкнотите от плика, слагам ги на пластмасовия плот, но близо до тялото си, после ги взимам непохватно с лявата ръка, макар че нито тя, нито дясната, някога са държали толкова пари накуп, които се опитвам да опазя подредени, но те сигурно знаят, че не са мои, защото се разместват като хлъзгави риби и за малко да ги разпилея по пода.

- Вие за плащане ли сте? - пита ме жената с рогови очила и наднича под замазаното стъкло. Лицето ѝ е само половина. Надявам се така да виждa и моето - почервеняло наполовина, с наполовина трепереще нерв под десния клепач, когато се притесня. След десетина секунди вече успявам да взема банкнотите прави, изпънати като щуки, и макар да съм ги броила много пъти, разтварям ги в паунова опашка и ги гледам за последно, тях, които не са мои соколи, и ги подавам.

- За плащане. Точно са.

И си представявам вдигнатата ѝ дясна вежда, начумерената чупка, която слиза чак до средата на носа ѝ и опира в стъклото, в другата страна на стъклото, почти ще го пукне с внезапния си гняв към мен, защото тези от другата страна обикновено така реагират; защото тя все пак е от другата страна и прибира парите в касата. Звъни на вътрешен телефон.

- Ало. Платено е за Любомир. Да започват.

Получавам касова бележка, разписвам се, мигновено покрай ушите ми минава бързият поток, после бавният започва да се точи и гласовете на хората се удебеляват, отдалечават се. Тя каза и операцията започва. Всичко в полезрението ми се обезцветява и влиза в черно-бели малки кадри, които заснимам, вървя и влизам в тях с ножица в ръка; по ръцете ми правки; друг режисира, друг реже от лентата - понеже ми се губи как съм минала през коридора, кога съм отворила вратата за изхода и кога съм запалила тази цигара.

Горещо ми е. "Няма да вляза в огъня с теб".

Притрябвало ми е да влизаш. Ти си стой там, ходи на работа, гледай си децата и учениците, върти си къщата, аз ще се върна. Така казах на всяка една от тях, преди да тръгна. Тръгнах, за да спася съпруга си. Още с пристигането качили Любо в интензивното, подготвили го и го въвели в операционната. Отвън съм и чакам. Казаха ми да платя и да чакам. Имам две кутии цигари, кафе-автомат на партера и петнадесет стълби към двора, позастлани с кашончета.

Пуша. Дограмата на по-горните прозорци започва да пуши (никой ли не вижда?) - там оперират Любо, горещо е, стъклата пожълтяват, почервеняват като огромни петльови гребени (хора, помогнете), така започва страшен пожар и нямам сила да извикам, защото нещо силно ме стиска за гърлото. Пластмасата се огъва и пада като квадратен обръч отгоре, нанизва се в мен, която съм кегла и не мога звук да издам. По сухите ми устни залепва цигарата. Дърпам и горя.

- Яла ли си цял ден? - пита ме. - Вода пила ли си?

- В огъня съм - и й затварям слушалката. Дишам с медуза върху гърдите - опарено, тежко. Задържам въздуха за повече време, сякаш плувам и излизам за малко над водата.

Нямало да влезе. Ако беше тук с мен, щеше да изчака цялата операция, да сменяме кашончетата от различни стълби, да си пушим от цигарите, да взимаме кафе на другата и да се чакаме пред тоалетните, сякаш сме момичета от първи курс, наричащи себе си приятелки.

Не бих ги молила да идват. Всъщност отидох аз. Отидох до всяка от тях, за да взема парите, които не биха могли да спестят от учителските си заплати и бяха взели на заем, за да ми ги дадат. Учителите имат своя каса. По-желязна и по-човечна от всички други форми на финансова помощ. Нарича се взаимоспомагателна. Взаимоспомагателна каса. Каса за взаимната помощ на учителите. На тези, които се боиш да наречеш свои приятели, защото те не ползват тази дума, но я изпълват със смисъл, когато под врабешката им доброта излезе истинската, дейната страна на приятелството. Никога и дума не отварят за тази особена връзка между хората, а скромността е продължение на благородството, с което някои от тях са надарени. Аз имам такива приятелки. Те не разполагат с лични средства, но ще намерят, ако се налага - взаимоспомагателно. Всяка от тях отваря вратата, в очите ѝ виждам два факта, които иска да ми съобщи: че болезнено ми съчувства за състоянието на Любо, и че е взела парите. Кани ме да вляза - бързам. Подава ми ги в плик - прибирам ги. Тръгвате ли за София - тръгваме. И си тръгвам. Всичко останало е излишно в този момент. Знам, че преди да е затворила вратата, вече плаче; знам, че влиза бавно в хола, като че ме носи върху гърба си, но не ѝ тежа; и после отваря прозореца, за да пуши ли пуши под ясното небе, само защото знае, че и аз правя същото.

РИСУНКА ЛЮДМИЛ АСЕНОВ

И плача за това.

Линейката паркира пред блока ни без закъснение от уговорения час. Лекарите са по-различни. Платих им по два лева за всеки един от петстотинте километра квалифицирана медицинска грижа за съпруга ми до София. Не ми дават да вляза в линейката. Любо като че ли е в несвяст, отваря за малко очи, носилката глухо прилепва към заковането легло. Кислородната бутилка е до него. Лекарите, лекарите са други. Някак по-компетентни, по-отдадени. С по-меки, по-широки очи. Акуратно бързат дори. Завиват го с едно одеяло и затварят вратата. Виждам оранжевата следа как мишеловно се изстрелва към изхода на Варна, за да стигне до целта си - отделението по съдова неврохирургия в софийската болница, където лекарите, наричани светила, носят зелени престилки и умеят да борят смъртта на фехтовка с една игла и няколко ножчета.

Четвърто кафе. Едва са минали два часа. Прогнозата е за шест-осем. Смрачава се. Притварят портите на болницата. Тръгвам с автобус към квартала, в който живее дъщерята на една от приятелките ми. Влиза мъгла. Предполагам затова виждам хората в полусън, обвити в петна от сивкави облаци, чувам да дупчат билети, може би да говорят, но сякаш са някъде над мен, сякаш още стоя на последната стълба пред болницата, стискам в зъби пластмасовата чашка и гледам нагоре. В огъня съм. Там оставих да оперират Любо. С хрипкав ход автобусът маже пара върху полуосветения пейзаж, в който сякаш се трия, с лице, подпряно в стъклото, с глава, покрита в качулката. Крия си пръстите на ръцете. В огъня съм. Това е, това е светът, в който ще остана, когато, ако...

В глухото дочувам в кой квартал сме, слизам и се оглеждам, но никого няма, освен краят на София, един остър завой, с който завършва столицата и отвъд комините започва дълбоката далечна провинция, от която дойдох този следобед. Обажда се дъщерята на приятелката ми. Какво виждам покрай себе си? Мъгла, куче и четири комина. Накъде тръгва пушекът? На запад. Стой там, сега идвам. Не я виждам, но я познавам, заради майка ѝ на тази възраст - нахлузила груби ботуши до коляното, тя излиза от мъглата, маха ми да пресека улицата и аз тръгвам към нея. Пита ме как съм пътувала и без да иска (както майка си), започва да ме увлича в своите делнични подробности, които на нея, новоизлюпената съпруга, сега ѝ се виждат грамадни и вълнуващи като сините китове в океана. Вървим между блоковете и тя не спира да говори за нови рецепти, за колана на роклята, за чаши, бутони на печката - същите наивни опити да изтласка от мен страшното, както го правеше и майка ѝ, когато се омъжи преди мен. Позволявам ѝ да ме прехласне в подробностите си, да ме върне в късните дваесет, с майка ѝ, обута в ботуши, между блоковете вървим и тя ми говори за нови рецепти, за колана на роклята, а аз мълча, и слушам, и се отдалечавам, изоставам от всичко това, от цялото това свещено положение да си съпруга. Паля цигара и си бия старомоминския печат.

Вдовишкия.

- Какво му е всъщност на чичо Любо? - пита ме тя, докато вади ключовете за входната врата.

- Аневризма.

Тя кима, сякаш е разбрала. Не смее да пита повече. И на мен не ми се обяснява. Малко по-късно, след като ме е нахранила, тя сяда пред компютъра и зачита тихичко от Уикипедия: "патологично разширение на кръвоносен съд, което може да доведе до смърт", и продължава по-долу: "масивен кръвоизлив в мозъка". Като гълъб с бялото на окото ме поглежда, скролва и чете: "аневризмите могат да се лекуват оперативно, но половината от тези, които оцеляват, страдат от някои трайни неврологични дефекти". Прегълща. "За да стигнат до аневризмата, хирурзите, трябва първо да премахнат част на черепа..."

- Пише "лечение". Значи се лекува.

- Лекува се - казвам тихо, сякаш се срамувам, и навеждам глава. Тя сяда до мен на дивана. Смалявам се още.

- Колко часа остават още? - пита и ме прегръща леко.

- Поне час и половина-два. Докторът ще ми звънне.

Праща ме да си легна в другата стая. Лягам си с дрехите, цялата се затрисам и се завивам през глава. Като че ли в следващата минута телефонът ми звъни, номерът на професора, операцията е свършила, не беше успешна, но направихме каквото можахме, господжо, вашата загуба сега е неутешима... Така се треса, че леглото се тресе, започвам да викам нагоре, треса се, не спирам да се треса, ръцете, колене-те ми, зъбите ми чаткат, не дишам, само се треса, тя влиза в стаята, взима телефона от ръцете ми, натиска зеленото копче и го залепя на ухото ми.

- Ало!

- Операцията приключи. Любомир е в интензивното отделение. Утре очаквame да е контактен. Свиждане в пет. Лека нощ.

Телефонът пада на земята. Поглеждам момичето и я фокусирам на друго ниво: съзнание.

- Жив ли е? - питам. Не, не пита тя. Питам аз.

- Щом има свиждане... - усмихва се тя, лекичко извиква, или излайва като млада лисичка, сяда до мен на леглото и пак ме прегръща. Ние плачем и си бършем сълзите, после пием вода на глътки, безброй много пъти й предавам думите на професора. Изговарям ги: така ми олеква. Тя ги тълкува - заради мен. Сякаш сме две приятелки ученички, малки съзаклятнички, които безброй пъти повтарят формулата за призоваване на Дама Пика и Принц Роле, за да открият каква е тайната.

И после взимам хапчето и заспивам.

И после отиваме чак в пет и аз сядам на ръба на леглото му. Главата му е омотана в бинтове, но е жив и дори не знае къде е, но го питам как му е името, егенето, аз как се казвам и други такива. Бавничко, без съвсем да се напряга, какъвто е обикновено, той изговаря:

- Данче, много ми се пуши.

И аз плача за това долу на стълбите, закусвам баничка с малко кафе и съм открила общежитие, в което да отседнем през възстановителния период и се чудя колко пъти за тези няколко дни минах през входове, изходи, за да се намирам сега тук и да не знам това краят ли е или началото. Остават доста пари. Ще похарчим от тях за наема на стаята, за лекарства, рехабилитатори, транспорт и каквото е нужно. Пък като се приберем във Варна, ще му мисля как да си върна дълга към моите приятелки.

Долу, на най-долната стълба, седи непозната жена, наведена, с качулка на главата. Клякам до нея. Плаче. Дъщеря ѝ е приета, но не им достигат средства за операцията. Лицето ѝ до половината скрито от качулката и наполовина изчервено от неудобство. "Колко не достигат?", питам. Очите ѝ се откриват, целите са в срам. "Петсотин", отговаря и скрива пръстите си в ръкавите. Изваждам плика с парите на своите приятелки и изброявам толкова. Уж ѝ ги подавам като изопнати славеи, а ги взима като плахи мишлета.

"В огъня с вас няма да вляза."

- Но мога да ви помогна, защото ние тук вече приключихме и пари не ни трябват. Когато можете, ще ми ги върнете. Те и бездруго са за здраве наречени.

Изваждам едно листче и ѝ записвам:

- Това са ми данните: име, егене, адрес. Нека се оправи детето, пък ще ми ги върнете с пощенски запис.

Мушвам сгънато листчето при парите в ръката ѝ, изчаквам за едно тихо, недоумяващо "благодаря" и тръгвам към изхода. По телефона ще разкажа на приятелките си как излязох от огъня, в който не влязоха с мен. Когато се съберем, ще пием по нещо за това. Ще им разкажа още как непознатата стана от последната стълба, без да сваля качулката от главата си, бутна кашончето, качи се и влезе през входа на болницата. А там, на пластмасовия плот пред гишето, докато чака касиерката с рогови очила да преброи сумата, ще отвори листчето, на което написах с едри букви само: ВСК.

И ще плачем за това.

Усещане за АНТАРКТИДА

Как бихте реагирали, ако едно 23-годишно българско момиче ви каже, че голямата му мечта е да отиде на шестия континент и да го снима?...

Иглика ТРИФОНОВА

...Вероятно и вие, както и много други хора, които чуха на времето за тази идея, ще поклатите глава и ще се засмеете снизходително. Нали на седмия континент е студено, далече е и не е за жени, нали той е за суровите, смели мъже с обветрени лица. Но момичето не се отказа от мечтата си, защото вярваше в нея и чувстваше в себе си силата да я превърне в реалност. Не беше лесно, но въпреки неверието на околните, след 7 години усилия и трепетно очакване тази "невъзможна" мечта се сбъдна.

В началото на 2006 г., вече 30-годишна, стъпих на Антарктида с чувството, че съм победител. Не толкова смелост, а упоритост и силно желание са необходими на човек, за да стигне до Антарктида, да премине отвъд "края на света" - Ушуая, най-южният град на планетата. За мен стимулът, който години наред по пътя на преследването на мечтата не ми даваше мира, беше фотографското любопитство. Е, може би и малко приключенски дух, който е много заразителен, когато общуваш с хора, видели и Северния, и Южния полюс. Имам щастието да познавам такива хора като проф. Христо Пимпирев, с които прекарах цял месец в българската база на о. Ливингстън и заедно с тях бях част от 14-ата българска полярна експедиция.

Всеки ден от прозореца на стаята си виждах белосиния ослепителен ледник отсреща, каменния плаж пред базата с мързелуващите пингвини и тюлени, слушах ленивия плясък на Южния океан и наблюдавах плаващите в залива айсберги. Сякаш един прекрасен сън се беше сбъднал и заради него си струваше да измина почти половината земно кълбо, да летя във въздуха 22 часа в едната посока с три самолета, да изтърпя бурния характер на Пролива на Дрейк на борда на малко военно корабче. Дори морската болест и удрянето на главата в тавана на каютата имаха смисъл.

През антарктическото лято природата е приказно красива, но най-много ме привлякоха не снежните върхове и покоряването им, а океанът и животът в него - айсбергите, тюлените и пингвините. Изпитах огромно вълнение, когато за първи път видях отблизо истински пингвини. Изненадах се, че са колкото средно голяма плюшена играчка и са толкова беззащитни, че така тромаво падат и наранява крилата си по камъните, когато се опитват да избягат от пришълците-хора, заболя ме от почти човешката тревога в очите им. Иска ми се хората да бяхме по-добри с тях, но се случи така, че и аз участвах в нарушаването на техния нормален живот.

Окото ми на фотограф често се заглеждаше и в хората, които за месеци бяха избрали Антарктида за свой дом. И аз като всички преди мен не можах да устоя на чара на колективния български дух, на задружността и веселието, които така допадат на всички чужденци, стъпили на българската база на о. Ливингстън. Хората, които работят на Ледения континент, са основно учени, но преди всичко се избират по това дали са силни духом, дали могат да живеят и работят в колектив. Защото в този отдалечен от нашата България "Биг Брадър" няма излизане от къщата, ако не се разбираш със съквартирантите. Около теб е каменният бряг и най-близката цивилизация е на 3000 км по вода. Българите на Антарктида са изключително задружни, весели и с чувство за хумор, така че да не скучаят и за миг в ежедневието без радио, телевизия и телефони. И същевременно са отдадени на работата си - геоложка, биоложка, еколожка, палеонтоложка, защото изучаването на Ледения континент е сериозна наука и е важно не само за България, но и за света.

ИГЛИКА ТРИФОНОВА е родена през 1975 г. в София. След като се дипломира в Софийския университет, работи в различни вестници и списания като фотограф и журналист. Нейни работи са публикувани многократно в български издания, както и в испанския "Дон Балон", в руското списание "Екология и жизнь", както и в българското издание на "National Geographic".

През 2006 г. участва като фотограф в четиринадесетата българска експедиция в Антарктида. Има четири самостоятелни фотоизложби в България и в Русия, както и шест участия в колективни фотографски и живописни изложби.

През 1993 г. печели награда за най-добра снимка на годината, а през 1998 г. и награда за млади живописци.

Член е на Съюза на българските журналисти и на Българския антарктически институт.

СНИМКИ АВТОРКАТА

Гледка от българската база

Може би е малко странно, когато един фотограф каже, че най-силният му спомен е от нещо, което не е могъл да запечата на фотографската лента. Но аз ще запомня Антарктида най-вече с нейните звуци, звуците на океана - толкова близки до звуците на Черно море и същевременно различни. Очарова ме плясъкът на вълни, съпроводен с тихото музикално звънтене на парчетата лед във водата. При оттеглянето на вълните ледът потропва, звъни и пее, повече невидим, отколкото видим, но все пак е там - чистата, прозрачна душа на Антарктида. Човек обаче няма усещането за студ и враждебност, ледените късове по плажа омагьосват с удивителните си форми, с разнообразието си от цветове, с пукането на мехурчетата въздух в тях. Тези майсторски скулптури на океана станаха за мен символът на тази terra incognita. Гледах айсбергите, които всеки ден вятърът носеше из залива - старите, които си отиваха, и новите, които идваха, и имах усещането за невероятна хармония и спокойствие. На Антарктида човек съвсем ясно осъзнава, че всичко е вода - независимо дали е в морето, във въздуха или е лед, тя е навсякъде наоколо, едновременно даваща живот и носеща опасност. За мен тя се оказа приятел, докосвах усещах повърхността им, галех ги и общувах с тях. Почувствах ги като живи същества, видели много повече от мен, като стари хора, отделили се от своя ледник и дошли да умрат на брега, разтапяйки се и ставайки пак на вода. За да се преродят отново в лед и пак да бъдат част от цялата красота и хармония. А глухият тътен при отчупването на айсберга и падането му във водата е като прощална песен, с която ледникът-майка го изпраща във вечния му път.

Дишах чистия въздух на Антарктида, слушах звуците ѝ и бях щастлива, че мечтата ми се сбъдна, че тя ме допусна до себе си и бавно и някак свенливо ми разкрива красотата си. Дълги години слушах разказите на ветераните-антарктици за нея, за огромната като пита луна, подаваща се зад ледника, за кръглия ореол около слънцето, за социалния живот на пингвините... А сега аз самата имах редкия шанс да видя смесването на оранжевата светлина от залеза на слънцето и синята от изгрева на луната. Наслаждавах се на розовolилавото небе над залива в късните вечери. Порази ме величествеността на "окото на Господ" - когато слънцето разреже като с нож ниските облаци и лъчите му като стрели се забиват в зеления океан... Общувах всекидневно отблизо с пингвините и усещах топлината и мекотата им. Снимах и галих един миловиден светъл тюлен-крабояд, който заедно с още 18 свои събратя лежеше по време на ледохода на брега и дори го мързеше да ме плаши със сумтене. Бягах бързо, когато ме подгони смутен в съня си морски лъв. Дебнах с фотоапарата по залез хищната птица Скуа край гнездото ѝ високо над българската база...

И някак си ми ставаше странно, защото знаех, че това също е българска територия, извоювана за България от хора-мечтатели и ентусиасти, които също като мен не са се отказали от мечтата си. А са постигнали и нещо повече от това - направили са от нея държавна политика и са заслужили свое място в историята...

Не исках да си тръгвам от Антарктида. Но трябваше. Зазимихме базата, завинтихме вратите, изнесохме багажа. Базата остана да стои самотна, кацнала като птица на високата скала, докато се стопи като точица в далечината.

След пътешествието се чувствам особено - била съм в две България, които са на разстояние 13 800 км една от друга. Но разбрах защо проф. Христо Пимпирев от години, като тръгва към Антарктида, казва "отивам си у дома". Антарктида е състояние на духа и дълго след като си я напуснал, се чувстваш щастлив, че си се докоснал до нея. И искаш да я видиш отново. Знам, че някой ден ще се върна там.

Корморан

Самотен рицар срещу... пигмеи и лилипути

Излиза второ допълнено издание от документалния роман на Надя Михайлова за Емил Манов по случай 95-годишнината от рождението на писателя

Надя МИХАЙЛОВА

За Емил най-хубави мигове бяха, когато сядаше пред белия лист. Да пише, да твори бе свещенодействие. Цялата същност на живота му в зрели години бе в претворяването на мислите и идеите в художествено слово. В потвърждение на това са и мислите на Гогол, подчертани от Емил в "Гогол" от Золотуски:

"Имаше минути - най-светлите минути в моя живот - минутите, в които творях."

"Разбира се."

Понякога Емил страдаше от съмнения, че няма да може да напише книгата на живота си. Той смяташе, че най-голяма негова творба ще бъде "Превъплъщения". За нея говореше още през 1971 г. "Много ми се ще - дано ми останат сили и време - да разкажа плътно и правдиво за моето поколение антифашисти - "хората на идеалите", доживели средата на втората половина на нашия век" - споделяше той с приятели.

Първоначалният замисъл по отношение формата на повествованието бе то да бъде като дневник на главния герой Камен Кирилов, чийто дневник писателят коментира.

"Това е един обърнат живот - както казваше Емил, - изпълнен със закъснели резигнации. Един човек неголкова труден за разбиране, за когото миналото се е превърнало във фетиш и мерило за ценностите, но който е прескочил прага на възможната мизантропия и е разбрал, че щастието ни зависи от нас самите и че най-лесно го намираш там, дето може би най-малко го очакваш - една мисъл, която може да изпълни с надежда и оптимизъм и най-злия скептик."

"Общата идея - приближаването към "щастието" - е всъщност приближаване към гибелта. Кирилов е обречен човек, с предопределена съдба" - е писал Емил на "хвърчащ" лист.

Такъв бе първоначалният план. След това като че ли той забрави за него.

"Всичко ми беше готово, премислено, нахвърляно и така живо си представях хората, събитията, а пък не мога да налучкам "тона", мелодията на разказа..." - оплакваше се.

Впрочем причината да изостави започнатото бе новата идея, която го облада, а именно - да опита своето сатирично перо и в областта на тъй наречения "научнофантастичен" жанр - "Галактическа балада". Идеята да напише тая книга се появи, след като чете "Вселена, живот, разум" от Шкловски. Беше провел цяла дискусия по страниците ѝ.

Ето какво е отбелязал към един от подчертаните пасажи:

"Ако в атмосферата на Марс подобно на земната има бактерии, те могат да започнат да се размножават в хранителната среда, предизвикайки там известни характерни изменения."

"Тема за фантастичен роман. Сатиричен - естествено."

Започна новия роман през януари 1971 г. Работеше с удоволствие, без спиране, без затруднение. Завърши балдата за един месец и я предаде в издателството. Отново се завърна към "Превъплъщения". Но се колебаеше върху жанра. Трагедия или гротеска? Лични съдби или история! "За какво всъщност са писали писателите, освен за съдбата на своето поколение, за драмата на своето време?" - казваше Емил. Вече беше се отказал от писателя като герой и от диалога му с прокурора. Остава само разказът на главния герой Камен Кирилов. Решава, че той няма да умре така нелепо, както мислеше преди време. Кирилов ще живее, ще се радва на новото си щастие и ще пише спомените си...

СНИМКИ ЛИЧЕН АРХИВ

Вляво Емил Манов заедно със съпругата си Надя Михайлова, гр. Банска Бистрица, Чехословакия, 1974 г.

Но ето, че ръкописът пак бе изоставен. "Да разбереш, да почувстваш "тона", не е толкова лесно, а да напишеш цялата "музика" - още по-малко" - оправдаваше се той. И се захвана с една "незлобива" комедия, която му "лягала" много добре.

През 1971 г. четеше биографията на Уилям Хогарт от М. Герман. Книга за живота на първия художник, обърнал се пряко в живописта към своята съвременност през XVIII в. на Джорджинианска Англия.

"Умно написана книга - казваше Емил. - Какво е можел да прави истинският художник, освен да се вгледа в своето общество и да създаде (не без някои компромиси) една непрегледна картина на нравите? Изобщо сега руснаците пишат добре само за своето и чуждото минало. За съжаление пишат главно третостепенни спекуланти с перо. Съществено е - да няма никаква критика, никаква нова мисъл в книжнината."

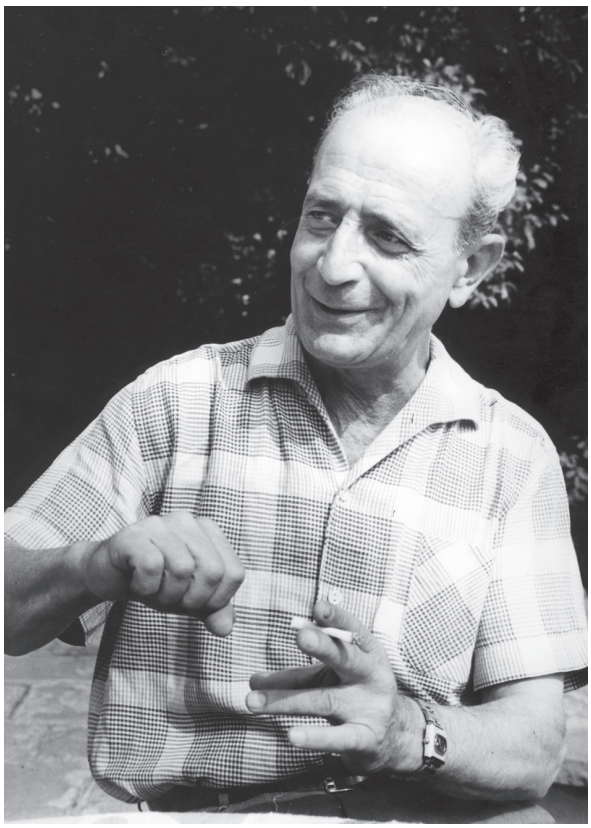
Отпук му хрумна мисълта за театралния фарс "Когато чайките спят" (1972) - "малка шекспериада", както се изразяваше Емил, осмиваща някои нрави и модното "програмиране" на всичко - включително и на духовния живот.

Пиесата наистина излезе твърде "незлобива", защото не се понрави много на публиката.

През април 1972 г. започна да мисли върху нова идея - да напише друга сатирична книга. Една майска вечер на същата година Емил беше необикновено весел, шеговит. Не беше нужно да го питам на какво се дължи това негово настроение. Сам той се похвали: "Замислил съм нещо, интересно за мен самия. Едно сегашно пътуване в Суифтовия Бробдингнаг - дето в течение на два века са проникнали лилипути, уинхънми, лапутци и др. Какво се е получило от смесването на тия "раси"? Докъде е стигнала човешката цивилизация след "Пътуванията на Гъливер" - моя славен лекар и капитан, който не е оставил незасегната кажи-речи нито една страна от живота на човека. Би се получило нещо смешно..."

Това хрумване придоби по-ясни очертания в резултат на пътуването ни в Индия (февруари 1973 г.), което обогати впечатленията му с "екзотиката", необходима му за фон. И тая книга Емил написа с лекота и удоволствие. Но колко неприятности имаше, докато излезе от печат, че и след това. По същество тази книга е една антифашистка и антимаоистка сатира, по-точно памфлет.

- Самият факт, че съм я писал аз, изпълва нашите "правоверни" с полицейски подозрения: дали пък Емил Манов не засяга по някакъв начин нашата действителност? Наистина - колко печално би било, ако една антифашистка сатира би засегнала "нашата действителност"...

Най-после варненското издателство я публикува (1975), но с предговорна бележка, с която се застраховаше, че сатирата се отнася само до китайските истории, и в един нищожен за роман тираж от 10 000. Въпреки всичко Емил бе доволен:

- Все пак книгата излезе на бял свят и може би след стотина години някой ще я изрови от пепелта на забравата...

Перипетиите около излизането ѝ му отнеха много време и сили и той започна да се съмнява в достойнствата ѝ:

- Навярно "Пътуване в Уибробия" ще има най-малък успех.

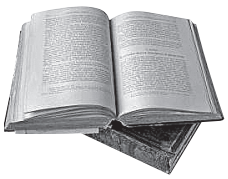
След малко:

- А може би тъкмо тя е главната книга на живота ми? Един Господ знае!

Това предположение идваше навярно от възторжените похвали на приятели и колеги. А за Новата 1976 година Радой Ралин му бе драснал картичка: "Емиле, честита Нова година и - щастие на твоето перо в таз Oui Робска страна".

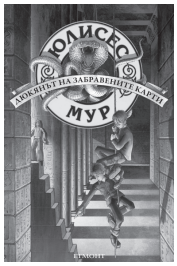
Докато "Пътуване в Уибробия" чакаше в издателството "високайше" разрешение да бъде отпечатана, Емил се зае с романа "Синът на директора" (1973), написа пиесата "Витрината", започна да пише своите "сувенири" (както ги наричаше) за баба, дядо и младите години ("Старите млади години"). Залови се и със сценарий по своя роман "Моето първо лято", за което се ядосваше, че си хаби малкото време, което му оставало, в странични занимания

ПЕГАС Редактор Борис Данков

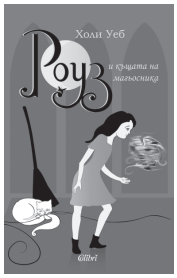

Лавица

“ДЮКЪНЪТ НА ЗАБРАВЕНИТЕ КАРТИ” - дългоочакваното продължение на “Вратата на времето”, издаде “Егмонт”. Романът ще увлече младите читатели да се потопят още по-дълбоко в мистерията на Юлисес Мур. Ще ги срещне отново с близнаците Джулия и Джейсън и техния приятел Рик и ще ги отведе на незабравимо пътешествие в древен Египет. Красивото оформление и чудесните илюстрации, дело на италианския художник Якопо Бруно, ще превърнат историята и този път във вълнуващо и незабравимо изживяване. Поредицата, която разбулва тайната на Юлисес Мур, започва да излиза през 2004 г. в Италия. Превръща се в бестселър и е преведена на 24 езика. Красивият дизайн на корицата и оригинално поднесеното съдържание ще допаднат както на момчетата, така и на момичетата, почитатели на приключенията.

“РОУЗ И КЪЩАТА НА МАГЬОСНИКА” от Холи Уеб е първата книга от вълнуващата поредица за едно сираче. Десетгодишната Роуз напуска сиропиталището, където е отраснала, за да постъпи на служба при знаменития алхимик господин Фонтейн. В голямата красива къща, където заживява заедно с останалата прислуга, Роуз става свидетел на чудати случки и вълшебства и скоро разбира, че е попаднала в дома на велик магьосник. Докато един ден осъзнава, че самата тя не е като всички други и също така умее да прави магии... А когато мистериозно започват да изчезват сирачета, Роуз не се поколебава да си послужи с магьосническата си дарба. Ако обичате да четете за приключенията на Хари Потър, тази книга е написана именно за вас, отбелязват издателите от “Колибри”.

“СИНЪТ НА ФЕИТЕ” от Филипа Грегъри, книга първа от “Орденът на мрака”, издава “Еднорог”. Италия, 1453 г. Когато Изолда навършва 17 години, животът ѝ се преобръща. Грижовният ѝ баща умира и вместо да стане господарка на замъка, в който живее от дете, тя трябва да избере - да се омъжи за груб и отблъскващ принц или да отиде в манастир. Изолда копнее за свобода, но ще трябва да рискува живота си, за да я получи. 17-годишният Лука е заставен да служи в таен орден, който се бори срещу греха и настъпването на края на дните. Той без страх се изправя срещу вещици и върколаци, но се оказва неподготвен, когато среща Изолда - същински паднал ангел. А когато тя е обвинена във вещерство, той ще трябва да избере дали да слуша разума или сърцето си.

“ДНЕВНИКЪТ НА ЕДИН ДРЪНДЬО: Грозната истина” от Джеф Кини издава “Дуо дизайн”. Ако някой го е страх “да не прихване пубертет”, повече от сигурно е, че скоро ще се сблъска с Грозната истина - рано или късно всички порастваме. За Грег истината е, че порастването е може би не точно това, което е очаквал. Възможно ли е да те дискриминират заради възрастта ти? Вероятно ли е да изтече срокът ти на годност като дете? Какво представлява разговорът за “нещата от живота”? Дали една пъпка, цъфнала на челото ти, е достатъчна причина да те приемат в клуба на големите? И съществува ли нещо такова като “трудна възраст”? Колко откачено може да се окаже едно порастване, може да разберем, ако разлистим “Дневникът на един дрръндьо: Грозната истина”.

Шест забавни истории с Джералд Даръл

Знаменитият писател отново представя семейството си в пълния му блясък

Името на Джералд Даръл е добре познато у нас. “Излетът и други подобни дандании”, която издателство “Колибри” предлага в превод на Павел Петков, отново повежда читателите из пъстрия и забавен свят на сладкодумния разказвач, в който увлекателният сюжет и смехът вървят ръка за ръка. Тази книга е едно от най-откриващите се произведения на Джералд Даръл, тъй като в нея той се явява в по-различна светлина от тази, в която обикновено са свикнали да го виждат почитателите му. Основната разлика се състои в това, че писателят преминава на ново творческо равнище, като се отдалечава от естествознанието и се приближава към комичното пресъздаване на необичайни житейски ситуации, в които участва и самият той. Несъмнено познавачите на Даръл ще възразят, че това всъщност не е никаква нова тенденция. И ще бъдат прави. Действително в знаменитата трилогия за остров Корфу, включваща най-прочутото произведение на автора “Моето семейство и други животни”, естествознанието е също на заден план. За пръв път обаче негова книга представлява такъв любопитен сборник от забавни истории с най-разнообразна тематика, които при това нямат връзка помежду си, отбелязват издателите. Книгата съдържа шест неиздавани разказа не само за животни, а за различни ситуации - кога комични, кога не съвсем, някои автобиографични, други откровено белетристични, но споени от нашето несломимо убеждение, че неминуемо ще доставят радост на читателя, твърди Жаклин Вагенцайн.

Джералд Даръл е роден в Индия през 1925 г., но три години по-късно семейството му се премества да живее в Англия, а след още три се установява на Корфу. Именно на този благословен от природата остров младият Джералд разгръща дарбите си на естествоизпитател, превръща семейното жилище в зверилник и се посвещава изцяло на изучаването на местната фауна в частност и на всичко живо като цяло. През 1947 г. той финансира, организира и оглавява първата си експедиция в Африка с цел да събере животни за някои големи зоологически градини. Следват експедиции в дебрите на Парагвай, Аржентина, Сиера Леоне, Мексико, Мавриций и Мадагаскар. През 1962 г. лансира първата си телевизионна програма “Двама в джунглата” за пътуването си в Нова Зеландия, Австралия и полуостров Малая. Успехът е зашеметяващ, така че следват общо 70 програми за телевизията, посветени на експедициите му по света. През 1959 г. основава и оглавява зоологическата градина на Джърси, а по-късно и Тръста за опазване на живата природа. За заслугите си към естествените науки е носител и на Ордена на Британската империя. Брат му Лорънс, един от големите съвременни английски писатели, го насърчава да започне и да описва своите преживелици и в резултат Джералд Даръл пише около 20 книги, които до една се радват на невиждан успех в цял свят.

Писателят умира през 1995 г. и в некролога, поместен във в. “Таймс”, пише: “Той пръв събуди света за случващото се с околната ни среда, а неговите книги и телевизионни програми допринесоха за създаването на не едно ново поколение естествоизпитатели и природозащитници.”

Страницата подготви
Вилиана СЕМЕРДЖИЕВА

Роман

Вълшебствата, които омагьосват всекидневието

Представете си магията, градена от Рей Бредбъри, в комбинация с мрачния талант на Стивън Кинг и безграничната жизненост на Марк Твен, като всичко това е събрано под перото на истински майстор-разказвач - така най-точно може да се обрисува зареденият с мистерия и носталгия обемен поход из авантюристичния свят на детството, озаглавен “Момчешки живот” на популярния американски автор Робърт Макамън, която излиза у нас от “Изток-Запад”.

Зефир, Алабама, е идиличното родно градче на 11-годишния Кори Макенсън. Място, където в дълбоката река плуват чудовища, а приятелите са завинаги. Като гръм от ясно небе обаче в една ранна пролетна утрин Кори и баща му стават свидетели на тревожен инцидент: една кола пада в езерото, а отчаяният опит за спасяване изправя бащата лице в лице с ужасно, мъчително видение за смъртта. Докато Кори се опитва да разбере агонията на татко си, постепенно очите му се отварят за силите на доброто и злото, които го заобикалят: от древна жрица, която може да чува мъртвите и да омагьосва живите, през зловещо семейство престъпници до вечните мистерии на детството и променящите етапи на възмъжаването - всичко това, потопено в загадъчност, страх и очарование... Сега Кори трябва да се сблъска с тайните, които се укриват в сенките из родното му градче, защото психическото здраве на баща му и собственият му живот се крепят на косъм...

Онлайн списанието “BookPage” описва бестселъра “Момчешки живот” така: “Това е могъщ роман за вълшебствата, които омагьосват всекидневието, за безбройните чудеса и за болката на съзряването, за странната красота около нас, която толкова често пропускаме.” Освен суперлативите на медиите обаче творбата успява трайно да омае и обикновения читател. С времето “Момчешки живот” се утвърди като една от любимите книги на библиофилите от цял свят, описваща този тъй дяволски труден, но и тъй несравнимо значим период на порастване, който можем да свържем с литературното наследство на класици като Чарлз Дикенс и Харпър Лий.

Макамън е известен у нас с още няколко романа (“Стингър”, “Мое” и “Мистериозно завръщане”), а сред най-престижните награди, с които е бил удостояван, е и призът “Брам Стокър”, увенчал също “Момчешки живот”.

Паро Фереджанов показва автопортрети

Известният художник подреди миниизложба в ателието си по случай своята 70-годишнина

Снимка БЛАГОВЕСТА ЦВЕТКОВА

Парашкев Фереджанов пред своята миниизложба от автопортрети в своето ателие

Борис ДАНКОВ

Странни хора са художници като Парашкев Фереджанов. Мълчаливо творят и упорито работят, без да вдигат пушилка около себе си. В своето лично "фондохранилище" са натрупали достатъчно творби, за да "се покажат" пред ценителите на изкуството, но не го правят. Поради някаква криворазбрана скромност или нежелание да се шуми около тях, поради някакво свое "виждане" за сътвореното, което предпочитат да не правят публично достояние? Или кой знае защо...

Самият Паро Фереджанов като че ли е "жертва" именно на този странен стериотип. Завършил приложна графика при проф. Александър Поплилов в Националната художествена академия през 70-те години, той намира своя път в изкуството. Движи с художници като Николай Ковачев, Божидар Икономов, Жеко Алексиев, Огнян Фунев, Панайот Панайотов и Божидар Йонов, които са не само част от неговия "приятелски кръг", но и едно талантливо поколение от майстори.

Самият той е автор на десетки плакати за филми, сред които "Преброяване на дивите зайци", "Басейнът", "Йо-хо-хо", "Мера според мера". Още - на театрални и музикални плакати. Прави оформление на пространства и изложби, на панаири и... книги. Негово дело са запазени знаци на марки и фирми. Дълго време е художник в БГА "Балкан". От 1995-а допреди няколко години е фотограф-художник на прегрупа "168 часа". Преди това, от 1990 г. всяко лято посещава Виена, където реставрира картини и зографисва параклиси.

Част от това богатство на жанрове, стилове, идеи и творби, създадени през годините, може да се види по стените в ателието. Иначе копия от живописните платна и графики на художника са запазени в неговия компютър. Тях именно Паро Фереджанов ни показва една след друга, като разказва "биографията" на всяка. "Това съм рисувал в Гърция" - казва художникът за образа на изваяна православна светица. "Св. Иван и св. Георги съм правил в Хърватия" за един свещеник... Но от всичко най си харесвам тази джанка и този натюрморт с плодове от нея" - споделя Паро. Тези платна са част от работите, които той е изработил по време на неотдавнашния пленер в Емона заедно с други художници, като средствата от продадените творби са дадени за реставрация на църквата "Св. Николай".

Погледа обаче спира колекцията от автопортрети, които Паро Фереджанов е подредил като своя... миниизложба в ателието. "Ето този е от 1961 г. Такова момче бях тогава! А тоя от 1967-а, когато учех в Чехословакия. Следващият от 1977-а, тук малко съм "пораснал", а това е последният ми "Автопортрет без очила". През целия си живот съм правил само това. Живял съм от изкуство. Друго не умея да правя...

На въпроса как би определил своите работи Паро Фереджанов отвръща шеговито: "Може би като комерсиална реалистична живопис. Това умея, това върша". ЧРД, маестро и на многая лета!

Стъклото - любов и магия

Веселин СТОЯНОВ

Стъклото не е само онази прозрачна преграда между нас и света. То може да бъде и любов, и магия със същата лекота, с която от него са изваяни изящни форми, а неговата крехкост напомня за крехката човешка душа и нетрайността и измамната вечност на живота. Това за измамната вечност е повече сравнение, защото често изваяното от човешките ръце стъкла надминава по живот своите създатели и притежатели.

Казанлъшката художничка Гергана Несторова твърди: "Много време, труд и усилия се изисква да работиш със стъклото. Това не е обикновена скулптура. Трябва да родиш идеята, но и формата, която да отговаря на сложната техника на стъклото. Следва да потърсиш и начин да му вдъхнеш живот, блясък, плътност или крехкост, за да стигнеш до изложбата. Почваш като всички художници от хартията. Но пътят до стъклото с душа е още доста дълъг. Този материал вече ми стана любим. Работя с него доста години, но всеки път откривам в неговото богатство и неизчерпаемите форми..."

Казанлъчани се гордеят с Гергана Несторова, която е възпитаник на Художествената гимназия "Академик Дечко Узунов", а впоследствие завършва и Художествената академия в столицата със специалност порцелан и стъкло. Защитава с отличие магистърска степен по изобразително изкуство и по-късно научно звание "Доктор по изкуствознание".

Този интерес към изкуството е "програмиран" в живота й, защото корените й по бащина линия я свързват с рода на големите художници Петрана Клисурова и Васил Бараков, които пък са потомци на Джанановия род в с. Габарево.

Гергана Несторова

Мария Столарова представя картини в навечерието на 88-годишнината си

Наричаната гранд дама на българската живопис, Мария Столарова подреди "цветна" изложба в столичната галерия "Лорянъ", ул. "Оборище" 16. По случай своя рожден ден - 1 октомври, художничката организира празник за арт ценители и колекционери, като представя 20 маслени платна различен формат "Цветя", научи ДУМА от Лаврен Петров. Те може да се видят до 1 октомври.

Мария Столарова е отредила царствено място на розата. "Цветята са толкова различни, колкото и човешките лица", споделя известната художничка. "Всяко цвете, нарисувано от мен, е различно и говори различни неща. Едно излъчва енергия, друго успокоява, трето бих искала да доставя естетическо удоволствие, да очарова, да кара тревожността и напрежението да утихнат." Цветята на Столарова носят част от душата й, те не вехнат, от тях струи чистата енергия на природната красота. Възпитаничката на проф. Дечко Узунов винаги търси същността на изобразявания обект. Ето защо всяко нейно цвете носи определен характер. Сред множеството нежни образи художничката не посочва любимо цвете. Обича ги всички - от най-крехките и свенливи до най-едрите, гордо разкрили цялата си прелест. В галерия "Лорянъ" Мария Столарова представя "цветя", рисувани в различни периоди на творческия си път. Посетителите на изложбата ще се насладят на нейните "Хибискус", "Перуника", "Розови цветя", "Червена роза", както и на изключително редките "Клематис".

Авторката е организирала над 30 самостоятелни изложби в България и по света. Нейни творби притежават Националната художествена галерия, Софийската градска художествена галерия, много галерии в страната, както и частни колекционери у нас и в чужбина.

„Концертмайсторите" За единайсети път

Оркестърът на Класик ФМ радио кани топ цигуларите Веско Пантелеев-Ешкенази и Светлин Русев

Музикална агенция "Кантус фирмус" представя програмата на "Концертмайсторите", сезон 2013-2014. Това ще бъде единайсетото издание на цикъла, с който започна и се разви кариерата на Оркестъра на Класик ФМ радио. Програмата за новия сезон съдържа 3 концерта, които ще се състоят в столичната зала "България" в периода ноември 2013 - април 2014, научи ДУМА от Ирена Данкова.

"Концертмайсторите" започват на 15 ноември с юбилеен концерт на легендарния наш композитор Борис Карадимчев. Едва ли има човек в България, който да не се вълнува от неостаряващите мелодии на "Хора и улици" и "Бяла тишина". Тези песни и още хитове ще бъдат изпълнени от цяла плеяда от звезди на българската поп музика, актьори и класически музиканти, които ще направят своя реверанс към юбиляря. От класическите музиканти ще се изявят Ангел Станков и Георги Черкин.

"Концертмайстор" този сезон ще бъде и Светлин Русев, когото публиката ще чуе с брилянтния Втори концерт за цигулка от Николо Паганини, известен като "Кампанела". Концертът на 1 април ще бъде дирижиран от Григор Паликаров.

Един от любимите "концертмайстори" на оркестъра и на публиката - Веско Пантелеев-Ешкенази, също е част от програмата на цикъла през този сезон. Той ще изпълни Испанска симфония от Едуард Лало под диригентството на Лучано ди Мартино. Чаровният музикант ще представи в своя концерт и една млада талантлива цигуларка - Слава Атанасова, ученичка от XI клас на Националното музикално училище "Л. Пипков" в София, която спечели наградата на "Кантус фирмус" от конкурса "Млади виртуози".

"Концертмайсторите" се провежда от 2002 г. През годините в него са участвали водещи световни звезди на класическата музика - Найджъл Кенеди, Пинкас Цукерман, Максим Венгеров, Шломо Минц, Ричард Клайдерман, Пепе Ромеро и др. След едногодишно прекъсване през 2011 г. цикълът бе възобновен благодарение на подкрепата на Столичната програма "Култура". Именно в "Концертмайсторите" през май т.г. с огромен успех дебютира и 16-годишният цигулар от български произход Елин Колев.

Абонаментни карти за цикъла "Концертмайсторите" се продават на касата на "Кантус фирмус" в зала "България". Цените им са от 27 до 96 лв.

Снимки "КАНТУС ФИРМУС"

Класик ФМ радио оркестър

Борис Карадимчев

Светлин Русев

Веско Пантелеев-Ешкенази

Страницата подготви Вилиана СЕМЕРДЖИЕВА

Миленита открива концерта на Ману Чао в София

Миленита

Ману Чао ще посети отново София на 16 септември, както ДУМА писа, по покана на "Лауд концертс" и клуб "Строежа". Дългоочакваното завръщане на френския музикант с испански корени ще бъде подкрепено и от български изпълнители. Преди Ману Чао на сцената на зала "Фестивална" ще се качи Миленита, заедно с лайв групата си "Funky Miracle". Изпълнителката на абсолютния хит "Черни котараци" беше избрана лично от Ману Чао за ролята на откриващ артист. Лайв записи от последните няколко успешни концерта на Миленита & "Funky Miracle" на фестивали в България привлякоха вниманието на французина с изключителната си енергия и парти настроение, съобщи Павел Атанасов. В последните години Миленита се изявява и като актриса, като вече има зад гърба си главна роля във филма "Лора от сутрин до вечер" и участие в хитовия сериал "Под прикритие".

От пролетта на тази година Миленита концертира все по-активно из клубовете в страната с новата си лайв група "Funky Miracle". Седемте момчета от бандата обогатяват парчетата й с изключителната енергия на брас секцията и динамичния ритъм на фънк, реге и ска звучене, което неминуемо превръща всяка тяхна поява на живо в арена за безспирни танци. Сполучливата комбинация от харизматичното присъствие на Миленита и безспорния талант на музикалното чудо "Funky Miracle" печели все повече фенове на формацията. Специално за концерта на Ману Чао Миленита е подготвила няколко песни на испански, които със сигурност ще се удадат перфектно на родената в Куба певица.

На 16 септември отново ще станем свидетели на неповторимия спектакъл и енергия, които Ману Чао споделя с публиката, уникална смес от ска, реге, пънк, латинска музика, салса или неподправени рок химни. В продължение на над два часа не съществуват граници, различия или грижи, а само музика, единство, страхотно настроение и един голям празник.

Снимки "ЛАУД КОНЦЕРТС"

Ману Чао

„Earth, Wind & Fire" издаде нов студиен албум

Новия албум на легендарната група "Earth, Wind & Fire", озаглавен "Now, Then & Forever", издаде преди дни "Legacy Recordings". Това е първият студиен проект на групата от осем години. "Now, Then & Forever" е на българския музикален пазар от "Вирджиния рекърдс/Sony Music", както и на www.musicmall.bg. "Албумът "Now, Then & Forever" показва истинското музикално наследство на "Earth, Wind & Fire". В основата на философията на нашата музика винаги е стоял стремежът към извисяване на човешкия дух и съзнание. Това ми дава надежда, че песните на групата ще се слушат вечно", казва един от съоснователите на формацията Филип Бейли.

Снимки "ВИРДЖИНИЯ РЕКЪРДС/SONY MUSIC"

"Този албум ни даде възможност да обвържем музикално нашата мултикултурност, но без подкрепата на феновете по целия свят, пътуването, наречено "Earth, Wind & Fire", нямаше да е възможно. Ето защо посвещаваме албума на всичките ни фенове", добавя друг член от оригиналния състав Върдин Уайт.

Новият студиен албум отбелязва нов етап в кариерата на американската соул-фънк-фюжън формация, за която сп. "Ролинг стоун" каза: "Те промениха звученето на поп музиката." Действително "Earth, Wind & Fire", една от най-значимите групи в музиката вече повече от 40 години, ще изпълни песните от новия албум тази есен на поредица концерти в САЩ. Мечтата на музикалната легенда Морис Уайт е "Earth, Wind & Fire" да представи албума пред публика в целия свят в оригинален състав от Филип Бейли, Върдин Уайт и Ралф Джонсън.

Формацията се нарежда на 7-о място във вечната класация на Америка за продажби. Групата е основана през 1969 г. в Чикаго и навлезе в своето пето десетилетие с музика, която преминава години и декади, и се превърна в мост между стария и новия век. Музикантите от "Earth, Wind & Fire" са част от Рок енд рол залата на славата, като групата е носител на множество награди, сред които 8 "Грами", 4 Американски музикални награди и престижното отличие за цялостно творчество на Soul Train Legend Award. "Earth, Wind & Fire" има повече от 90 милиона продадени копия от албумите си по целия свят.

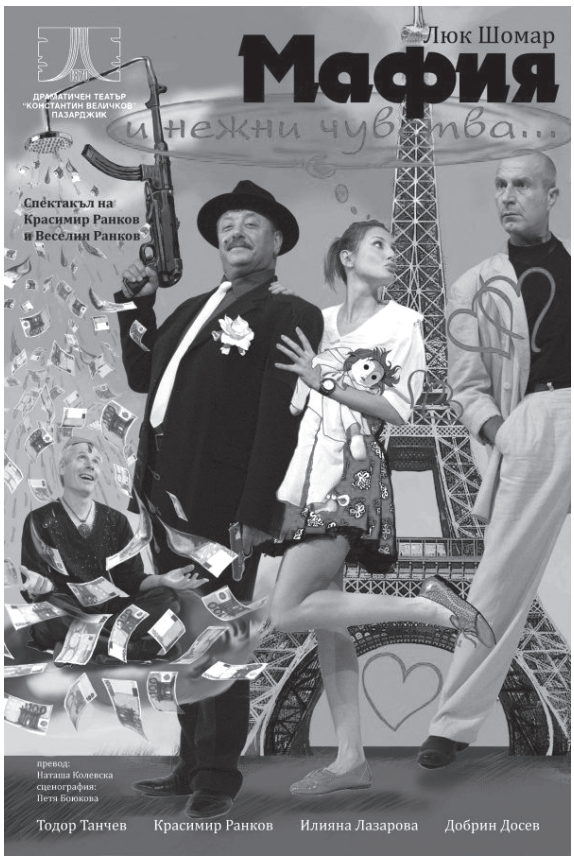
На театър в Пазарджик

✓ Добрият театър има много лица
✓ ДКТ „Константин Величков” - 44 сезона професионализъм и 143 години традиция

Светлана ПАНЧЕВА

Представянето на “Многострадална Геновева” през 1870 г. на сцената на читалище “Виделина” е първото театрално представление в Пазарджик. Инициатори и вдъхновители на това родолюбиво дело са участниците в националноосвободителното движение Петър Бонев, Кочо Чистеменски, Яков Матакиев, Константин Величков. През 1922 г. градската община отпуска субсидии за развиване на театрална дейност в града и заплата за ръководителя на театралната трупа през 1937 г. Пазарджик вече има свой професионален театър, а през 1969 г. театърът става държавен културен институт и се настанява в новата си сграда. Оттогава Пазарджик е едно от местата, където добрият театър се случва. Явно атмосферата на самия град предизвиква или по-точно предразполага към правенето на театър. По-паметливи театрали още си спомнят почти митичните времена отпреди близо 30 години, когато в Пазарджишкия театър се раждаше и съществуваше театралният феномен на добрия репертоарен ансамблов театър и именно там имаше смисъл да се ходи на театър. Но старата слава не топли, макар и вероятно да помага в по-сетнешното развитие на театралните търсения и постижения. В тази посока са и размислите на директора на театъра Александър Жеков, който смята, че отговорът на въпроса за най-важните финансови, организационни и творчески проблеми, с които се сблъсква в работата си на този пост, неизбежно би се разлял в доста сложната и объркана, а по същество и не чак толкова интересна за широката аудитория тема за методики на субсидиране, делегирани бюджети, управленски права, отговорности и ограничения и сигурно ще подсили ширещото се впечатление за вечно мрънкащите артисти. Не съм привърженик на дискусии по тези теми извън тесния професионален кръг на пряко заинтересованите. Изобщо проблемите, дори и творческите, а може би най-вече те, са в интимната сфера, която е най-добре да пазим от чужди погледи, подчертава той.

Несъмнено новият сезон вече поставя своите предизвикателства към трупата, която сега наброява 22-ма актьори, сред които са Тодор Танчев, Димитър Терзиев, Диана Досева, Йоанна Микова, Георги Керменски, Ива Огнянова. В достатъчно сложните творчески и финансови обстоятелства, в които сега работят всички български театри, те трябва да защитават своето име и името на театъра. Както навярно повечето извън столични театри, работещи при сходни условия с нашите, Пазарджишкият е ориентирал активната си репетиционно-производствена дейност в онази част на сезона, когато не се нуждаем от отопление, което ще рече от април до октомври, уточнява Александър Жеков. За нас този период е особено натоварен, защото се налага значително обновяване на игралния афиш, главно по посока на репертоара за подрастващи, който, съобразно профила на театъра ни се поема от куклення отдел. Наред с обновяването чрез изцяло нови изпълнителски състави на доказали качествата си през годините постановки като куклените “Косе Босе” и “Тримата братя и златната ябълка”, началото на сезона свързваме с премиерата на “Храбрият шивач” и започването на работата по станалата вече класика за българския куклен театър пиеса на Валери Петров “Бяла приказка”. Това заглавие ще бъде и акцент в традиционната коледно-новогодишна кампания, за която театърът се готви още отсега.

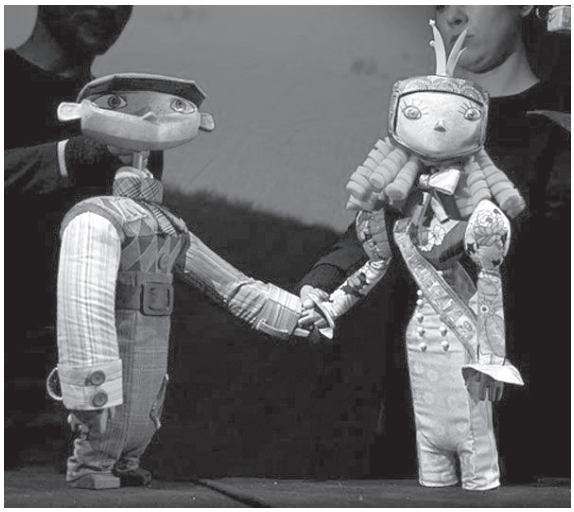
Комедията на Люк Шомар “Мафия и нежни чувства”, поставена от Красимир и Веселин Ранкови, е успешно заглавие в афиша на театъра

Стефан Щерев и Ивайло Ненов в сцена от последната премиера на театъра в края на миналия сезон “Големанов” от Ст. Л. Костов, постановка на Владлен Александров

Първата ни премиера за сезона е постановката на дебютиращата на професионална сцена млада възпитаничка на театралната академия Тамара Янков “Побъркани от любов” от Сам Шепард. През октомври предстои премиерата на копродукцията ни с Учебния театър на НАТФИЗ “Добрият доктор” от Нийл Саймън, постановка на проф. Здравко Митков. Следват още две премиери - “Телефонен звън от миналото” от Анатолий Крим с режисьор Владлен Александров на голямата сцена и постановката на Кристияна Боядживева “Криминален талант” от Д. Либуркин на камерната. Възнамеряваме да завършим календарната година с още една премиера на голяма сцена, а именно “Мъже под чехъл” от Миро Гавран. На въпроса какво мечтае да направи в театъра, след уговорката, че “времето на мечтите е някъде в близкото и не чак толкова близкото минало и за мен е някак безвъзвратно”, директорът подчертава, че днес намира упование и смисъл да упражнява професията, поставяйки си по-простички и достъпни цели, които в краткосрочен план са: постигане на относителна стабилизация по линия на повишена активност, съответно приходи и покриване на наследени дефицити, което се съчетава с чувствително обновяване на игралния афиш, кадрово укрепване на творческия състав, основно в куклення отдел, което на практика вече се осъществи и по-равномерното, но достатъчно ангажиращо натоварване на трупата. Бих изпитал удовлетворение, ако успея още в края на този сезон да започна работа върху поне един-два от творчески по-амбициозните проекти, за които вярвам, че театърът има сили.

Съжалявам, че обстоятелствата, в които битуваме, издълбаха толкова дълбока разделителна линия между театъра, който носи белезите на истинското творческо откривателство и духовен полет, от една страна, и онова сценично производство, с което си осигуряваме оцеляването и субсидията, от друга, но в момента нося отговорност за заплатите на 60 души и нищо не може да оправдае риска да не им ги гарантирам, добавя Александър Жеков. И уточнява, че въпреки всичко в театъра, в който работи и чийто облик определя като “по дефиниция - репертоарен, по манталитет - всеяден, отзивчив, на моменти дори сервилен по отношение на масовия вкус, но с потенциал да бъде доста по-самовзискателен - стига да може да си го позволи”, най-хубавото нещо, с което се е срещнал, са изненадващите жестове на всеотдайност и безкористна преданост към професията, наистина все по-редки, почти инцидентни, но затова пък толкова впечатляващи и красиви. На фона на трайното и дълбоко разочарование от западащия професионализъм на работници, помощен персонал и технически служби, изключенията, колкото и малки да са, внасят известен оптимизъм и надежда.

Сцена от постановката на Мария Банова “Тримата братя и златната ябълка”

Приказката за “Косе Босе” е разказана на сцената в постановката на Цветана Стоянова

Човек от зор става и птичка!

Тези думи на Йордан Радичков се потвърждават след промяната от майка и дъщеря, които превръщат хобито си в професия и днес произвеждат красиви бижута за радост и обич

Едно от любимите ми "тайнички" местенца в София е Къщата на шапките, където с пробването на нова капела се откъсвам от всекидневието и се потапям в чисто женски свят. Тук се срещам с интересни жени, които не са се предали на кризата, а са потърсили друго поприще за себе си, за семейството си и са постигнали успех в живота.
Къщата е и своеобразен Клуб на "любовните емигрантки". Сред "кръстниците" е стопанката Ирина Сардарева, която събира българските снахи, последвали обичаните си съпрузи от далечни кътчета на света.
Тук се сприятелих с майката и дъщерята, които заедно творят красота. Щерката е познатата на всички ни Станислава Цалова. Гледаме я с интерес по телевизия Би Ти Ви, защото от нея научаваме какво ще бъде времето. Нейната майка Тони Ким - екзотична и засмяна чаровница, е известна с уникалните бижута, които представя у нас, а вече и по света. Оказа се, че в производството на оригиналните накити участват активно и майката, и дъщерята. Те са творчески тандем. В завладяващото занимание се включва и цялата им рода. След "титулярките" се нареждат техните съпрузи Страхил и Данчо. Следват ги и родителите на зетя Светослав и Даниела, както и Пальо - деверът на Стаси. Заниманието е толкова увлекателно, че са възможни и нови попълнения към производителите - творци на красотата и изяществото, на което се любувах в изложението им в музея "Земята и хората".

Снимки личен архив на Станислава ЦАЛОВА

Станислава с майка си Тони Ким

Интервю на Петра ТАШЕВА

Тони, разкажи как България и София станаха твой втори дом.

- Случайно. Влюбих се в българин. Но още преди да го срещна, знаех за България много неща. Много обичам песните на Лили Иванова. Те, нейните песни, ни събраха мен и моя съпруг. Той ме спечели първоначално със сбирката си от нейни плочи. И ето вече 35 години сме заедно и аз съм българска снаха! Без Лили Иванова сега Стаси нямаше да я има.

Стаси, между теб и майка ти съществува много силна връзка. Сега сте не само майка и дъщеря, но и приятелки, и съдружнички. Вие сте невероятен творчески екип!

- В детството мама винаги ми е казвала, че не сме приятелки, а само майка и дъщеря. Защото тогава нейната възпитателна роля беше решаваща! Чак когото пораснах, тя си позволи да ми каже, че можем да бъдем и приятелки. Но за мен мама си остава моята по-опитна, по-знаеща другарка, която продължава да ме учи, да ме напътства в живота. Истината е, че тя прави всичко и заради мен - за да ми е пример, за да знам как да постъпвам и с най-обикновените, и с големите проблеми в живота.

Тони, сега си бижутерка, но твоето образование и професията ти са други.

- По професия съм конструкторка, но след промяната останах без работа и реших, че хобито, любимото ми занимание да правя аксесоари, украшения, може да стане и занаят, от който да си вадя хляба. Мисля, че уменията ми като конструкторка и сега ми помагат.

Стаси, разкажи за твоето образование, за твоите специализации.

- До VII клас учех в 32-о училище. Там учех и руски език. Продължих в 18-о СОУ с японски език, но завърших като частна ученичка и Втора английска гимназия. В Софийския университет "Кл. Охридски" започнах да уча география. След първи курс записах и колеж за фоторепортерство към Факултета по журналистика. После се заех с второ висше образование - специалност японистика в СУ. Това беше през лятото на 2000 г., когато си подадох документите за кастинг в Би Ти Ви за говорители за прогнозата на времето. Щом започнах работа в телевизията, животът ми се промени много, но аз продължих и да уча. Спечелих стипендия за специализация в Япония. Защитих бакалавърска степен по японистика в СУ, завърших магистратурата си по метеорология в СУ, след което Би Ти Ви ме изпрати в САЩ на специализация в областта на телевизионното представяне на прогнозата за времето. Дълго учех и специализирах, сега следва да отделя повече време на семейството си.

Тони, твоите корени са от остров Сахалин. Вярвам, че те влече Изтокът. Как възприе поканата на Стаси да й гостуваш в Япония?

- С радост и с удоволствие, но поставих условие да се усъвършенствам в курс за производство на бижута.

Тони, как и кога разбра, че можеш да "произвеждаш" красота?

- Всеки от нас носи усещането за красота по свой уникален начин. При мен то се наложи, когато дойде демокрацията. Дойде принудително, защото останах без работа. И, както са казвали в древността, като ти се затвори една врата, огледай се за порта. Така се случи и с мен. Прав е българският писател Йордан Радичков, че "човек от зор става и птичка"! Та и с мен: от конструкторка сега съм бижутерка! Но, за да се осъществи всеки творец, му е нужна опора. За мен такъв "гръб" се оказа зет ми Данчо - съпругът на Стаси. Случих със зет, затова съм инициатор на нов клуб - на "щастливите тъщи"! Именно от моя зет дойде предложението да направим фирма за бижута. Работата тръгна и се разраства.

Как се раждат вашите бижута? Рисувате ли ги, сънувате ли ги?

И майстор, и модел едновременно

- **Стаси:** Мама е дизайнерът. Тя измисля най-красивите ни и успешни модели. Тя е "акумулаторът" на идеи, а аз измислям начина за техните реализации. Но, наистина, понякога ги и сънуваме тези наши бижута - толкова са силни с влиянието си, с посланията си, че владеят и нощите ни!

Кажете с какви материали работите?

- **Тони:** С природни, естествени, с качествени материали. Подбираме най-хубавите: балтийски кехлибар, кристал, перли, редки камъни от цял свят.

- **Стаси:** Аз обичам да работя и с полимерна глина, която позволява да развихриш въображението си. С нея можеш да правиш фигурки и скулптурки, цветни мотиви или просто топчета, които да се съчетават с интересни цветни нюанси.

Вашите бижута са оригинални, но те носят и своеобразни послания.

- **Тони:** Бижутата завършват тоалета, те са неговият венец. Накитът говори много за човека, който го носи, затова аз казвам: Дами, подбирайте много внимателно бижутата си, за да имате точно това излъчване за околните, което искате!

Красотата помага ли днес в трудния ни живот?

- **Тони и Стаси:** Със сигурност красотата ни прави живота по-приятен! А да създаваш красота - това е необикновено зареждане, което носи радост, прави ни щастливи!

Тони, усещам, че ти добре си се "присадила" на българска почва. Дъщеря ти видимо е наследила от теб екзотичната източна хубост, а какво е взела от българския си баща?

- Тя е наследила от двама ни позитивизма. Лицето й е от мене, но фигурата е от баща й. От него е взела добротата и толерантността в характера.

- **Стаси:** Обичам много родителите си! И мама, и татко са много интересни и готини хора!

Как се чувства човек, когато има толкова много роднини по света?

- **Стаси:** Аз преди всичко съм българка, но е прекрасно, че имам приятели и роднини в различните краища на света! В Москва имам братовчедка, кръстницата ми е в САЩ, имам кръвни роднини в Корея, Япония и Казахстан. Където и да пътуваме с мама, със съпруга ми Данчо, навсякъде се чувстваме добре - имаме близки, които ни посрещат, така че за нас светът вече наистина е глобално село!

Какви са мечтите ви?

- **Тони:** Искам хората около мен да са усмихнати, хубави, щастливи! Искам с творбите си да им предам, да им прелея от моята обич, от моята любов към всичко красиво в живота.

- **Стаси:** А аз искам всички в моето семейство да бъдем все така щастливи и задружни! Да сме здрави! И дано с Данчо да имаме много деца, на които да се радваме!

Както се казва - "От вашите уста - в Божиите уши!"

Съпругът на синоптичката - мотор на семейната фирма

Къса памет

Ако демократично избраната власт дава оставка всеки път, когато невлезли партии й я поискат, това ще е краят на демокрацията и правовата държава

Светлана ВЕЛЕВА

"Ще вкарате държавата в такава криза, че после не се знае как ще я изкараме", заяви миналата седмица лидерът на ГЕРБ Бойко Борисов от трибуната на парламента. Хайде, давайте си оставка и всичко да си тръгне наред в държавата, призова той с широка усмивка управляващото мнозинство. Човек би казал, че с присъщото си чувство за хумор Борисов пак се шегува. Че то какво друго да е, освен шега - досега държавата нали беше наред, нямаше криза. Дойдоха "лошите комунисти" и поведоха страната към дъното. Но ще дойде Спасителят Борисов на бял кон, в случая на син и реформиран, Троянски даже, и държавата ще си продължи нормално, както и преди "комунистите". Помните ли колко хубав и нормален беше животът до преди това?

Толкова, че

изкара хиляди обезверени хора

на улицата. И по-важното - не само в София, а в десетки градове в цялата страна. Те ломяха витрини на знакови сгради и масово се самозапалваха. Този гняв неизменно доведе до падане на властта и предсрочни избори. Че и не беше отдавна. Защо тогава главното действащо лице в тази сага се държи като страничен наблюдател, който даже не помни тези събития? Нека припомним, че по времето на ГЕРБ страната ни оглави основни черни класации на ЕС - по бедност, по най-ниски доходи, по корупция, по сива икономика, по най-бързо топяща се нация в ЕС. Фирмените дългове и фалити достигнаха рекордни нива, заедно с тях - безработицата и броят на населението под прага на бедността, а раждаемостта удари нивата от 45-а. Междувременно основни държавни дружества като железниците и пощите бяха оставени на самотек и "животоподдържащи функции". Проблемите в различните сектори се изостриха и се нагнети обществено напрежение.

Затова последните две години минаха под знака на протестите. Хора излизаха на улицата почти всеки месец, по различни причини. То не бяха земеделци, животновъди, зеленчукопроизводители заради перманентни забавяния в плащанията им и политика, ощетяваща българския производител. Недоволството си на улицата изразиха още лекари, майки, пенсионери, учители. Серия от силно мобилизирани протести имаше и срещу добива на шистов газ, срещу цената на бензина - в редица градове, с блокади на магистрали и пътни артерии всяка неделя, срещу изсичането на горите и нерегламентирано застрояване, срещу монополите, срещу цените на ток, парно, закриването на болници, срещу съкращаване на служители - в мини, в железници.

Сега такива протести няма

Няма поводи за тях, такива неща просто не се случват. Това е, което хората не осъзнават. Те чуват само "комунизъм" и асоциацията за "онова време" на девалвация на лева, купонна система, фалити на банки, нашествие на марсианци и тайна договорка за ограбване на държавата между тях и "лошите комунисти". Но какво в действителност правят те сега, че животът на хората да става по-лош?

Нима вдигат цените на битовите услуги на всеки няколко месеца, хлябът и всички храни поскъпват непрестанно, населението обеднява? Или посегнаха на горите, застроиха морската ивица, застрояват с частни имоти държавни язовири, вдигнаха цената на тока, намалиха детските, майчинските, удариха най-уязвимите групи, за сметка на вдигнати чиновнически заплати? Нима те скапаха бизнеса, а безработицата и бедността скочиха? Доходите и пенсиите замръзнаха, държавата се нареди на опашката на европейското семейство? Нима сега се подслушва поголовно, хората се страхуват и не смеят да си кажат мнението, защото цари диктатура и всички медии величаят Станишев, а той само реже ленти и прави пиар акции, докато народът яде асфалт...? И още - закриват болници, режат от парите за здраве, за лечение на онкоболни, щото пицата не достига, увеличават административната тежест за бизнеса, упражняват рекет над фирмите, всяка седмица правят първа, втора, пета копка, и всяка седмица увеличават парите за тази или онази магистрала, защото не стигали и качеството пак е лошо? Нима изписват милиони за енергийна ефективност за тази или онази сграда, които отиват незнайно къде, летят с държавни пари с Авиоотряд 28 до баба си в Америка, ядат бадеми като за цяла войска, раздават щедри бонуси на министерски калинки, докато населението се гърчи под напора на галопиращите цени на ток и горива, а безработицата и бедността достигат рекордни за последните 3 правителства нива? Да не пропускаме и раздаването на обществени поръчки на "наши хора", подкрепата за монополите чрез лобистките поправки в закони и постановления, рязането на парите за социалните сектори, защото бюджетът все не достига. Че на всичко отгоре и стопиха държавния резерв наполовина, а държавния дълг увеличиха с близо една трета - от 10 млрд. на 14 млрд...

Ще кажете, че нищо от изброеното не се е случило, не е реално, и ще бъдете прави. Не че написаното не е вярно - вярно е, но не за този,

а за предишния кабинет

И точно неговият лидер да обяснява, че тепърва ще влизаме в криза, и да иска нечии оставки, е несериозно. Освен "Оставка", "Червени боклуци" и "Долу комунистите", така и не се чуха смислени искания към управляващите, нито аргументи за исканата оставка. А когато сваляш една власт без аргументи, по политически причини, защото не управляваш ти, или си непредставен в парламента - това е преврат.

За 85 дни протестиращите не поставиха конкретни искания, не пожелаха диалог, дебат. Вувузели, тъпани, крещене и скечове по площадите не са дебат. "Мразя комунисти" не е аргумент. Делян Пеевски не е аргумент - тая история приключи, и протестът като коректив тогава си свърши работата. Подобни протести са нужни, за да не си мислят управляващите, че могат безконтролно да правят каквото си искат. Но когато искаш оставка, са нужни по-сериозни аргументи. И те трябва да са свързани с мерките и дейността на кабинета. Досега основателни критики по тези мерки не се чуха, а те междувременно започнаха да дават резултати.

Резултати, от които

има оживление и ръст

във всички сектори и спад на фалитите и междуфирмената задлъжнялост, а това значи, че икономиката започва да диша по-добре. Това на свой ред значи инвестиции и нови работни места, безработицата вече трети месец отчита спад. И докато кабинетът предлага и приема всяка седмица едни или други антикризисни мерки, протестиращите остават глухи за тях. Те единствено искат нови избори. А искането за оставка звучи като "Излезте вие, за да влезем ние!" Това правителство не може да решава от името на суверена, казват те, само че суверенът вече реши. Изборите минаха преди няколко месеца и народът си каза волята. Една малка група симпатизанти на парламентарно непредставени партии не са суверен. И ако демократично избраната власт дава оставка всеки път, когато невлезли партии й я поискат, това ще е краят на демокрацията и правовата държава.

Точката над И-то

Девети ли ни раздели, или си бяхме разделени?

Иво АТАНАСОВ

Зададе ли се Девети септември, тръгват с нова сила и препирните относно ролята му в нашата история. Може много да се спори дали датата разделя хората, или тя е само поредният повод да се афишира съществуващото толкова отдавна, че чак изглеждащо изначално, разделение в обществото ни. За запознатите с фактите обаче няма никакво съмнение, че непримиримите различия не водят зараждането си от есента на 1944 г. Към този момент ние вече сме разделени, и то не на думи. България е в хитлеристката коалиция, безумно е обявила война дори на САЩ и Великобритания, а част от населението, особено свързаната с властта, подкрепя това. Друга, все по-нарастваща, се опълчва срещу тази вредна за страната ни политика, в много случаи - и с оръжие в ръка. Властта тика несъгласните в затвори и концлагери, реже партизански глави и не се свени да убива дори деца. На Девети антифашистката съпротива у нас, подкрепяна от СССР, САЩ и Великобритания, побеждава, а виновниците за обвързването ни с нацистка Германия и фашистка Италия са осъдени.

Впрочем разделението ни тръгва много преди Втората световна война. На 9 юни 1923 г. е извършен преврат, не от комунистите, както днешното невежество би помислило, срещу законното правителство на Стамболийски. Отрязаната глава на премиера е сложена в тенекиена кутия и пратена в София. В отговор избухва Септемврийското въстание, което е удавено в кръв. Правителствените войски и цивилните доброволци от шпицкомандите предприемат масови изстъпления срещу част от мирното население във въстаналите райони. Избивани са дейни комунисти и земеделци, дори и да не са участвали във въстанието. „Клаха народа, както и турчин не го е клал!“, пише Антон Страшимиров. Следва атентатът в катедралния храм „Света Неделя“ и „белият терор“, който унищожава голяма част от цвета на българската интелигенция.

Всичко това е история, чието място обаче не е само в учебниците. Ако се знае и помни, историята може наистина да бъде учителка на народите, както още в древността съветва Херодот. Но ако се забравя или преиначава, има опасност да бъде преживяна отново, и то не в добрите, а в лошите си страни. И да се потвърди изводът на Хегел как историята учи, че никой не се учи от нея. И около сегашния Девети мнозина от онези, които са в плен не на фактите, а на пропагандата, внушаваха на висок глас, че БСП още не се била извинила. Тя го стори многократно - и с официален документ, и то още в началото на прехода, и по много и различни поводи. Първанов още в първите си дни като председател на партията поднесе венец пред паметна плоча на репресирани от предишния режим, докато лидер на дясна партия още не е сторил същото пред гроба на убит партизанин например. Трябваше да дойде легендата на рока Роджър Уотърс, за да покаже как се засвидетелства уважение към участници в антифашистката съпротива. Депутати от левицата стават в парламента, когато се почита паметта на убити след Девети, докато десните не позволиха минута мълчание дори за Вапцаров.

Донякъде е разбираемо, че десните са без очи за хубавото в епохата на социализма. Защото дясното има ум, но няма сърце. То изгражда политическа визия, знае личния си интерес и преследва осъществяването му, представяйки го за всеобщ. Хората, които мнозина наричат обикновени, го вълнуват дотолкова, доколкото може да ги впрегне в проектите си и да присвои част от онова, което те създават. И за да не се влошава положението им чак до такава степен, че да тръгнат на бунт срещу системата. На историята обаче десните биха могли да погледнат не толкова пристрастно. Могат поне веднъж да се изкажат публично срещу двете национални катастрофи по времето на цар Фердинанд. Или срещу убийството на Стамболийски, на Гео Милев или Йосиф Хербст. Срещу съюза с Хитлер. Ако смятат себе си за продължители на идеите и традициите на тогавашните десни, са длъжни да го сторят. И да се извинят, както социалистите се извиниха не само за някои от своите дела, но и за грехове на предшествениците си. Ако пък гледат на себе си като на резултат от непорочно зачатие, ако наистина не са свързани генетично или идейно с някогашните десни, би им било дори по-лесно, защото очакванията към тях ще са не да се извинят, а да кажат единствено: „Съжалявам!“ Тази дума обаче изглежда най-трудната, както знаем не само от песента на Елтън Джон.

Връщането към историята има смисъл само ако черпим поуки от нея. Ако сетивата ни са в състояние да виждат и хубавото, и лошото, а не единствено онова, което ни се иска. Ако емоциите ни позволят да признаем пред всички и едното, и другото. И ако разумът ни е способен да внедрява в настоящето и бъдещето доброто, независимо дали то произхожда от нас, или от опонентите ни. В противен случай няма защо да обвиняваме Девети. Ние сме разделени много преди тази дата и, уви, ще си останем такива и занапред.

Други текстове от автора на: www.ivoatanasov.info

www.duma.bg

ДУМА

СЪБОТА 14 СЕПТЕМВРИ 2013

СРЕЩИ

ГЕРГАНА МЛАДЕНОВА:

Изходът не трябва да е Терминал 2

Вярвам, че един млад човек може да се реализира в България, казва младата пиар специалистка

Интервю на Надежда УШЕВА

Снимки ЛИЧЕН АРХИВ

ГЕРГАНА МЛАДЕНОВА е родена на 31 май 1988 г. в Сливен. Завършила е гимназия "Захарий Стоянов" с изучаване на западни езици - английски и френски. Дипломира се успешно в Софийския университет "Св. Климент Охридски", бакалавър - "Връзки с обществеността" във Факултета по журналистика и масова комуникация през 2011 г. По време на следването си участва в програмата за обмен на студенти "Еразъм" и учи пет месеца в Антверпен, Белгия. Тя е сред десетимата наградени спортисти на "Алма Матер" за 2012 г., получава титлата "Спортист на годината" на Софийския университет. Защитава магистърска степен в специалност европейски проекти във Философския факултет т.г. Печелила е литературни конкурси. През ноември 2012 г. започва работа по програма "Старт на кариерата" в Пресцентъра на Министерството на културата.

Работите по специалността си връзки с обществеността, което е много добре за млад човек. Как се насочихте към тази професия? Това ли беше първото ви желание?

- Радвам се, че имам възможността да работя по специалността си. Когато кандидатствах в университета, това беше първото ми желание във Факултета по журналистика и масова комуникация. Пиарът е сравнително нова професия за България. Сега вече все повече организации откриват предимствата на професионалния пиар. Всяка фирма или институция има нужда от постоянна комуникация с външния свят. Това е професия за хора с много енергия и желание за работа с различните канали на общуване. Те трябва да четат много, да имат широк мироглед и непрекъснато да обогатяват знанията и информацията си.

В тази област ли искате да се развивате? Защо?

- Да, защо не. Запознавам се с различни и интересни личности. Участвам в разнообразни събития - пресконференции, публични срещи и дискусии. Работата ме стимулира да следя информационния поток и мненията по конкретни теми. Но бих работила и по европейски проекти. Магистратурата, която завърших, промени възгледите ми за възможностите, които Европейският съюз предлага. Запознах се с изискванията и условията за осъществяването на различни проектни предложения.

Харесва ли ви работата? На какво ви учи?

- Работата в Министерството на културата за мен е изключително интересна и приятна. Имам възможност да присъствам на различни културни прояви, да се срещам с известни български творци, артисти и интелектуалци. Например през юни присъствах на връчването на Националните награди "Христо Г. Данов" в Пловдив, където наградата за цялостен принос в националната книжовна култура бе присъдена на българския поет, преводач и драматург Иван Теофилов. Опитът, който придобивам, е полезен. Имам възможност да приложа наученото в университета на практика, както и да добия знания, които може да бъдат получени само в реална работна атмосфера.

Лесно ли си намерихте работа, след като завършихте?

- Не бих казала, че беше много лесно. За повечето млади хора е трудно да започнат веднага работа и то без никакви усилия. Миналата година кандидатствах по програма "Старт на кариерата" и през ноември започнах стаж в Министерството на културата - явно там ми е бил късметът. Цяло лято си подавах документите и в частни фирми, ходих по интервюта, но всъщност започнах по програмата. Идеята за съществуването на такива програми е много добра. Тя е насочена към млади специалисти, завършили висше образование, които нямат трудов стаж по специалността. За съжаление, заплащането е скромно и това отказва много от младите, които биха могли да кандидатстват. А и понякога самите работодатели нямат възможност да наемат младежите след изтичане на програмата. Част от стажантите, които постъпихме в Министерството на културата, получихме предложение за граждански договор.

Все повече млади хора заминават за чужбина да учат и да работят. Вие бихте ли напуснали родината си?

- Засега не мисля да заминавам за чужбина. Харесвам страната си, в която съм родена - имаме хубава природа, древна култура, богата история. Би било хубаво стандартът на живот да е по-добър и да има повече възможности и работни места за всички млади хора с адекватно заплащане. Вярвам, че един млад човек може да се реализира в България. За жалост, много добри професионалисти напускат страната, защото в чужбина заплащането и оценяването на труда са по-добри.

В днешно време образованието важно ли е, за да може човек да се реализира добре?

- Да, образованието е важно за намирането на перспективна работа, но и младите хора трябва да се стремят да записват специалности, които са търсени на пазара на труда. Имам връстници, които успешно се реализират в България в компютърните специалности например. Изходът не трябва да е Терминал 2, а шанс за достоен живот тук. Радвам се, че съм завършила езикова гимназия, защото чуждите езици са особено необходими днес. Програма "Еразъм" пък ми даде възможност да уча и живея за кратко в друга страна, да пътувам, да сравнявам, да се запозная с друга образователна система.

Какви са амбициите ви за близките десет години, да речем? Какво искате да постигнете в професионален и в личен план?

- Десет години са голям период, животът е динамичен, постоянно се случват неочаквани събития и не смея да правя велики планове. Разбира се, искам да се видя успяла в личен и професионален план.

Какво правите в свободното си време? Посещавате ли културни прояви - кино, театър, концерти?

- От малка обичам да пиша, да рисувам, да чета книги и да спортувам. В университета благодарение на часовете по спорт създадох приятелства с други студенти и участвах в международни състезания, а през 2011 г. с отбора ми се върнахме със сребърни медали и купа от международния турнир "Евромилано" в Милано, Италия, дисциплина "Спортни мажоретни танци".

Интересувам се от история, археология и много обичам да пътувам, да посещавам нови места. Щастлива съм, когато имам възможност да излизам с приятели, да ходя на кино и на театър. Много обичам балета и операта, но бих се радвала Софийската опера да има по-гъвкава ценова политика към младите хора.

За какво мечтаете?

- Мечтая за много неща. Надявам се един ден да мога да кажа живях така, както исках, а не както можах!

На дипломирането си

„Надявам се един ден да мога да кажа „живях така, както исках, а не както можах“

www.duma.bg

ДУМА

СЪБОТА 14 СЕПТЕМВРИ 2013

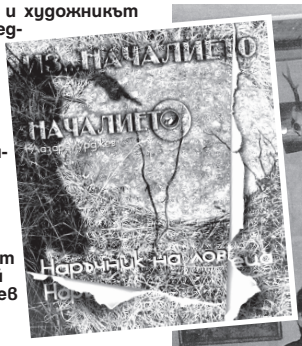
Страница на Любо НИКОЛОВ

Челен опит

Из...Началието на Лазар Мурджев

Ловецът, писателят и художникът ЛАЗАР МУРДЖЕВ представи поредната си книга "Из...Началието". Събитието се състоя в края на миналата седмица в Музея на Ловния съюз на бул. "Витошка" в столицата. Представяме ви откъс от книгата - "За трофеите на живота", както и рецензиите за нея от професорите Андрей Пантев и Румен Рачев

Художници след лов. От ляво на дясно: Йово Йовчев, Лазар Мурджев, Александър Дяков и Георги Чапкънов

За трофеите на живота

Лазар МУРДЖЕВ

Ловът е дълго приключение, Приятелю. Ловът е дълго бягане ... ...Трофеите на живота ни, като знаци на честта и съдове за спомени...

Всъщност, Приятелю, замислял ли си се някога, че тези златни ябълки, това "плодородие от мъртвите" и цялата тази вселенска мъдрост по Пътя ни - прегазил бурния поток, посрещнал взрива на утринния зной, полетял с крилете на милионите гургулици, лебеди, патици, гъски, пеликани, щъркели, лястовици и пъдпъдъци през Via Pontica, прегърнал върховете на Балкана и преминал напряко по лунната пътека, за да гмурнем себе си в Млечния път на Вселената...

...Замислял ли си се, Приятелю, че този път всъщност е диалектиката на вечните ловни полета?!

Там "сме", там имаме възможност "да бъдем" и там "оставаме" с нашите деца, внуци, с дъха си и с всичките златни ябълки по пътя ни. Които ще останат по Синура на живите, както го нарича Дончо Цончев - там, където разменяме местата си със следващите и им даряваме шанса да продължат.

Да говориш за лов, Човече, е сложна работа...

...Слушал ли си, Приятелю, за ловните ритуали, митологизирали онази форма на проверка, която дава точна оценка и легитимно превръща младежа в мъж, прави го част от общността на воините, а днес бихме го характеризирали като социална зрялост.

Случвало ли ти се е да чуваш пълни с младост наздравици от най-старите авджии около огъня?! А младите и не само аджамиите - мълчат и плюскат... (хранят се). Или някой местен олигарх въобще да не седне на трапезата с всички и демонстративно да отпраши с новия смешно скъп автомобил през локвите и калта на собственото си оскотяване, защото не може да се примири, че не е убил той, а слуката е навестила някой друг ловец...

Този човек е дошъл да убива, не да ловува. Той не знае, че България е носител на приза "Световен шампион" за Благороден елен и Глиган.

...А ти, Приятелю, чувал ли си за това?! Световни рекорди!

Между ловеца и убиеца минава важна граница. Един Мъдрец казва, че тя е очертана от заветите и пропорциите на мярата.

Пазарното общество уби всички нравствени ценности. Деформира и обезличи правилата и сведе до лична "консумация" всички форми на възможен успех. Държавата се глобализира по демагогията на световните стандарти, довели света до непредсказуема криза. Природата и дивечът бедстват, убивани последователно и "до крак" от всички и всякакви.

Някой да е чувал за рекорди последните двадесет години...!?

...Освен за рекордните количества изгоряна нарочно и изнесена зад граница Гора от мутри и управляващи...

...Ако консуматорското битие е твоето ловно всекидневие, Човече, а ти с удовлетворение участваш в това "убиване" - не си никакъв ловец, Приятелю.

Махни скъпото си присъствие от природата, защото демоничната й сила рано или късно ще се стовари върху жалкото ти консуматорско "Аз"-че, а вечните ловни полета ще заличат завинаги спомена за платеното ти самочувствие.

Когато разграничиш този манталитет и осъзнато го изрежеш от себе си - ти даваш шанс на живота си заедно със златните ябълки - с тяхната вярност към теб, завинаги да те направят частица от доброто на този свят.

Там някъде ставаш истински ловец, Приятелю, и мога да ти разкажа за трофеите на живота.

На премиерата на книгата си Лазар Мурджев (вляво) се радва на красноречието на проф. Андрей Пантев

На лов като в библиотека

Проф. Андрей ПАНТЕВ

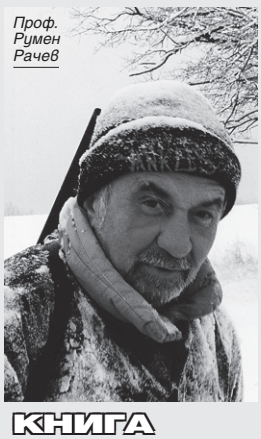
Всичко можем да очакваме от ловците. Дори и традиционната ни добродетел с име завист, макар че при тях този наш исторически дефект е в значително по-ниска степен. Но никога злоба. Дори и към жертвите на техните приключения. Да стреляш и да си добър мъдрец е необичайно състояние. Когато попитали писателя Алберто Моравия видял ли е местата, които описва в книгите си, той отговорил: "Ето един въпрос, който не може да се зададе на Данте". Без никаква личностна аналогия, която не би могла и да бъде прокарана, аз съм се опитвал да пиша за лов, без да съм присъствал на една ловна сцена. Освен отстрани, като сюжет и предмет на изкуството. Но съм наблюдавал подготовката на ловците, когато трескаста около нея напомня сватбена церемония или величествен бал. Това не е само битов мотив. Интелектуализирането на атмосферата на лова ни прави съпричастни към него, без да сме ловци, така, както има поетични хора, които не пишат стихове... Неговото поетизиране прави, с малко йезуитство, привлекателно това свещенодействие. Тази среда, като съпровождаща тематика на творчеството, шества в литературата от векове... Ние не упрекваме Тургенев и Хемингуй, че с ловните си оръжия проливат кръв, та макар и нечовешка, независимо дали стрелят по лъвове или по патици. Да убиеш пъдпъдък или тигър е еднакво като старание, но не и като опасност.

Колко чудесно е, че към всякакви преживявания този път ни води книга на поет, писател и ловец. Най-вече книга от добър човек. Водопадът от литература на ловни теми не заглушава нашето нарастващо внимание към прочетеното. Ние нетърпеливо търсим какво ще стане по-нататък. Не като развръзка на криминален или любовен роман, а като дълбочина на преживяването. Защото написаното е колкото личностна изповед, толкова и общочовешка гама от житейски варианти.

Лазар Мурджев продължава библейска история. Колкото за лова, толкова в мисленето. Една еволюция - от имитиращ примитивен метод на изхранване до елегантно забавление, сравнявано с рицарските турнири, символ на мъжество, генериращ приятелство близко до братство, отдавна прекрачило прага на светския снобизъм. Приключенията на ловните епизоди понякога са изместени от размислите, антропологията, философията на човешкото съществуване. Тъкмо чрез ловуването. По същия начин може от бутилката да излезе роман, разказ или стих, без непременно да си пияница.

Колко странно! Така, както в озлоблението при войните, в грохота на боя са измислени най-нежните стихове или проза за красотата на живота, така и ловците преди поредния залп, насочен към птици и животи, усещат по-силно тайнствата и красотата на земното обитаване. Така разбираме самия Лазар Мурджев. Неговата проза може да се рецитира или пее. Но най-хубаво е да я крием в душа, без патетични въздишки и хвалби, описващи несъстояли се подвизи... Той се отнася тъй скрупульозно към всички писали на тази тема. Вероятно не само поради порядъчност или почитание към другите, а защото не се притеснява от сравнение. Затова четем тази книга с двойно вълнение. Тя ни съприкосновява с живата природа и в същото време ни потапя в антични разсъждения за живота, простиращи се от блатото до звездите.

Затова следва да прочетем внимателно тази книга. Тя не е четиво за гарата, метрото, автобуса, леглото. Тя е откровение, бъдещо любопитство. Ние неволно сме изненадани от това, колко много неща научаваме и разбираме. А сме си въобразявали, че знаем... Всъщност не сме. И това е предназначението на стойностната литература, независимо какво отразява тя. А книгата на Лазар Мурджев е част от нея. Не вярвам да се намери човек, който да не каже, че се е почувствал обогатен от съприкосновението си с нея.

Проф. Румен Рачев

КНИГА ОТ МЪЖЕ ЗА МЪЖЕ

Проф. Румен РАЧЕВ

...Любов, Мъдрост, Поезия, Философия, Нега и Тъга...

Усет за стойностна вечност във време на безвкусие...

Смирен поклон пред съвършената простота и чистота на истинските житейски стойности и преживявания.

За да бъдеш мъж!

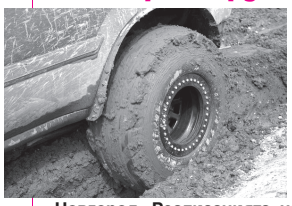
За да докоснеш Бог!

Това прочетох в тази книга на Лазар Мурджев.

Книга, написана от Мъж за Мъже.

Отвсякъде по нещо

Скоро нов руски всъдеход

В Русия стартират работите по нов, собствен модел. Той ще бъде избран сред три иновационни проекта, които вече са одобрени от кметството на Нижни Новгород. Реализацията на проекта ще е дело на участници в нижниновгородския бизнес-инкубатор. Първият проект се нарича "Създаване на нов отечествен лек автомобил тип 4х4 от малък клас с повишена проходимост и организация на производството му в Нижегородския регион". С реализацията му се ангажира компанията ООО "Русавто-НН". Вторият проект е посветен на разработка на купето на "Всъдеходен автомобил 4Х4 от полимерни материали на базата на носеща силова рама" и за него отговаря ООО СКБ "Резерв". Накрая, третият проект с име Learning Effectively Tool (LET), предвижда подготовка на кадри за производството на новия руски всъдеход и е с образователен статут. Други новости около проектите не се съобщават, но в Нижни Новгород се сглобява чешкият кросовър Skoda Yeti за руския пазар и не е много ясно дали проектите не са свързани по някакъв начин с компанията VW Group Rus.

Тигър за Рогозин - с VIP-салон, но без въздушни възглавници за безопасност

Автомобилът ГАЗ-2330 Тигр за вицепремиера на РФ Дмитрий Рогозин ще е готов в края на месеца. Тази кола ще е различна от стандартната - броневикът е изпълнен с VIP-комплектация. Салонът е с кожена тапицерия, има климатик и подгряване, страничните и задни стъкла са потъмнени. От Арзамаския завод са направили само купето, а довършването е дело на тунинг-фирма. Колата няма предпазни въздушни възглавници, защото, според производителя, те са ефективни до определен момент и до определени ускорения. При ниски скорости били ненужни заради яката стомана на машината, а при високи скорости те нямало да помогнат.

Mercedes засипва Китай с нови модели

Daimler гледа сериозно към Китай и има намерение да инвестира яко в Поднебесната империя. Основната посока на работа е разширяване на дилърската мрежа и подобряване на следпродажбеното обслужване. Немците смятат тази година за решаваща и че тя ще покаже дали ще успеят да отговорят на постоянно растящото търсене на автомобили от премиалния пазарен сегмент. До 2015 година хората на трилъчната звезда планират да пуснат в производство и продажба в Китай около 20 нови и обновени модела. Особено значение в тази посока фирмата придава на новия си Mercedes-Benz E-клас, китайската премиера на който премина преди няколко дни. Преди известно време компанията обяви плановете си за реализация в Китайската народна република на над 300 000 автомобила годишно към 2015-а, като обещава, че дотогава 2/3 от всички продадени там коли ще бъдат произведени в страната.

TOTAL

Audi Sport Quattro Concept

В ЧЕСТ НА 30 ГОДИНИ QUATTRO

Audi Sport Quattro Concept - именно така ще се казва може би най-интересният нов автомобил на щанда на Audi по време на автосалона във Франкфурт. И, съдейки по всичко, това няма да остане поредната неосъществена дизайнерска фантазия, като тази на аналогичния концепт на марката по темата, деманстриран преди три години на автосалона в Париж. Защото едва ли има смисъл педантичните по природа немци да се връщат отново за втори път на темата, яко нямат намерение да я развият в производствено отношение. Така че е много логично скоро да очакваме и сериен вариант на модела с емблемата на четирите преплетени кръга.

Със Sport quattro concept от Audi отбелязват 30-ата годишнина на модела Sport quattro, като представят внушителен тематичен plug-in (с възможност за зареждане от мрежата) хибриден автомобил с максимална мощност от 700 конски сили и максимален въртящ момент от 800 Нм. Основните габарити на концептуалната разработка са дължина 4602 мм, ширина 1964 мм и височина от 1386 мм. С осемстепенната си роботизирана предавателна кутия Sport quattro concept се нуждае от само 2.5 литра гориво за изминаването на всеки 100 километра, като първите 50 от тях могат да бъдат изминати на електрическа енергия. Бензиновият двигател е със система "старт-стоп" и "умее" да изключва половината си цилиндри от работа при режими на непълно натоварване.

Хибридната силова установка на колата наистина впечатлява. Немските инженери въобще не са издребнявали в търсенето на параметрите и подготовката на бензиново-електрическия агрегат, забравили са за модерната дума "даунсайзинг" (смаляване) и са се отказали от най-различните две- и трицилиндрови турбомоторчета. Работата на бензиновия, четирилитров V8 с двойно турбо се подпомага яко от електромотора с мощност 110 кВт (към 150 к.с.) и максимален въртящ момент от 400 Нм.

Двигателят с вътрешно горене на Sport quattro concept е четирилитров, V-образен, осемцилиндров с мощност от 560 конски сили и въртящ момент 700 Нм. Хибридната задвижваща система дава възможност на концептуалната разработка да се ускори от 0 до 100 км/ч за 3.7 секунди и да развие максимална скорост на движение от 305 км/ч.

Още едно косвено доказателство на това, че Audi Sport Quattro Concept може скоро да се окаже на конвейера, е внимателно и детайлно изпипаният му салон. Интериорът изглежда моден, но без излишни елементи, като квадратен волан, например. Калниците и вратите на Audi Sport quattro Concept са алуминиеви, а покривът, капакът на мотора и багажникът да карбонови. Багажникът има полезен обем от 300 л, доста добра цифра за спортен модел.

Колата може да бъде и икономична, като се движи само на ток, но 50-те километра пробег в електрически режим - капацитетът на литиево-йонния акумулатор с течно охлаждане е 14,1 кВтч, не впечатляват много с дължината си. Поскоро впечатлява даваната от марката цифра за разхода от 2,5 л гориво на 100 км път в смесен режим на движение.

Но кой пък ще този, който ще пропусне да натисне до дъно педала на газта в такава кола, при положение че ще се изстреля до стотака за по-малко от четири секунди и ще удари за нула време цифрата 300 (ограничена електронно) на километража?

Това е най-мощният Fiat Abarth - 595 50th Anniversario

Размер, форма, скорост и дух. През септември 1963 година тези четири елемента на марката Abarth намират веществен израз в нов автомобил - хечбека Fiat Abarth 595. Този септември се навършва половин век от тази история, но заветите на основателя на фирмата и дал името си на малките бързаци - Карло Абарт са актуални и днес.

Най-добро доказателство за това е юбилейното "издание" на тривратия малък градски автомобил - Fiat Abarth 595 50th Anniversario, което ще видим на автосалона във Франкфурт следващата седмица. По думите на създателите му новият малък юнак ще е най-мощният от серията 595 за цялата й история, но и ще е достъпен за много малко щастливци, заради производството на само 299 подобни машини.

В стандартното оборудване на хечбека хэтчбека Fiat Abarth 595 50th Anniversario влизат лети алуминиеви джанти с размер 17 цола и изпускателна система с активен регламент на клапаните. Колата ще е достъпна по цвят и външно оформление само във вида, показан на снимките. Седалките са с двуцветна тапицерия, а едрите червени шевове трябва да напомнят за оригиналния Абарт 595 образец 1963 година, показан през септември същата година на автосалона в Торино, заедно с още две забележителни премиери - тези на Lamborghini 350 GTV и Maserati Quattroporte от първото поколение.

Новият Abarth 595 50th Anniversario има четирицилиндров турбомотор 1.4 T-Jet, с мощност 180 к.с. и максимален въртящ момент от 250 Нм. Това е с 20 "кончета" повече от максимално достъпните досега за модела 595 160 к.с.

С този мотор машината използваща роботизирана предавателна кутия се ускорява от място до 100 км/ч за по-малко от седем секунди.

Към порасналите възможности на мотора е адаптирана и ходовата част на колата - "изостри" са кормилното управление, пренастроени са амортисьорите и пружините, монтирани са нови спирачни механизми Brembo с 305-милиметрови дискове и четирибутални спирачни апарати на предните колела.

Страница на инж. Иля СЕЛИКТАР, агенция "Автопрес-2001" www.auto-press.net

www.duma.bg

ДУМА

Очаквайте

ЧАРЛИ ШИЙН ПОЛУЧИ ДИПЛОМА ЗА СРЕДНО ОБРАЗОВАНИЕ

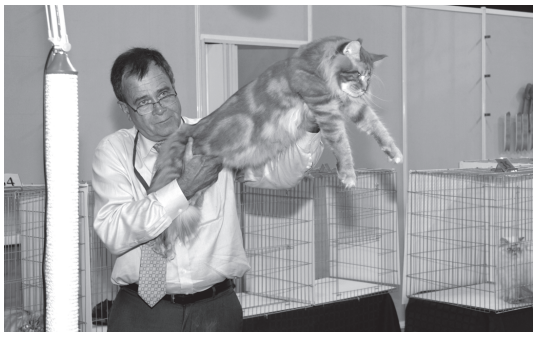

СЪБОТА 14 СЕПТЕМВРИ 2013

Най-голямата котка показват в София

Над 100 представители от 40 породи ще участват в международната фелиноложка изложба днес и утре

Едни от най-атрактивните участници на международната фелиноложка изложба, която ще се състои в София днес и утре, 14 и 15 септември, ще бъдат представителите на Мейн Куун, призната официално за най-едрата порода домашни котки в света. Теглото им достига 15 кг. От тази порода е и най-дългата котка в света, записана в Книгата на рекордите "Гинес" с постижение от 1,23 м от носа до крайчеца на опашката. Името на котките Мейн Куун е комбинация от географското название на щата Мейн в САЩ, където са селектирани, и очевидната им прилика с енот (на английски coon). Често наричани "котки-гиганти", те са активни, умни и дружелюбни. За разлика от обичайното, Мейн Куун-ите харесват водата, обичат да играят с деца и кучета.

Над 100 елитни котки от 40 породи с доказано родословие ще участват в проявата, чийто домакин ще е "Кемпински хотел Зографски" в столицата. Събитието е с благотворителна кауза, а средствата, събрани от различните дейности в програмата, ще бъдат дарени за нуждите на деца със сърдечно-съдови заболявания от детското отделение в Националната кардиологична болница.

В изложбата със състезателен характер ще се съревновават и котки от непоказвани до момента у нас породи. Организаторите от Българската асоциация елитни котки и Московския клуб "Chatte Noir" все още пазят участниците в тайна. Топ елитните животинки пристигат специално за събитието от Русия, Украйна, Франция, Италия, Германия, Малта, Чехия, Испания, САЩ, както и от цяла България.

Расовите екземпляри, чиято цена може да надхвърли 5000 евро, ще дефилират пред компетентното жури от 8 международни съдии с над 20-годишен стаж, които ще ги оценят по редица критерии в различни категории.

По време на изложбата ще бъде проведена и образователна акция за нуждата от ваксинация при котките. Огромна част от мъркащите домашни любимци у нас не са ваксинирани. Причините според ветеринарните лекари са комплексни, но обикновено са свързани с липсата на информация за това, че котките трябва да се ваксинират, дори да се отглеждат в апартамент или къща.

Здравето на котките ще е основен фокус на изложбата, като в темата ще се включат специалисти от различни области на фелинологията, хранването, медицината, научните среди и развъдчиците.

Велошествие в защита на Арктика в 4 наши града

В 4 български града ще се проведе велошествие в защита на Арктика. Сборният пункт е от 16,30 ч. на 15 септември, неделя, като началото на похода ще бъде дадено в София от езерото "Ариана", във Варна - от Морската градина на Слънчевия часовник, в Бургас - от Културен център "Морско казино", в Пловдив - от Централната поща. Събитието ще е част от световния ден за действие и към него ще се присъединят хора в над 75 града от 31 страни.

Уникалното велошествие, наречено "Iceride", е посветено на глобалната кампания "Спаси Арктика" (www.savethearctic.org). Целта е северната полярна област на Земята да бъде обявена за световна защитена зона, за да се запази нейната крехка и уникална екосистема. Огромна полярна мечка - кукла, наречена Аврора, ще води шествието в Лондон на 15 септември. Фигурата на животното ще бъде дърпана от 30 доброволци и управлявана от 15 кукловоди. Аврора ще достави близо 4 млн. подписа в защита на Арктика.

"I ROBOT: LEGACY EDITION" НА АЛЪН ПАРСЪНС С ЮБИЛЕЙНО ИЗДАНИЕ

Ремастерирана версия на оригиналния концептуален албум, излязъл през 1977 г. и вдъхновен от едноименната книга на Айзък Азимов, включваща бонус CD с девет неиздадени песни до момента, ще има световна премиера на 17 септември, вторник, от "Arista/Legacy". В България албумът ще бъде издаден в деня на премиерата от "Вирджиния рекърдс/Sony Music", научи ДУМА от Калина Ноева.

Изкуството на концептуалния албум, развито и шлифовано с музиката на Алън Парсънс проджект в 10-те диска, издадени в периода 1976-1987 г. (всички с изключение на един от лейбъла "Arista Records"), отбелязва 35 години от излизането на емблематичния "I Robot" с юбилейния "I Robot: Legacy Edition (35th Anniversary)".

Първият CD от предстоящото издание е дигитално ремастерирана версия на оригиналния албум "I Robot". Вторият съдържа 14 песни от архивите на "Sony Music", включително и 9 неиздавани записа на "The Alan Parsons Project". Предстоящата премиера идва в разгара на турнето на Алън Парсънс с концертния му проект, което включва и шоу в София на 28 септември, за което ДУМА писа.

Цялата продукция по ремастерирането на "I Robot: Legacy Edition (35th Anniversary)" е ръководена лично от Алън Парсънс и Сали Улфсън, дъщеря на композитора, певец, музикант и мениджър - покойния Ерик Улфсън (1945-2009). Книжката в албума е 20 страници и съдържа специално есе от Алън Парсънс, текстове на всички песни, непубликувани снимки и други възпоминателни материали.

Албумът "I Robot: Legacy Edition (35th Anniversary)" е само прелюдия към планираното за началото на 2014 г. пълно колекционерско издание "The Alan Parsons Project Complete Album Collection".

Стара хартия донеси и нова книжка избери!

Детският празник "Стара хартия за нова книга" за първи път ще се проведе в неделя, 15 септември, от 11 ч. пред книжен център "Гринуич" на столичния бул. "Витоша" 37. Инициативата цели да покаже на малчуганите как да пазят природата, да събират разделно отпадъците и да стимулира интереса им към четенето. Всяко дете, което дойде с възрастен придружител и донесе 5 кг стара хартия за рециклиране, ще получи нова книжка по избор и подаръци от организаторите и партньорите на празника.

Под наслов "Почисти и прочети" малки и големи ще се забавляват през целия ден. Децата ще могат да се запознаят с "Вълшебния свят на Роалд Дал" от 11 ч. и да вземат участие в шоу с много интерактивни игри пред книжния център. "Екопак" ще проведе куиз с много награди и въпроси, чрез които малчуганите ще научат защо е важно рециклирането. Ще има и викторина с въпроси за любими детски книжки.

Част от програмата е и магическото шоу "Вълшебните контейнери". "Забавното лятно четене" ще обяви резултатите от тазгодишната си кампания и ще обяви победителите в категориите "Най-четящото дете", "Най-четящият град", "Най-четящото училище" и "Най-четената книга". Издателство "Ентусиаст" ще връчи 3 специални награди на децата с най-интересни коментари от сайта на "Забавното лятно четене". Празникът ще завърши с концерт на изпълнители от музикалното риалити на bTV "Гласът на България".

"ТАНТО ЗА КУКУРИГУ" СЕ ГРИЖИ ЗА УЧЕНИЦИ

Ученическото издание на свободен пазар "Танто за кукуригу" ще се проведе във Варна на 14 септември, събота, от 12 до 18 ч. Проявата до сцена "Раковина" в Морската градина е посветена предимно, но не изцяло, на малчуганите, които очакват с трепет първия учебен звън.

"Знаем колко е трудно за всеки родител да осигури комфорта и "пълното бойно снаряжение" за своите деца, за да бъдат готови за този важен ден. Затова ние сме тук - за да помогнем в това начинание. Всички родители и деца могат да донесат пособия и материали, които смятат, че вече няма да им трябват. И така ще осигурят хубави мигове за някой нуждаещ се. Всичко, свързано с ученика, е добре дошло - учебници, моливи, химикали, линии, флумастери, пастели, боички, четки, униформи - онова, за което се сетите и се чудите какво да го правите вкъщи оттук нататък, защото детето ви вече е в следващия клас и се нуждае от други неща.", уточняват инициаторите на "Танто за кукуригу".

Вицът

- Някой да ти е казвал колко си умна?
- Не, ти ще си първият!
- Не, няма!!!

14. 09. 2013

Акад. АНТОН ДОНЧЕВ, писател
МАРГАРИТА ДЕЧЕВА, учредителка на клуба „Приятели на ДУМА" в Сливен
НЕНЧО СЛАВЧЕВ, поет
АНТОАНЕТА ДОБРЕВА (НЕТИ), актриса и певица
СТАНИСЛАВ ПАВЛОВ, член на НС на БСП
СТОЙКО ТАНКОВ, политик, педагог
ЯВОР КУЮМДЖИЕВ, народен представител, член на НС на БСП
Акад. ЯЧКО ИВАНОВ, учен-реолог

15. 09. 2013

Проф. АТАНАС АТАНАСОВ, актьор, режисьор
ДРАГОМИР СИМЕОНОВ, журналист
МИЛЕН МИЛАНОВ, актьор
НЕЛИ РАНГЕЛОВА, естрадна певица
Акад. ПЛАМЕН КАРТАЛОВ, директор на Софийската опера и балет
РУМЕН ЯНЧЕВ, председател на УС и изпълнителен директор на „Булстрад" АД
Проф. ОГНЯН БРАНКОВ, д.м.н., лекар-хирург, преподавател
Проф. д-р ТОТКА МОНОВА, декан на ФЖМК в СУ „Св. Климент Охридски" 2003-2011 г.

ЦЪРКОВЕН КАЛЕНДАР

14

Всемирно въздвижение на Светия и Животворящ Кръст Господен (Кръстовден)

На този голям празник Църквата приканва вярващите да отдадат благовейно поклонение на самия Животворящ Кръст, на Който Спасителят понесе страдания заради нашето спасение; на Кръста като оръдие на Христовата победа над греха и смъртта. По древен обичай на тоя ден се прави водосвет и свещениците ръсят по домовете за благословение със св. Кръст. На Кръстовден се спазва строг пост.

15

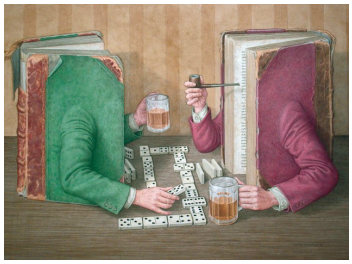
Неделя след Въздвижение
Св. великомъченик Никита (побеждаващ) († 372)

Св. Никита бил един от прославените мъже сред готите. Със своите вдъхновени слова той обърнал мнозина към вярата в Божия Син Иисус Христос. Когато езичник-фанатик Атанарих подигнал страшно гонение против Църквата, св. Никита излязъл в защита на християнската вяра. Всички мъчения, с които искали да го принудят да се отрече от Христа, останали без резултат. Накрая изгорили св. Никита на клада. Душата му отминала във вечността, при Бога. Тялото му останало невредимо сред пламъците.

www.duma.bg
ДУМА
СЪБОТА 14 СЕПТЕМВРИ 2013

Библиофилите не са сами,

или за книгите като арт материал

Творбите на някои автори създават уникална вселена, където границите между реалността и фантастиката са размити

Дори във века на технологиите доста хора успяват да запазят стремежа си към знания и впечатления и търсят техния извор в книгите. А добрите произведения, "облечени" в качествено издадени томчета, могат да бъдат сравнени и със скъпоценните камъни, например с диаманти, толкова са ценни за световната култура. Но някои индивиди предпочитат да манипулират с литературните томчета по най-различен, понякога наистина изненадващ сетивата начин.

Сред тези креативни личности е и художничката Алексис Арнолд, която превръща книгите в кристали. Авторката не обръща специално внимание на качеството на произведението, съдържанието му или полиграфическото оформление. И просто твори.

Всъщност учените доста отдавна са измислили начин да "отглеждат" кристали. А Алексис Арнолд решава да използва за основа на този процес именно книгите. Радващата се на страхотен успех художничка не се задоволява с постигнатото. И независимо от впечатляващите резултати продължава да експериментира, като намира начин да превърне творбите си в още по-оригинални произведения на изкуството.

Досега Алексис Арнолд в буквален смисъл на думата е увековечила във вид на бляскав полупрозрачен камък такива книги като "Престъпление и наказание" на Достоевски, "Спасителят в ръжта" на Селинджър и други класически и съвременни литературни творби. В крайна сметка художничката успява да учудва света с работите си, които изглеждат така, все едно авторката години наред ги е държала във водите на Мъртво море. Визията на кристалните книги като че ли се дължи на факта, че върху тях дълго време "се е трудила" майката-природа. Алексис обаче с голям успех прилага в творчеството си химичните закони, които даряват произведенията ѝ с още по-голямо въздействие.

Оскар Уайлд веднъж се е пошегувал, че няма как да назове 100-те най-добри книги, понеже бил написал само 5. Модерният лондонски художник Джонатън Уолстенхолм, за разлика от именития писател, с типично английско чувство за хумор може да се похвали, че е създал истински най-добрите книги... върху платната си. Талантливият творец рисува необичайни картини, които вдъхват живот на антикварни издания.

Именно любовта към книгите е едно от най-важните неща, които превръщат акварелите на Джонатан Уолстенхолм в толкова запомнящи се произведения. Творческият почерк на автора не може да се обърка с ничий друг: прекалено разпознаваеми са "живите" книги. Креативният художник веднъж се е запитал какво би се случило, ако литературните издания не просто си стоят на рафтовете в библиотеките в очакване някой да им обърне внимание, а да се "гмурнат в активно съществуване, без да си отказват в нищо".

Книгите са изключително благодатен материал за интерпретации в изкуството. Всяко томче, нарисувано от Джонатан, не само че притежава неповторим характер, но и предизвиква асоциации с надутите англичани, които пушат лули, играят домино или шах. Авторът е създал и така наречени книги-библиофили, които с удоволствие сами се четат и се дописват.

Светът на Джонатан Уолстенхолм е уникална вселена, където границите между реалността и фантастиката са размити. Всички работи на художника са пропити с трепетно отношение към книгите като източник на знания и пазител на човешката мъдрост. Проекти, подобни на сюрреалистичните творби на английския творец, могат не само да предизвикат възхищение от визуалното изкуство. А също така и да възпитат грижовно отношение към литературните произведения и да подпомогнат възраждането на интереса у младите към четенето.

Британската художничка Франческа Лав, прочута с мащабните си картини, се е захванала с нов вид творчество. Авторката е решила да тръгне по доста нетрадиционен път. Забравяйки за класическите платна, Франческа се е отдала на книгите. Тя изрязва от тях "ненужните" страници, като по този начин създава ненадминати триизмерни колажи. Вместо да рисува, Лав внимателно подбира части от готовите илюстрации на литературните произведения, формирайки многослойни изображения. За първи път известната дама представя оригиналните си творби на неординерна изложба в културна лондонска галерия през април т.г. Експозицията не само че се приема с огромен успех и от критиката, и от публиката, но и пълни цяло лято залите на музея с посетители.

Франческа Лав смята, че, след като прочетат дадена книга или списание, хората запомнят много малка част от написаното. Изрязвайки парчета от страниците на изданието, художничката се стреми да се освободи от ненужната информация, всекидневно натрапвана на обществото. Идеята на авторката е толкова гениално проста, че получените в резултат на продължителната и прецизната работа творби поразяват със своята неповторимост.

А художникът Ник Джорджиоу създава интересни скулптури с помощта на стари вестници и изхвърлени книги. По думите на автора на любопитните произведения изкуството му е вдъхновено от "смъртта на печатното слово". Това се дължи на факта, че хората все по-уверено преминават към дигитализиран начин на живот, а литературните и печатните издания се превръщат в артефактите на XXI век.

Консервативно настроените към такъв вид творчество трудно биха приели подобно отношение към книгите. Наистина, не всеки би останал равнодушен пред разрязването, боядисването, изгарянето, замразяването, деформирането и друг тип манипулиране с томове, съдържащи мъдростта на човечеството. Истината обаче е една и тя само за пореден път потвърждава сакралното твърдение, че изкуството изисква жертви...

Страницата подготви Альона НЕЙКОВА

ПЕРВЫЙ КАНАЛ
ВСЕГДА С ВАМИ
ДОМ КИНО
МУЗЫКА
ВРЕМЯ
ТЕЛЕКАФЕ
карусель
АКО ИМАТЕ ПРОБЛЕМИ С НАМИРАНЕТО НА ПРОГРАМИТЕ, ОБЪРНЕТЕ СЕ КЪМ ВАШИЯ КАБЕЛЕН ИЛИ САТЕЛИТЕН ОПЕРАТОР
ПРЕДСТАВИТЕЛ ЗА БЪЛГАРИЯ
СТАР ТВ
0888 79 28 03

ВРЕМЕТО

Днес ще остане ветровито - с умерен, в Северна и Източна България и силен вятър от запад-северозапад. Облачността ще продължи да намалява и над страната ще се установи предимно слънчево време. Ще бъде хладно, с максимални температури между 18 и 23 градуса, в София около 18 градуса. Атмосферното налягане ще се повиши и ще бъде близко до средното за септември. Над планините ще се установи предимно слънчево време. Ще духа умерен, по откритите части и силен вятър от запад-северозапад. Максимална температура на височина 1200 метра около 14 градуса, на 2000 метра около 6 градуса. Над Черноморието облачността ще се разкъса и ще намалее до предимно слънчево време. Ще бъде ветровито с умерен и силен вятър от запад-северозапад. Максимални температури на въздуха 21-23 градуса.

Изгледи за

15 максимални **22°/26°**

16 максимални **22°/26°**

През почивните дни времето ще се запази хубаво и слънчево. На места ще духа умерен до силен вятър, но атмосферното налягане ще остане стабилно. В понеделник ще бъде слънчево, с умерена облачност.

ДУМА
www.duma.bg
duma@duma.bg

Основател **Стефан Продев**

Издател „ДУМА 2008" ЕООД
Николай Малинов

Русия и България
Монд дипломатик
СЪВМЕСТНО ИЗДАНИЕ С ДУМА

И. д. главен редактор **Юрий Борисов**
yborisov@duma.bg

Зам. главни редактори
Георги Георгиев
ggeorgiev@duma.bg
Таня Джаджева
tgeneva@duma.bg

Отговорен секретар **Ивайло Гиздов**
igizdov@duma.bg

ТЕЛЕФОН НА ЧИТАТЕЛЯ: 97 05 200

Адрес на редакцията: София - 1000, ул. „Позитано" 20А Факс: 975 26 04, автоматичен номератор 97 05 + вътрешен номер

Управител **Павел Бебов**

ЖУРНАЛИСТИЧЕСКИ ЕКИП

НАБЛЮДАТЕЛ: Велислава Дърева

БЪЛГАРИЯ: **Александър Симов** - завеждащ отдел - 230; Аида Паникян - 218; Веселка Венкова - 224; Десислава Велева; Мария Нинова - 230; Павлета Давидова - 215; Ралица Николова - 230; Юлия Кулинска - 215

ИКОНОМИКА: **Наталия Гергова** - завеждащ отдел - 247; Мая Калпачка-Йовановска - 246; Светлана Велева - 246

СВЯТ: **Галина Младенова** - завеждащ отдел - 219; Албърт Аврамов - 220, Кристиела Симеонова - 220

КУЛТУРА: **Вилиана Семерджиева** - завеждащ отдел - 240; Надежда Ушева - 240; Альона Нейкова - 239

ОБЩЕСТВО: **Велиана Христова** - завеждащ отдел - 238; Ина Михайлова - 214; Светла Василева - 231; Валентин Георгиев - 232; Ева Костова - 229; Милена Николова

ЧЕТИВО: **Борис Данков** - завеждащ отдел, редактор на "Пегас" - 244; **Неделник:** Богдан Иванов - 225; **Пардон:** Чавдар Шинов; **Художник:** Анатолий Станкулов

СПОРТ: **Владимир Николов** - завеждащ отдел - 245, Марин Милашки - 245

ФОТО: **Благовеста Цветкова** - 206; Марета Томова - 206

ГРАФИЧЕН ДИЗАЙН: Валентин Аргиров; Желязко Тенчев; Силвия Шопова; Спаска Венева; Снежана Христова

АДМИНИСТРАЦИЯ

ОФИС МЕНИДЖЪР: **Ели Мишева** - 200; 226, факс - 975-26-04

ДИРЕКТОР МАРКЕТИНГ: **Дея Йорданова** - 207

ДИЗАЙН: **Велислава Хубавий** - 201

РЕКЛАМА: **Петрана Сомлева** - 205, Ива Костадинова - 221; e-mail - **reklama@duma.bg, Експонатор:** 91975 в. 112; **Печат:** „Нюзпринт" ЕООД, 1113 София, ул. „Тинтява" 100; **"Национална агенция разпространение - АД"** - 02/962-23-23; **"Национална дистрибуция" ООД** - 02/975 20 35

РАЗПРОСТРАНЕНИЕ: **Мирослав Александров**, Румяна Кирилова - 208, 203; **abonament@duma.bg**

КАСА - 97-05-249

НАБОР: **Хрисула Василева** - 227, e-mail: **korespondenti@duma.bg;**

ПРОИЗВОДСТВО: **Владимир Тополски**

ВЕСТНИК „ДУМА" Е НАСЛЕДНИК НА ТРАДИЦИИТЕ НА ВЕСТНИЦИТЕ „РАБОТНИКЪ", „РАБОТНИЧЕСКИ ВЕСТНИК" И „РАБОТНИЧЕСКО ДЕЛО"

ИЗПОЛЗВАНИ СА И ЕМИСИИТЕ НА БТА, "ФОКУС", БГНЕС, БНР, ФРАНС ПРЕС, ИНТЕРНЕТ И ДР. РЪКОПИСИ НЕ СЕ РЕЦЕНЗИРАТ И НЕ СЕ ВРЪЩАТ

1 БНТ

06.35 Да открием Германия /п/
07.00 Денят отблизо: Зелената линейка /п/
08.05 Ангели приятели анимационен филм / 25 епизод/
08.20 Патиланско царство: Патиландски извор тв филм
08.30 Без багаж туристическо реалити/п/
09.00 Животът и други неща сьботно ток шоу с водещи Асен и Сибина Григорови
11.00 Лятно кино с БНТ1: Синьо лято тв филм /18 епизод/
12.00 По света и у нас
12.30 Брасди
13.00 Иде нашенската музика предаване за фолклор
14.00 Малки истории
14.55 Тайнственият остров игрален филм /копродукция, 2010г./
16.30 Памет.bg: Забравените командири документална поредица
17.00 Вяра и общество с Горан Благоев предаване за религия и култура
18.05 Виж БиБиСи: Стив Джобс - хипи с милиард долара док. филм, 2011г.
19.00 Самотно дърво на хълма тв филм /18 епизод/
19.45 Лека, нощ деца!
20.00 По света и у нас информационна емисия
20.45 Панаир на суетата игрален филм /копродукция, 2004г./
23.05 По света и у нас информационна емисия
23.15 Джаз линия: Йоцов кларинет секстет
00.10 Франция игрален филм / Франция, 2007г./
01.55 Самотно дърво на хълма тв филм /18 епизод/п/
02.40 Виж БиБиСи: Стив Джобс - хипи с милиард долара документален филм/п/

bTV

05.10 „Пепел от рози" /п./ - сериал, еп. 8
06.00 „Малките титани" - анимация за деца
07.30 „Клуб Веселие" - сериал, с. 2, еп. 17
08.30 „Кухнята на Звездев" - кулинарно шоу с Иван Звездев
09.00 „Тази събота" - актуално предаване
11.00 „Модерно" - токшоу с водещ Радост Драганова
12.00 bTV Новините - обедна емисия
12.30 „НепознатиТЕ" - документална поредица
13.00 „Кукумявки" - комедия, семеен, приключенски, САЩ, 1995 г.; режисьор: Уил Шрайнър, в ролите: Логан Лърман, Люк Уилсън, Коди Линли, Бри Ларсън
15.00 „Тера нова"- сериал, еп. 1
16.00 „Култ" - лайфстайл шоу с водеща Петя Дикова
17.00 „Началото на мрака" - фантастика, драма, приключенски, САЩ, 2007 г.
19.00 bTV Новините - централна емисия
19.30 bTV Репортерите - предаване за журналистически разследвания и филми
20.00 „Индиана Джоунс и кралството на кристалния череп" - трилър, екшън, приключенски, САЩ , 2008 г.
22.00 bTV Новините - късна емисия
22.30 „Х-мен" - фантастика, САЩ, 2000 г.еин, Брус Дейвисън
00.50 „Секс и една самотна майка" - драма, САЩ, 2005 г.; режисьор: Дон Макбрайърти, в ролите: Гейл О'Грейди, Грант Шоу, Челси Хобс, Даниел Панабейкър и др.
03.20 „Тера нова" /п./ - сериал, еп. 1
04.10 „Модерно" /п./

NOVA

05.00 „Часът на Милен Цветков" - предаване на НТВ
06.00 „Гостите на „Здравей, България" - предаване на НТВ
07.00 „Иконостас"
07.30 „Каспър" - детски анимационен филм, 2 сезон
08.00 „Сьбуди се..." - предаване на НТВ
09.00 „На светло" с Люба Кулезич
11.00 „Съдебен спор" - предаване на НТВ
12.00 „Въпрос на чест" - сериен филм
13.00 Новините на Нова
13.30 „Студио VIP" - предаване на НТВ
14.00 „Рок училище" - с уч. на Сара Силвърман, Джоан Кюсак, Джак Блек, Майк Уайт и др.
16.00 „Дикоff"- публицистично предаване на НТВ
19.00 Новините на Нова - централна емисия
19.30 НАЦИОНАЛНА ЛОТАРИЯ
20.00 „Кинг Конг"- с уч. на Наоми Уотс, Ейдриън Броуди, Джак Блек, Кайл Чандлър, Колин Ханкс, Джейми Бел, Анди Съркис, Крейг Хол, Томас Кречман и др.
23.30 „Горещо" - телевизионен таблоид с Венета Райкова
00.30 „Среднощно препускане" - с уч. на Робърт Де Ниро, Чарлс Гродин, Денис Фарина, Джон Аштън, Джо Пантолиано, Афет Кото и др.
03.00 Новините на Нова - централна емисия /п/

1

05.00 Новини
05.10 Игрален филм: „Невероятен облог, или Едно истинско произшествие, завършило благополучно преди сто години"
06.30 Игрален филм: „По-голямата сестра"
08.05 „Свири, хармонико любима!"
08.45 „Проповедта на пастира"
09.00 Новини
09.15 „Вкусно"
09.50 „Смешарики. Новите приключения"
10.00 „Татяна Доронина. „Не обичам киното"
11.00 Новини
11.15 „Идеалният ремонт"
12.05 За юбилея да Татяна Доронина. Кино в цвят. „Трите тополи на улица Плющиха"
13.25 „Жени в търсене на щастието"
14.10 Сериал: „Сини нощи"
16.00 „Сватбена суматоха"
17.00 Вечерни новини
17.15 Премиера: „Кубът"
18.20 „Оттатни мелодията"
18.50 „Минута на славата. Пътят към Олимп!"
20.00 Време
20.20 „Тази вечер" с Андрей Малахов
21.50 Игрален филм: „Иван Василиевич си сменя професията"
23.30 Премиера: „Да успееш до полунощ"
00.15 Игрален филм: „Пелин - трева горчива"
01.45 Игрален филм: „Момичето с китарата"
03.15 „Игор Уголников. Шега за вас?"
04.05 „Полето на чудесата"

ОВЕН

Свои мисли или друго нещо може да ви развълнува и направи по-разсеяни. Работата ви изисква да сте търпеливи.

21 март - 20 април

ТЕЛЕЦ

Като разумни хора добре знаете, че излишните спорове отнемат от енергията ви, за това не губете времето си напразно.

21 април - 21 май

БЛИЗНАЦИ

Запазете спокойствие и си наложете умереност във всичко, работете над себе си и ще откриете слабите си страни.

22 май - 21 юни

РАК

Колкото по-добре се владеете и контролирате, толкова ще бъдете по-силни и в кондиция да посрещнете предизвикателствата.

22 юни - 23 юли

ЛЪВ

Не се плашете от трудностите, голяма част от тях са преодолими, за това заложете на добрата си подготовка. Успехи.

23 юли - 23 август

ДЕВА

Общуването с хора, имащи успехи в сферата, в която се трудите, ще са ви от полза, затова покажете доброто си отношение.

24 август - 23 септември

ВЕЗНИ

Отнесете се с разбиране към онези, които не възприемат идеите ви за едно или друго, всеки има право на свое мнение.

24 септември - 23 октомври

СКОРПИОН

Ще привличате с находчиви и интелигентни идеи, от които ще се заинтересуват хора, можещи да ги осъществят.

24 октомври - 22 ноември

СТРЕЛЕЦ

За предпочитане е да се съсредоточите върху работата си, с която някои от вас изостават. Срещи с приятели.

23 ноември - 21 декември

КОЗИРОГ

Верни на себе си, смело и категорично ще отхвърлите условностите, които ви пречат и ще продължите напред. Пари.

22 декември - 20 януари

ВОДОЛЕЙ

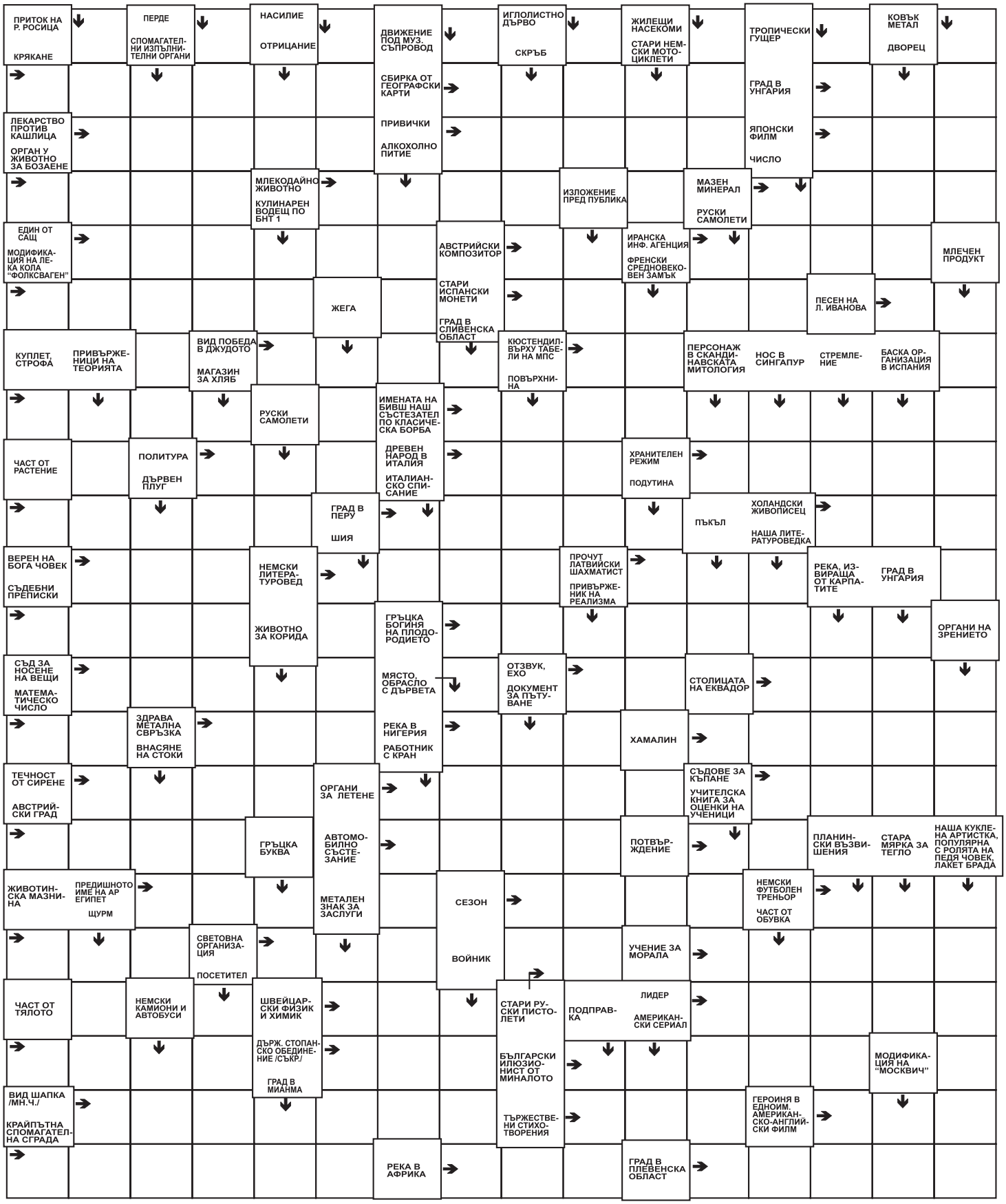
Очакваните добри развития ще направят деня ви по-светъл и ще се отразят положително на самочувствието. Емоции.

21 януари - 19 февруари

РИБИ

Очаквани новини, свързани с децата, родините, семейството, бизнеса и кариерата ще ви зарадват с оптимизъм.

20 февруари - 20 март

РЕЧНИК:"Ане", "Ки".

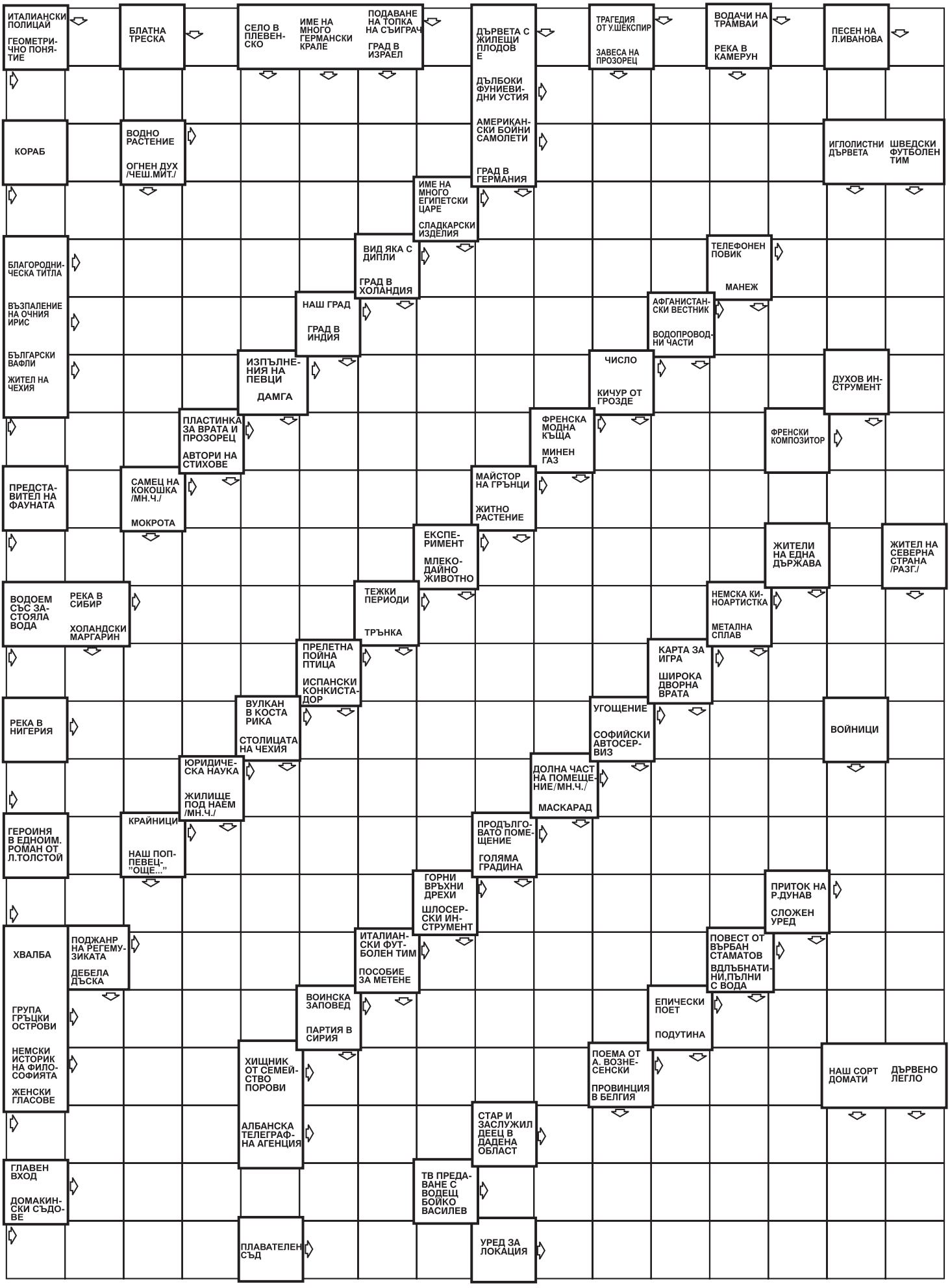
ОТГОВОРИ ОТ МИНАЛИЯ БРОЙ

СКАНДИ
ВОДОРАВНО:
РИМА - ЛОМ - ИПА - РОМАН - КАТЕТРИ - ПОСТАМЕНТ - КАНАП - ХРИСТО СТАНЕВ - АНАБА - УС - ИВ - ЕКС - РУНО - МИМ - ТЛЕ - ХРИСТОВА - ВА - АД - ОРСК - ГЕОРГИ КЬОСЕВ - ДЕЛОН - БОА - ТРУД - ГЕНАДИ ЦИТЛАКИДИС - НАРЪЧИ - ИОС - ЛЕКТОР - КАТАР - ПУЛ - АМИН! - ЕЛИ.
ОТВЕСНО:
ПИКА - КАРДЕНА - МАНАС - СЕНАТ - НАТАН - КЛАРА - ЕПАРХ - ОДЪР - АЛТ - БУРГНИЧ - ОРХАНИЕ - ЦИП - ОМИР - ОСОБИ - ИЛ - ТРОТИЛ - РИПС - МОГАЛО - ПОД - ИВИ - АСА - РАСО - МАКАК - ТСУ - ИЛИ - БРАТСТВО - ДЕН - ОМА - ЛАСТИК - ИМЕНИЕ - ЕРСТЕ - АНЕВ - АВУ - ОЛ - НТВ- ЯД - ДИРИ.

ДИАГОНАЛИ
НАДЯСНО:
1.ПАРАВАН. 2.МИР. 3.САМОЛЕТ. 4.СЕРИР. 5.РАМ. 7.ТАВАН. 9.КАЗ. 11.КАНАП. 13.КОТОВ. 15.ВРАТАРИ. 17.МАРИНОВ. 18.НАЛОГ. 19.ЛАК. 21.ИРИНА. 23.ЕКА. 25.ТТТ.

НАЛЯВО:
2.МАТ. 3.СИРАК. 4.САРАВАК. 5.РЕМ. 6.КАРО-КАН. 8.МИЛАН. 10.ВАЗОВ. 12.РЕН. 14.ТАЛАР. 16.ТРИ. 17.МОАРЕ. 18.НАВТИКА. 20.ПАЛИТРА. 22.КОНТИ. 24.АНА. 26.ГОТ.

ТЕМЕНУЖКА СТОЯНОВА

РЕЧНИК: Ирала, "Йостер", Пирна, Уло.

ТЕМЕНУЖКА СТОЯНОВА

www.duma.bg

НИКИ КЪНЧЕВ:

В шоуто е като в шаха

Интервю на Алъона НЕЙКОВА

Ако една монета има две страни, едната за мен е „Стани богат", а другата е „Биг Брадър", откровен е един от най-добрите телевизионни водещи у нас

Популярният български журналист, радио- и телевизионен водещ НИКИ КЪНЧЕВ пак се завръща на екрана на Нова ТВ. Шоуменът ще влезе в ролята на домакин на живите предавания на "ВИП Брадър" още тази неделя, 15 септември. Какви са очакванията на едно от най-известните лица в родния ефир и дали се притеснява от срещата си с Парис Хилтън - Ники, трупал журналистически опит и в ДУМА, отговаря часове преди началото на новия сезон на риалити формата.

Ники, телевизионните зрители вече доста пъти ви гледаха в изданията на "Биг Брадър". Защо приехте отново да сте водещ на ВИП варианта?

- Защото това е едно от най-големите телевизионни приключения, с които съм се занимавал. Ако една монета има две страни, едната за мен е "Стани богат", а другата е "Биг Брадър" - две коренно различни състояния, които ме поддържат жив, карат ме да съм във форма, да не се отпускам. Въпреки многото си минуси, които са известни на всички, предаването има и плюсове. Последните 1-2 години то наистина се промени в по-позитивна насока, а в същото време виждаме и в света какъв е интересът към популярните личности, към техния живот, към това, което им се случва. А чрез тях, както е замислено и всяка година се случва, можем да видим и проблемите на обществото - от етнически различия, които ни разделят, до протестите в момента, които слагат някаква граница между нас.

Със сигурност сте гледали и чуждите издания на шоуто. Кое от тях ви допада най-много?

- Английският "Биг Брадър" е сред любимите ми - върви вече 12-13 години. Последно и там беше сезонът на тайните. Също така много ми допада италианското издание - "Гранде фратело", където минаха в някои крайности, но сега се върнаха към оригиналния формат на предаването. Имаха моменти, в които фокусът им бяха различните, хомосексуалните, транссексуалните, толерантността и търпимостта към тях. Но в последно време тяхното предаване се движи в рамките на нормалното.

Водещ сте от доста години. Рутината не влече ли към инерция, или все пак за вас в тази роля има някакво предизвикателство?

- О, има! Това са 3-часови живи предавания, които са много гледани, много дискутирани, много обсъждани. Гостуват ми коментатори, които са от елита на нашето общество. Не мога да си позволя да знам по-малко от тях за предаването, за героите. Шоуто е и особено, и интересно, и вълнуващо.

Когато започва поредният сезон на "Биг Брадър" в България, цялата страна се разделя на хора, които го гледат, и на тези, които твърдят, че не го правят...

- Вече ми омръзна да коментирам това нещо, но то е по добре познатата формула "Не!" - не го чета, не ме интересува този вестник и т.н. Пък всички го четат реално или поне се интересуват какво е написано в него. Така че тук действа същият принцип. Хората имат дистанционни. Ако не им харесва нещо - довиждане, натискат за друг канал. Харесва им - остават, коментират. Така трябва да бъде. Стремим се да направим предаването много интересно. В шоуто е като в шаха: започва една партия, фигурите се движат - дали позабравеният топ Къци Вапцаров ще стане основна фигура в играта, дали младият Орлин Павлов - кончето, което прескача, ще съумее да издържи?... И накрая какво става в шаха? Една пешка - най-малкият, този, който е стоял встрани, или който е бил незабележим, той може да стане царица, да спечели играта. Подобни стратегии в предаването не са рядкост и даже са много. И то не може да е иначе, защото просто ще бъде слабо. Видяхме през годините и няколко копия на "Биг Брадър". Кому беше нужно?! Ама те си знаят.

След интервюто, което взехте от Памела Андерсън, по-лесно ли ще ви бъде да разговаряте с Парис Хилтън или напротив?

- Мисля, че ще бъде същото предизвикателство. Тогава паднах в клопката на митовете и легендите за Памела. Имам малко дете и съм на такива години, че циците на звездите чак толкова много не ме интересуват. Освен като мъж, който може да погледне една хубава жена и да й каже: "Евала!" С Памела поскоро екипът ни се подведе. Тя малко ни "излъга", защото върви с бюста си напред, а в същото време е много странно да вади морал, да се обижда от въпрос за нейните гърди - дали са застраховани. А реално именно заради тези гърди Памела е била покатенена в България, дай да не се лъжем - не е заради нейния интелект. И затова странна бе нейната реакция на въпросите ми, които бяха дори и шеговити. Това, което със сигурност ще искам този път, е да се запозная с Парис Хилтън, преди да правим интервюто. Защото м.г. допуснах тази грешка и си я отчитам.

Какъв въпрос лично вие държите да зададете на Парис?

- Ще го решим с екипа, със сценаристите. Все пак това не е Ники Кънчев шоу, както е по Дарик или на други места, това е "Биг Брадър". Тук моята роля е съществена и отговорна. Но не всичко се пречупва през моята призма, не е така, както аз бих попитал. Имам свободата, никой не ме е ограничавал за това нещо. Но много по-лесно е да се облегна на екипа.

Случвало ли се е досега да познаете кой ще е победителят в шоуто?

- Да, много често. За Орлин почти познах, за Део - също. Между другото, това са двама от най-добрите ми приятели в живота. В предишни сезони голямата изненада беше, като победи Христина, жената на Здравко - тогава не го очаквах. В първия "Биг Брадър" мислех, че Зара ще победи. Но знаем кой спечели. Дали ще позная кой ще е победителят е нещо средно между лични пристрастия и професионална оценка. Толкова се потапям в шоуто, че съм въвел правилото - всички са равни. И не си позволявам да показвам предпочитания.

При кастинга за "Биг Брадър" като че ли се залага на хора, които са своеобразно огледало на обществото. Възможно ли е да се направи подобен подбор, когато в шоуто влизат личности, наричани ВИП?

- Те са едно и също. Тъй като продължават да са актуални протестите, със сигурност бих поканил хора с различни убеждения - леви и десни, които да изложат позициите си, да има някакъв сблъсък. Да обяснят на Парис, примерно, едните за какво са, какви са идеите на другите... Да се види тя какво би избрала. Нейната оценка би била много интересна.

Доста хора смятат, че предаването е манипулативно...

- Дълбоко съм убеден, че хората от Нова телевизия - и ръководството, и продуцентите, не канят никого в къщата с цел да го очернят, да го съсипят, да му свалят имиджа... Такова нещо не съм чул, заклевам се и в детето ми! Телевизията е като лупа. Не всички хора са прекрасни и супердобри. Всеки човек има хубави и лоши моменти: някой път криза, друг път - успех. Напрежението действа на хората по различен начин.

Откъде според вас може да дойде напрежението в този сезон на "ВИП Брадър"?

- Чак напрежение - не предвиждам. Но сериозни коментари, да речем, по етническа линия, биха могли да се очакват. Присъствието на един от съквартирантите, за който знам, че ще влезе в Къщата, според мен, със сигурност е възпламеняващо. Той ще бъде посрещнат на нож и шоуто ще вземе от него и плюсове, и минуси.

Има ли известна личност, която лично вие бихте поканили в Къщата?

- Не съм се замислял. Има много интересни българи - особено от по-възрастното поколение, тези, които не се показват много. Всеки вижда потока от хора, които тичат от телевизия в телевизия, от блок в блок... Те са един кръг. Събота и неделя са едни и същи предавания. Какво ни казват? Какво разказват? Кой ги гледа?! Ти гледаш ли ги? Едни и същи са!

Защо е добре хората да гледат или да не гледат "Биг Брадър"?

- Защото по някакъв начин ще видят себе си. 2013-а е много интересна година с всичко, което се случва - с протестите, с промените, с желанието на хората да живеят още по-добре, да не търпят повече просто така да им минава времето, да бъдат използвани. В същия момент продължаваме да не сме най-добрите работници и служители. Продължава обществото да не произвежда продукт, който да се продава. Продължаваме да сме някакъв много разнороден микс като общество. А имаме силни страни, които не използваме.

„Много често познавам кой ще е победителят

Имаме силни страни, които не използваме

Паднах в клопката на легендите за Памела

Не канят никого в къщата, за да го очернят и съсипят

Циците на звездите не ме интересуват

ЦСКА би Пирин с 1:0

„Армейците” с втора победа в “А” група

ЦСКА победи Пирин в Гоце Делчев с 1:0 в първия мач от VIII кръг в “А” група. “Армейците” стигнаха изстрадано до успеха, който е техен 2-ри от началото на първенството. Автор на гола стана Марсиньо. Бразилецът се разписа от дузпа в 48-ата мин. Наказателният удар беше отсъден за игра с ръка на Антон Киров. За непозволения прием защитникът получи и жълт картон от главния рефер Вихрен Манев. ЦСКА можеше да си тръгне и без точки от Гоце Делчев, но на няколко пъти късметът бе на страната на Томаш Черни. Със спечелените 3 т. “червените” събраха 11 т. и се изкачиха на 6-о място. Тимът на Стойчо Младенов излезе пред Черно море, Левски и Берое. Пирин пък остана на дъното с 1 т. За неврокопчани това бе 7-а поредна загуба. Този сезон те имат само един равен, с Локо Сф (2:2) на старта на шампионата. Двубоят бе дебютен за новия треньор на Пирин Костадин Ангелов-Лаптопа.

Още в 20-ата мин. Мартин Газиев уцели гредата. Халфът на домакините стреля от пряк свободен удар от 30 метра, но топката се отби и излезе в аут. В 48-ата мин. Марио Близнаков шутира от 5-6 м, но доста слабо и топката попадна в ръцете на Черни. В 74-ата мин. французинът Албин Одза бе оставен непокрит, но от 5-6 м не уцели добре топката, за да нанесе удар към Черни. В 87-ата мин. Марсиньо пусна кълбото към Антон Карачанаков, който влезе като резерва, но юношата на Пирин Благоевград не уцели топката от добра позиция.

Във 3-ата минута от добавеното време Антон Киров можеше и да изравни.

Снимка ПРЕСФОТО/БТА

Емил Гъргоров (вдясно) се бори за топката с Мартин Газиев от Пирин ГД за победата на ЦСКА с 1:0

Той шутира от няколко метра след разбъркване в наказателното поле, но не уцели вратата.

Членът на УС на ЦСКА Иво Котев обяви, че той подкрепя феновете, които не желаят отборът да се мести на нов стадион. Наскоро се появи идея германска фирма да изгради нова ултрамодерна арена за около 25 000 зрители, на който да играят два столични клуба. Това трябваше да са “армейците” и Славия.

“Александър Томов и Александър Тодоров се занимават с този въпрос. Феновете са категорични. Ние имаме една такава песен “На този стадион сме родени, на този стадион ще умрем...” Това отговаря на въпроса, но Томов и Тодоров движат тези дела”, обясни Котев.

ГОЛЯМ ИНТЕРЕС КЪМ ЛЕВСКИ - ЛУДОГОРЕЦ

Голям интерес сред феновете предизвика дербито на VIII кръг на “А” група между Левски и Лудогорец. Срещата е утре от 20.00 часа на “Герена” и ще бъде излъчена по ТВ 7. За да улесни феновете, Левски пуска допълнителна каса за продажба на билети. Тя се намира на бул. “Владимир Вазов”, откъм сектор “Г” на стадиона, до бариерата. Касата ще работи в деня на мача от 16.00 часа. Днес пък стартира предварителната продажба. Пропуските ще се продават на касите на ст. “Георги Аспарухов” до 16.00 ч. В деня на мача билети ще се продават от 12.00 ч. до края на първото полувреме на двубоя. За Сектор “В” ценните хартийки са по 10 лв., а за “Б” и “Г” по 7 лв. Треньорът на Левски Славиша Йоканович е почти наясно със състава. Сърбинът се колебае само за по един пост на всички линии. В последния момент ще се реши дали капитанът Станислав Ангелов ще играе. Пелето лекува контузия в дясното коляно. За шампионите срещата пропуска френският защитник Александър Барт.

Балъков отрече да сменя Пенев

Красимир Балъков отрече, че ще замени Любослав Пенев начело на националния отбор на България. Бившият наставник на Черноморец призова да се говори само положителни неща, свързани с “лъвовете”, които да изпълнят целта си, а именно да играят поне бараж за Мондиал 2014.

“Дълбоко съм възмутен и изключително огорчен от публикацията, че ще заменям Пенев. Без причина името ми се използва за пореден път. За мен темата национален отбор не стои на дневен ред и е неморално да се правят такива внушения. В момент, когато българският национален отбор върви по възходяща линия, за която основно допринесе Пенев, подобни спекулации са недостойни. На прага сме на класиране на баражи за световното и вместо да се насочи позитивната енергия и цялото внимание на спортната общественост към този факт, поради абсолютно неизвестни за мен причини отново моето име се използва като отдушник на нечии интереси. Това обаче не се случва за първи път и вече се превръща в прецедент”, каза бившият капитан на националния отбор на България.

България се срина в ранглистата на ФИФА

Българският национален отбор по футбол отбеляза сериозен спад от 11 позиции в световната ранглиста на ФИФА. След обновяването съставът на Любослав Пенев се смъква до 64-то място с 549 т. Причината за регреса са резултатите през последния месец. Българските футболисти загубиха контролата с Македония (0:2) на 14 август, а в световните квалификации отстъпиха при гостуването на Италия (0:1) и победиха минимално в Малта (2:1). Официалните двубои имат по-голяма тежест спрямо приятелските срещи, но освен това при изчисляването на точките се взима показателят “сила на противника”, а малтийският отбор е 134-ти в ранглистата. “Трикольорите” бяха изместени от Тунис, Австрия, Турция, Египет, Исландия, съперника в битката за второто място в квалификациите Армения, Финландия, Узбекистан, Южна Корея, Словакия и Боливия.

Световният и европейски шампион Испания остава убедителен лидер с 1514 т. В първата десетка обаче настъпиха доста промени. Класиралият се за световното тим на Аржентина измести Германия от 2-рото място, а Италия, която също си гарантира място в Бразилия, се изкачва до 4-та позиция. Колумбия губи 2 места и вече е пета, а Белгия и Уругвай влизат в топ 10, която се допълва от Бразилия, Холандия и Хърватия.

Най-голям прогрес отбелязва тимът на Бенин, който се изкачва с 23 места до №90. От европейските отбори с най-сериозен скок са Словения и Исландия - с по 16 позиции съответно до 29-ото и 54-ото място.

Снимка БГНЕС

Кристиано Роналдо и Гарет Бейл си подават топката пред погледа на Зинедин Зидан (от дясно на ляво) на вчерашната тренировка на Реал Мадрид. Очаква се довечера уелсецът да дебютира за “Белия балет” при гостуването на Вилярреал

следайте

ФУТБОЛ

ПО ТВ 7
16.00 Ботев Пд - Локо Пд
ПО НЮЗ 7
21.00 Литекс - Славия
ПО ДИЕМА
14.45 Манчестър Юнайтед - Кристъл Палас
17.00 Фулъм - Уест Бромич
19.30 Евертън - Челси
ПО БТВ ЕКШЪН
19.00 Интер - Ювентус
21.45 Торино - Милан
ПО РИНГ
12.30 ЦСКА - Ростов
14.45 Волга - Спартак
21.45 Наполи - Аталанта
ПО ЕВРОСПОРТ 2
14.00 Санкт Паули - Франкфурт
16.30 Байерн - Хановер
19.30 Борусия Д - Хамбургер
ПО ФИЛМ +
19.00 Леванте - Реал Сосиедад
21.00 Барселона - Севиля
23.00 Вилярреал - Реал Мадрид
УТРЕ
ПО ТВ 7
20.00 Левски - Лудогорец
ПО НЮЗ 7
17.00 Локо Сф - Берое
ПО НОВА СПОРТ
18.00 Саутхемптън - Уест Хем
ПО БТВ ЕКШЪН
16.00 Лацио - Киево
21.45 Сампдория - Дженоа
ПО РИНГ
13.30 Фиорентина - Каляри
16.00 Верона - Сасуоло
00.15 Бока Хуниорс - Расинг
03.15 Арсенал С - Ривър Плейт
ПО ЕВРОСПОРТ 2
16.30 Хофенхайм - Борусия М
18.30 Айнтрахт Бр - Нюрнберг
ПО ФИЛМ +
13.00 Гранада - Еспаньол
20.00 Малага - Райо Валекано
22.00 Бетис - Валенсия

кратки

Берое без трима в “Надежда”

Треньорът на Берое Петър Хубчев няма да може да разчита на трима основни футболисти при гостуването на Локо Сф от VIII кръг на “А” група. Срещата е утре от 17.00 часа в столичния квартал “Надежда”. Иван Караджов е наказан за 2 мача и на вратата ще бъде заместен от Благой Макенджиев, който вече направи своя официален дебют за заралии в срещата срещу Нефтохимик (2:0). Полузащитникът Елиаш Алвеш да Силва също е лишен от състезателни права за една среща и няма да играе срещу Локо. Елио Мартинс бе изгонен в срещата с Нефтохимик и също пропуска гостуването. Амир Саюд пък вече е възстановен от контузия след триседмично лечение.

3 1 8

5

ПЕЧАЛБИ ОТ ТИРАЖ №73

6 от 49

I ТЕГЛЕНЕ:
I гр. (6) няма
II гр. (5) 18 по 1629,90 лв.
III гр. (4) 838 по 35,00 лв.
IV гр. (3) 14 968 по 2,70 лв.
ДЖАКПОТ: 36 411,73 лв.
II ТЕГЛЕНЕ:
I гр. (6) няма
ДЖАКПОТ: 242 744,85 лв.

6 от 42

I гр. (6) няма
II гр. (5) 13 по 1376,70 лв.
III гр. (4) 715 по 25,00 лв.
IV гр. (3) 10 690 по 2,40 лв.
ДЖАКПОТ: 333 666,50 лв.

5 от 35

I ТЕГЛЕНЕ:
I гр. (5) 2 по 11 365,60 лв.
II гр. (4) 262 по 86,80 лв.
III гр. (3) 8275 по 3,70 лв.
II ТЕГЛЕНЕ:
I гр. (5) 2 по 11 365,60 лв.
II гр. (4) 246 по 92,40 лв.
III гр. (3) 8331 по 3,60 лв.
ТОТО ДЖОКЕР
I гр. (3) 5 по 8136,70 лв.
II гр. (2) 1978 по 10,10 лв.

www.duma.bg

Балъков отрече да сменя Любо Пенев

Стр. 39

БГ ДЕРБИ НА СТАРТА НА ТУРНИРА ПО СУМО В ТОКИО

Българите Калоян Махлянов-Котоошу и Даниел Иванов-Аоияма ще се изправят един срещу друг на дохиото на старта на есенния турнир по сумо, който ще се проведе в токийския дворец "Кокугикан". Нашите борци спориха помежду си на съревнованието в японската столица през май, когато първият европейски "одзеки" победи. Това ще е и 2-рата официална среща между най-добрите българи в елита на древния японски спорт.

Съперник на Аоияма във II кръг ще бъде "одзеки" Котошогику, който е съотборник на Котоошу от школата "Садогатаке". Махлянов пък ще се бори с Такарафуджи във 2-рия ден. Опонент на Великия шампион Хакухо на старта е Такаясу, а другият сумист с ранг "Йокодзуна" Харумафуджи, започва срещу Точиодзан. Есенният турнир в Токио стартира утре.

Снимки БГНЕС

Себастиан Ожие (Фр, Фолксваген Поло) поведе след 2-рия ден на рали "Австралия". Лидерът в световния шампионат спечели 7 от 8-те отсечки и е с време от 58:46:6 мин. 2-ри е Мико Хирвонен (Фин, Ситроен) на 20,0 сек., пред Тиери Нювил (Бел, Форд Фиеста) на 38,1 сек. и др.

Жестока конкуренция за Евро 2020

София ще се бори с цяла Европа, за да приеме мачове

Градове от почти цяла Европа ще се борят за мачове от юбилейното Евро 2020. Следващата седмица на заседание в Дубровник изпълкомът на УЕФА ще потвърди окончателния списък от кандидати за 13-те пакета. София също се бори да приеме мачове, а родната столица ще има за конкуренти градове, сред които Осло, Йерусалим, Баку и др. Някои от кандидатите са утвърдени домакини на важни футболни мачове с готови стадиони, докато българската столица вероятно ще е сред малкото без налично съоръжение според изискванията. Кабинетът "Орешарски" подкрепи кандидатурата на БФС и се нагажира да изгради нов Национален стадион. Остава само Боби Михайлов да се пребори като член на изпълкома на УЕФА и България да вземе един от пакетите.

Белград, Будапеща, Прага, Мюнхен, Базел, Атина, Стокхолм, Амстердам и Санкт Петербург са сред обявилите публично желанието си да участват в проекта на УЕФА. За първи път домакинът няма да е 1 или 2 държави, а ще се разпределят 12 пакета с мачове от груповата фаза и елиминациите и 1 с 1/2-финал и финала.

Италия, която се провали последните 2 пъти, ще се опита да вземе мачове от груповата фаза заедно с един двубой от елиминациите. Но първо трябва да решат дали да заложат на Рим или Милано. Южните ни съседи от Турция, които искаха шампионата, преди да се обяви, че ще е в 13 града, се кандидатира с Истанбул за финалния пакет.

"Информирахме УЕФА, че сме заинтересовани, това е вярно", заяви директорът по комуникациите на норвежката футболна асоциация Свейн Граф. Норвегия подаде заявка със ст. "Улеваал" в Осло. Холандската федерация ще кандидатства с Амстердам. Чехия също се включи в надпреварата, но там се предвижда строеж на нов 30-хиляден стадион. Белград също ще се бори за мачове, но не е ясно с коя арена.

Санкт Петербург иска да вземе пакет с 3 мача от групите и 1 1/4-финал. Стадионът трябва да е готов за Световното първенство през 2018 г.

Говорителят на гръцката футболна асоциация потвърди, че ще участват с Олимпийския стадион в Атина, който беше домакин на Игрите през 2004 г. На него се игра и финалът на Шампионската лига през 2007 г. В надпреварата ще участват и редица утвърдени домакини на важни футболни прояви, като Германия, Англия, Португалия, Испания и др.

Евтимова и Томова с титлата на двойки в София

Снимка RACKETI.COM

Диа Евтимова и Виктория Томова (вдясно) позират с купите от "Алианц Къп"

Диа Евтимова и Виктория Томова спечелиха титлата на двойки на турнира за жени "Алианц Къп" в София ($25 000). На финала те победиха Беатрис Гарсия-Видагани (Исп) и Река-Лука Яни (Унг) с 6:4, 2:6, 10:6. Българките поведоха с 5:2 гейма, което се оказа решаващо за успеха в първия сет. Във втората част съперничките им дръпнаха с 2 пробива при 3:0, след което изравниха резултата. Така се стигна до решаващия шампионски тайбрек, който вървеше много оспорвано до 6:6 т. Евтимова и Томова обаче взеха следващите 4 разигравания, а с това и титлата. Това е първи трофей за българките при дуетите в турнирите на ITF от този ранг. Досега 2-те имаха по 3 титли на двойки в състезания с награден фонд от по $10 000. Те заслужиха по 50 т. за световната ранглиста при дуетите и ще си разделят $1437 от наградния фонд.

На сингъл фаворитката Патрисия Майер-Ахлайтнер (Ав) се класира за 1/2-финалите днес, след като на кортовете на ТК "Левски" разби Марина Мелникова (Рус) с 6:2, 6:2. Така в спор за място на финала в Борисовата градина 26-годишната австрийка, която е 110-а в световната ранглиста, ще срещне Ане Шефер. Германката елиминира трудно Хайди Ел Табак (Кан) с 1:6, 6:4, 6:2. Другата финалистка ще бъде по-добрата от Кристина Кучова (Слвк) и Джоя Барбиери (Ит). Българското участие на сингъл приключи във II кръг с отпадането на Виктория Томова и Бориславa Ботушарова.

Плачи: Ще играем добре на европейското

Селекционерът на националния отбор на България Камило Плачи заяви, че иска неговите възпитаници да покажат добър волейбол на предстоящото европейско първенство в Полша и Дания (20-29 септември). Българите заминаха вчера за Истанбул за контролни срещи с Турция и Иран, а италианецът ще обяви окончателния състав в понеделник. Той отведе 15 волейболисти в южната ни съседка.

"Играем ли добре ще може и да печелим и така да стигнем до медалите евентуално. Ако играем силно, ще може да се класираме сред 4-те отбора, които ще разиграят медалите. За мен фаворити да спечелят своите предварителни групи са Полша, Италия и Русия. Естествено тези 3 отбора са главни фаворити и за титлата, но да не забравяме, че на всеки шампионат стават изненади. България също може да е една от тях. Разбира се, че Русия е най-големият фаворит на този шампионат. Русначите имат само един проблем - имат прекалено много силни волейболисти. Вече отборът ни се чувства в по-добра форма. Срещу Турция и Иран ще може да изпробваме вече конкретни тактически задачи за първия ни мач на Евро 2013 с Чехия", заяви Камило Плачи.

гледайте

ПО НОВА СПОРТ
БАСКЕТБОЛ
22.00 ЕП в Словения (мъже)
ПО НЮЗ 7
ВОЛЕЙБОЛ
18.00 ЕП за жени
ПО ЕВРОСПОРТ
АВТОМОБИЛИЗЪМ
12.30 и 18.45 ЕШ в Полша
15.00 Световни серии Рено в Унгария
КАНУ-КАЯК
13.30 СП в бързи води
КОЛОЕЗДЕНЕ
17.00 Вуелта (Авилес - Алто де Англиру, XX етап)
СПИЙДУЕЙ
20.00 ЕП в Хърватия - пряко

УТРЕ

ПО БНТ СВЯТ
ТЕНИС
10.30 Турнир в София (жени, финал)
ПО НОВА СПОРТ
БАСКЕТБОЛ
15.30 и ЕП в Словения (мъже)
ПО ЕВРОСПОРТ
АВТОМОБИЛИЗЪМ
11.00 и 18.45 ЕШ в Полша
15.00 Световни серии Рено в Унгария
СУПЕРСПОРТ
12.30 Гран при на Турция
КАНУ-КАЯК
13.30 СП в бързи води
КОЛОЕЗДЕНЕ
17.00 Вуелта (Леганес - Мадрид, XXI етап)
20.00 Обиколка на Монреал
ПО ЕВРОСПОРТ
ЛЕКА АТЛЕТИКА
12.00 Голямото северно бягане
ПО ФИЛМ+
МОТОЦИКЛЕТИЗЪМ
15.00 Гран при на Сан Марино

кратки

Неделчева и сестри Стоеви на 1/2-финал в Льовен

Петя Неделчева и сестрите Габриела и Стефани Стоеви се класираха за 1/2-финалите на двойки на турнира по бадминтон в Льовен ($15 000). Неделчева и Имоджен Банкиър (Шот) разбиха Чжя Хсин Ли и Ти Цзюн У (Тайв) с 21:10, 21:13 за 29 мин. За място на финала 2-те ще се изправят срещу рускините Анастасия Червякова и Нина Вислова. Стоеви победиха трудно Майкен Фюргаард и Сара Тигезен (Дан) със 17:21, 27:25, 21:8 след час игра. Българките загубиха първия гейм, след което отразиха мачбол при 20:21 точки във втория, а в третия нямаха проблеми и стигнаха до пълен обрат. Така на 1/2-финалите те ще срещнат Ефие Мускенс и Селена Пийк (Хол).

Димов отпадна в Гърция

Валентин Димов отпадна на 1/2-финалите на сингъл на турнира по тенис във Филипиада, Гърция ($10 000). Националът на България за Купа "Дейвис" загуби от водача в схемата Алесандро Бега (Ит) с 0:6, 1:6. Бега спечели първите 11 гейма в мача и не даде нито една възможност за пробив на съперника си. 24-годишният софиянец заслужи 6 т. за световната ранглиста и $502. Димов и Динко Халачев играха снощи на финала на двойки. Те спориха за трофея с представителите на домакините Александрос Якупович и Маркос Каловелонис.